



# Tilinpäätös

2023



**ETELÄ-KARJALAN**  
hyvinvointialue

# Sisällysluettelo

|  |          |
|--|----------|
| <b>1. Tilinpäätös</b> .....  | <b>1</b> |
| <b>2. Toimintakertomus</b> .....   | <b>2</b> |
| 2.1. Toimintakertomusta koskevat säännöt .....   | 2        |
| 2.2. Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa .....   | 3        |
| 2.2.1. Hyvinvointialuejohtajan katsaus.....  | 3        |
| 2.2.2. Henkilöstöedustajan katsaus.....  | 7        |
| 2.2.3. Hyvinvointialueen hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset .....   | 9        |
| 2.2.4. Olennaiset muutokset hyvinvointialueen toiminnassa ja taloudessa ....   | 11       |
| 2.2.5. Hyvinvointialueen henkilöstö .....  | 13       |
| 2.2.6. Ympäristöasiat .....  | 21       |
| 2.2.7. Muut ei-taloudelliset asiat .....   | 22       |
| 2.2.8. Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä.....   | 22       |
| 2.2.9. Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymisen vaikuttavista seikoista ..... | 23       |
| 2.3. Selonteko hyvinvointialueen sisäisen valvonnan, sisäisen tarkastuksen ja riskienhallinnan järjestämisestä .....             | 28       |
| 2.3.1. Sisäisen valvonnan järjestäminen .....  | 28       |
| 2.3.2. Sisäinen tarkastus.....   | 29       |
| 2.3.3. Riskienhallinnan järjestäminen .....  | 30       |
| 2.3.4. Keskeiset johtopäätökset ja sisäisen valvonnan kehittäminen taloussuunnittelukaudella.....                                | 34       |
| 2.4. Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus .....   | 35       |
| 2.4.1. Tilikauden tuloksen muodostuminen.....  | 35       |
| 2.4.2. Toiminnan rahoitus .....  | 38       |
| 2.4.3. Rahoitusasema ja sen muutokset .....  | 41       |
| 2.4.4. Kokonaistulot ja -menot .....   | 46       |
| 2.5. Hyvinvointialuekonsernin toiminta ja talous .....   | 47       |
| 2.5.1. Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä .....   | 47       |
| 2.5.2. Konsernin toiminnan ohjaus .....  | 54       |
| 2.5.3. Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat .....  | 56       |
| 2.5.4. Arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä.....   | 56       |
| 2.5.5. Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä .....   | 56       |
| 2.5.6. Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut .....  | 57       |
| 2.6. Tilikauden tuloksen käsittely ja talouden tasapainottamistoimenpiteet ....  | 63       |

|  |            |
|--|------------|
| 2.6.1. Asiaa koskeva sääntely .....  | 63         |
| 2.6.2. Tilikauden tuloksen käsittely .....   | 64         |
| 2.6.3. Talouden tasapainottamisen toimenpiteet .....   | 64         |
| <b>3. Talousarvion toteutuminen.....</b>   | <b>65</b>  |
| 3.1. Seuranta koskeva sääntely .....   | 65         |
| 3.2. Tavoitteiden toteutuminen .....   | 66         |
| 3.2.1. Hyvinvointialuetta koskevat kootut tavoitteet .....   | 66         |
| 3.3. Hyvinvointialueen määrärahojen ja tuloarvioiden toteutuminen .....                              | 72         |
| 3.3.1. Käyttötalouden toteutuminen .....   | 72         |
| 3.3.2. Rahoitusosan toteutuminen .....   | 73         |
| 3.3.3. Investointien toteutuminen .....  | 74         |
| 3.4. Toimialueiden määrärahojen ja tuloarvioiden toteutuminen .....                                  | 76         |
| 3.4.1. Arjen tuen ja toimintakyvyn palveluiden käyttötalouden ja<br>painopistealueiden toteuma ..... | 76         |
| 3.4.2. Terveys- ja kuntoutuspalveluiden käyttötalouden ja painopistealueiden<br>toteuma.....         | 85         |
| 3.4.3. Pelastustoimen käyttötalouden ja painopistealueiden toteuma .....                             | 93         |
| 3.4.4. Yhteisten palveluiden käyttötalouden ja painopistealueiden toteuma .....                      | 99         |
| <b>4. Tilinpäätöslaskelmat .....</b>   | <b>105</b> |
| 4.1. Tuloslaskelma .....   | 105        |
| 4.2. Rahoituslaskelma .....  | 106        |
| 4.3. Tase .....  | 107        |
| 4.4. Konsernilaskelmat .....   | 111        |
| 4.4.1. Konsernituloslaskelma .....   | 111        |
| 4.4.2. Konsernirahoituslaskelma.....   | 111        |
| 4.4.3. Konsernitase .....  | 113        |
| <b>5. Liitetiedot .....</b>  | <b>116</b> |
| 5.1. Tilinpäätöksen liitetietoja koskevat säännökset ja ohjeet .....                                 | 116        |
| 5.2. Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot .....  | 116        |
| 5.3. Tilinpäätöksen esittämistapaa koskevat liitetiedot.....   | 117        |
| 5.4. Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot .....                                    | 117        |
| 5.5. Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot.....  | 119        |
| 5.6. Tasetta koskevat liitetiedot .....  | 123        |
| 5.6.1. Taseen vastaavia koskevat liitetiedot .....   | 123        |
| 5.6.2. Taseen vastattavia koskevat liitetiedot .....   | 126        |

|   |            |
|---|------------|
| 5.7. Vakuuksia, vastuusitoumuksia ja taseen ulkopuolisia järjestelyjä koskevat liitetiedot.....   | 129        |
| 5.8. Henkilöstöä, tilintarkastajan palkkioita ja intressitahotapahtumia koskevat liitetiedot..... | 130        |
| <b>6. Allekirjoitukset ja merkinnät .....</b>   | <b>132</b> |
| <b>7. Luettelot ja selvitykset .....</b>  | <b>133</b> |

# 1. Tilinpäätös

Hyvinvointialueesta annetun lain (611/2021) 117.1 §:n mukaan hyvinvointialueen tilikausi on kalenterivuosi. Aluehallituksen on laadittava tilinpäätös tilikaudelta tilinpäätöstilikautta seuraavan vuoden maaliskuun loppuun mennessä ja annettava se tilintarkastajien tarkastettavaksi. Tilintarkastajien on tarkastettava tilinpäätös toukokuun loppuun mennessä. Aluehallituksen on saatettava tilinpäätös tilintarkastuksen jälkeen aluevaltuuston käsiteltäväksi. Aluevaltuuston on käsiteltävä tilinpäätös kesäkuun loppuun mennessä.

Tilinpäätökseen kuuluvat tase, tuloslaskelma, rahoituslaskelma ja niiden liitteenä olevat tiedot sekä talousarvion toteutumisvertailu ja toimintakertomus.

Tilinpäätöksen tulee antaa oikea ja riittävä kuva hyvinvointialueen tuloksesta, taloudellisesta asemasta, rahoituksesta sekä toiminnasta. Tätä varten tarpeelliset lisätiedot on ilmoitettava liitetiedoissa. Tilinpäätöksen allekirjoittavat aluehallituksen jäsenet sekä hyvinvointialuejohtaja.

Hyvinvointialueesta annetun lain 130 §:n mukaan tilintarkastajan on annettava aluevaltuustolle kultakin tilikaudelta kertomus, jossa esitetään tarkastuksen tulokset. Kertomuksessa on myös esitettävä, voidaanko tilinpäätös hyväksyä ja voidaanko toimielimen jäsenelle ja asianomaisen toimielimen tehtäväalueen tilivelvollisille myöntää vastuuvapaus.

## 2. Toimintakertomus

### 2.1. Toimintakertomusta koskevat säännöt

Toimintakertomus on osa tilinpäätöstä. Toimintakertomuksen antamisesta vastaavat aluehallitus ja hyvinvointialuejohtaja (Hyvinvointialuelaki 117 §).

Toimintakertomuksessa annetaan tiedot hyvinvointialueen toiminnan kehittymistä ja tuloksellisuutta, taloudellista tilannetta sekä merkittävimpiä riskejä ja epävarmuustekijöitä koskevista tärkeistä seikoista (KPL 3:1a §).

Hyvinvointialueen toimintakertomuksen erityisenä tehtävänä on selvittää aluevaltuuston talousarviossa hyväksymien toiminnan ja talouden tavoitteiden toteutumista hyvinvointialueella ja hyvinvointialuekonsernissa (Hyvinvointialuelaki 115 §). Toimintakertomuksessa on myös annettava tietoja sellaisista hyvinvointialueen ja hyvinvointialuekonsernin talouteen liittyvistä olennaisista asioista, joista ei ole tehtävä selkoa hyvinvointialueen tai hyvinvointialuekonsernin taseessa, tuloslaskelmassa tai rahoituslaskelmassa. Tällaisia asioita ovat ainakin arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä sekä tiedot sisäisen valvonnan, sisäisen tarkastuksen ja riskienhallinnan järjestämisestä ja niiden perusteella tehdyistä keskeisistä johtopäätöksistä. Toimintakertomuksessa on esitettävä selvitys talouden tasapainotuksen toteutumisesta tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävydestä talouden tasapainottamiseksi. Lisäksi on esitettävä selvitys hyvinvointialueen ottamien pitkäaikaisten lainojen lisäyksistä ja investoinneista. (Hyvinvointialuelaki 119 §).

Toimintakertomuksessa annetaan lisäksi tiedot siitä, miten kirjanpitovelvollinen huolehtii ympäristöasioista, sosiaalisista asioista ja henkilöstöasioista, ihmisoikeuksien kunnioittamisesta sekä korruption ja lahjonnan torjunnasta.

Toimintakertomuksessa kuvataan millaisia toimintaperiaatteita hyvinvointialue noudattaa huolehtiessaan edellä luetelluista asioista, toimintaperiaatteiden noudattamisen tulokset sekä kuvaus riskeistä, joiden toteutuminen todennäköisesti haittaa sen toimintaa sekä selostus siitä, miten kirjanpitovelvollinen hallitsee näitä riskejä. (KPL 3a:2 §)

## 2.2. Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa

### 2.2.1. Hyvinvointialuejohtajan katsaus

Tilikausi 2023 oli hyvinvointialueen toiminnan ja talouden ensimmäinen täysimittainen vuosi. Hyvinvointialue aloitti järjestämisvastuullisena toimintansa 1.1.2023 tilanteessa, jossa hyvinvointialueelle osoitettu rahoitus ei vastannut siirtyvän toiminnan kuluja. Talousarvio olikin valmisteltu 33 miljoonaa euroa alijäämäiseksi. Merkittävimmät alijäämän syyt olivat kansallisen palkkaratkaisun vaikutukset palkkoihin, aineiden, tarvikkeiden ja ostopalveluiden hinnankorotukset, erilaiset henkilöstömitoitukset sekä vuokratilustusten nousu, joita rahoitusmallissa ei huomioitu riittävästi. Vuoden 2023 aikana uutena toimintansa aloitti lisäksi kaksipaikkainen nuorten päihdekuntoutusyksikkö ja Pormestarinkadun ikäihmisten asumispalveluyksikkö lakisääteisiä palveluita turvaamaan.

Ensimmäisenä toimintavuotenaan Etelä-Karjalan hyvinvointialueella rakennettiin vahvoja ja välttämättömiä perustuksia tulevaisuuteen. Hyvinvointialueen strategiaa täydennettiin kesäkuussa 2023 päätetyllä palvelustrategialla, joka piti toimintaan liittyvien linjausten lisäksi sisällään myös johtamis- ja toimintajärjestelmän periaatteet. Syksyllä 2023 saimme valmiiksi palveluverkon nykytilan ja kehittämispotentiaalin kuvauksen yhteistyössä Maakuntien tilakeskuksen ja Nordic Healthcare Group Oy:n kanssa. Tämä työ oli edellytyksenä sille, että saimme määriteltyä palveluverkon periaatteita ja tavoitteita. Niistä valtuusto päätti vuoden 2024 ensimmäisellä kvartaalilla.

Hyvinvointialueen merkittävimpana haasteena vuoden 2023 ja seuraavien lähivuosien aikana on rahoituspohjan lähtötaso, ja siitä syntyvä merkittävä sopeuttamistarve. Sopeuttamista ei merkittävässä määrin kyetty toteuttamaan hyvinvointialueen aloitusvuonna 2023, mutta sopeuttamiseen tarvittavia ohjelmia on lähdetty rakentamaan seuraaville teemoille:

- **Palveluhäiriöiden** systemaattinen tunnistaminen ja vähentäminen

- **Palvelupolkujen** ja –prosessien kuvaaminen ja kehittäminen
- **Ennaltaehkäisyn** ja **terveyden edistämisen** valikoidut ohjelmat
- **Palveluiden perustason vahvistaminen**
- **Palveluverkkoa koskeva toimenpideohjelma** ja toimenpiteiden käynnistäminen
- **Hankintojen ja palveluostojen** laajamittainen arviointi
- **Toiminnan ja palvelutuotannon supistaminen**, niiltä osin kuin edellisillä toimenpiteillä ei päästä tarvittavalle talouden tasapainottamisen tasolle.

Sopeuttamisohjelman edistäminen on edellyttänyt rinnalleen toiminta- ja johtamisjärjestelmän menetelmien valitsemista siten, että kehittäminen, toimintamallien ja palvelusisältöjen uudistaminen ja sopeuttaminen voivat johtaa sote-uudistuksen tavoitteisiin sekä toiminnan että talouden osalta.

Menetelmäkärjiksi on valittu kokonaisarkkitehtuurimalli (johtaminen yli siilojen), OKR (Tavoitteet ja avaintulokset malli, kehittämistoimien fokusointi) sekä jatkuvan parantamisen malli (jatkuvat kehitysteot arjessa).

Hyvinvointialueen strategiavalmistelu jatkui lokakuussa 2023 valtuustossa hyväksytyllä strategian toimeenpanosuunnitelmalla. Strategiset mittarit uudistettiin ja strategiakaudelle asetettiin vuosittaiset tavoitteet. Erityisesti vuosille 2024–2025 asetettujen tavoitteiden on asetettu toimintamallien ja sisältöjen uudistamisen osalta hyvinkin päämäärätietoisesti. Vuodelle 2023 asetettuihin tavoitteisiin on pääosin päästy tai ne toteutuvat vähäisin poikkeamin tai viivein.

Hyvinvointialueen talouden toteuma 2023 asettuu tilinpäätöksessä noin 3,5 miljoonaa euroa alkuperäistä talousarviotaan paremmalle tasolle. Positiivista, alijäämää vähentävää muutosta vuoden aikana toteutui maksutuotoissa ja osassa henkilöstökuluja, samalla kun tulosta painoivat alas kansallisen palkkaratkaisun jälkivaikutukset ja ostopalvelut.

Hyvinvointialue valmisteli vuoden 2024 talousarviota hyvinvointialuelain 115§ ja rahoituslain 10§ sekä varovaisuusperiaatteen mukaisesti. Lähtötilanteessa



sopeuttamista vuoden 2026 loppuun mennessä arvioitiin olevan noin 60 miljoonaa euroa, joista noin kolmannes lähdettiin kohdentamaan vuodelle 2024.

Marraskuussa 2023 hyvinvointialuetta ohjattiin kuitenkin tekemään laskelmansa valtiovarainministeriön varovaisempien painelaskemien perusteella ja rahoituslain tulkintaa täsmennettiin, jonka jälkeen hyvinvointialueen talousarvio ja taloussuunnitelma osoittaa sopeuttamistarpeeksi jopa 118 miljoonaa euroa vuoden 2026 loppuun mennessä. Vaikka sopeuttaminen tällä tasolla ei ole toteuttavissa ilman merkittävää kansallista palvelulupauksen purkua, pystyi aluevaltuusto joulukuussa 2023 hyväksymään talousarvion vuodelle 2024 ja taloussuunnitelman vuosille 2024–2026.

Hyvinvointialue käynnisti syksyllä 2023 talousarviovalmisteluun liittyen yhteistoimintamenettelyn.

Perusteena menettelylle on laki työnantajan ja henkilöstön välisestä yhteistoiminnasta kunnassa ja hyvinvointialueella (13.4.2007/449), joka määrittää työnantajan yhteistoimintavelvoitteet. Laissa todetaan mm.: ”Jos kunnan tai hyvinvointialueen talousarvioehdotuksessa edellytetään sellaisia toimenpiteitä, joiden toteuttaminen todennäköisesti aiheuttaisi useita irtisanomisia, osa-aikaistamisia, lomautuksia taikka merkittäviä heikennyksiä palvelussuhteiden ehdoissa, toimenpiteitä on käsiteltävä yhteistoimintamenettelyssä ennen kuin kunnanhallitus tai aluehallitus tekee kunnan- tai aluevaltuustolle lopullisen talousarvioehdotuksen.”

Etelä-Karjalan hyvinvointialueen talousarvioon 2024 ja tuottavuus- ja sopeutusohjelmaan 2025–26 valmistellut sopeutustoimet eivät tähtää henkilöstön vähennyksiin, mutta ne voivat vaikuttaa joidenkin työntekijöiden tai viranhaltijoiden palvelussuhteen olennaisiin ehtoihin. Edellä mainitusta syystä hyvinvointialueella käytiin 22.11.2023 yhteistoimintaneuvottelu aluehallituksen päätöksen (§329/8.11.2023) mukaisesti.

Työnantajaa neuvottelussa edustivat hyvinvointialuejohtaja ja henkilöstöjohtaja. Henkilöstöä edustivat henkilöstöjärjestöjen (Tehy, Super, Juko, JHL, Jyty) pääluottamusmiehet/muut viralliset neuvottelijat.

Yhteistoimintaneuvottelussa käsiteltiin talousarvioehdotuksen 2024 perusteita, vaikutuksia ja vaihtoehtoja niiden ehdotusten tai harkittavien, tällä hetkellä tiedossa olevien tai ennakoitujen muutosten osalta, joiden toimeenpano myöhemmin voisi edellyttää olennaisia muutoksia työntekijöiden palvelussuhteen olennaisissa ehdoissa. Neuvottelut päättyivät yksimielisinä.

Talouden sopeutustoimenpiteiden vaikutusten tarkentuessa (esimerkiksi palveluverkkopäätöksen jälkeen) käydään erilliset yhteistoimintaneuvottelut oikea-aikaisesti niiden kohteena olevan henkilöstön kanssa vuosien 2024–2026 aikana. Henkilöstön edustajat ovat vahvasti mukana talouden tasapainottamiseen tähtäävien toimenpiteiden vaikutusten arvioinnissa ja ennakoinnissa taloussuunnitelmakaudella.

Vuodelle 2024 asetettiin erittäin tavoitteellinen 21,5 miljoonan euron tasapainotustavoite, mistä huolimatta alijäämäksi arvioidaan muodostuvan noin 32 miljoonaa euroa. Samoin vuoden 2024 osalta jätettiin pois kaikki muut kuin jo käynnissä olevat investoinnit tai toiminnan kannalta kriittisimmät kalusto- ja ICT-investoinnit, tavoitteena välttää investointeihin liittyvät lisälainanottovaltuusneuvottelut.

Hyvinvointialueen onnistumisiksi vuoden 2023 osalta voidaan todeta ainakin seuraavat kokonaisuudet:

- Organisaatiokulttuurin nykytilan selvitys ja tavoitekulttuurin toimenpideohjelman käynnistäminen.
- Johtamis- ja toimintajärjestelmän uudistaminen:
  - kokonaisarkkitehtuurimallin käyttöönotto
  - tavoitteet ja avaintulokset toimintamallin pilotointi
  - jatkuvan parantamisen ja Johtajan kaksi työtä – mallien edistäminen
  - kehittämisen periaatteiden kuvaaminen.
- HYTE-yhteistyö ja yhteistyökuntien kanssa arvioitu kunnallisanalan kehittämissäätöön kyselytutkimuksessa Suomen parhaaksi.
- Palveluiden porrastuksen/perustason vahvistaminen:

- Omatiimi-malli ja Kaikun kehitystyö
- asiakas- ja palveluohjauksen toimintamallien suunnittelu
- Asunto ensin mallin-jatkovalmistelu (päihdepalvelut)
- perhehoitajien koulutus
- sähköisen perhekeskuksen toiminnan valmistelu
- Etelä-Karjalan mallin esivalmistelu (lasten ja nuorten hyvinvointi).

Yhteenvetona voikin todeta, että hyvinvointialue on lähtenyt onnistuneesti rakentamaan kestäviä perustuksia ja tulevaisuuskyvykkyyttä. Tulevat vuodet näyttävät taloudellisesti hyvin vaikeilta ja sopeuttamistaso on vaativa. Mikäli sopeuttamisvaiheesta päästään yli, hyvinvointialueella on edellytykset toteuttaa palveluiden ja toimintojen sisällöllistä uudistamista laajamittaisesti.

## **2.2.2. Henkilöstöedustajan katsaus**

Etelä-Karjalan hyvinvointialue aloitti toiminnan vuoden 2023 alussa. Henkilökunta siirtyi vanhoina työntekijöinä uuteen organisaatioon ja uuden hyvinvointialueen johtajan johdettavaksi. Hyvinvointialueella on 13 henkilön johtoryhmä, jossa henkilöstöedustaja on yhtenä täysivaltaisena jäsenenä. Henkilöstöedustaja edustaa koko henkilöstöä ja tuo henkilöstön näkemyksiä johtoryhmään ja ottaa kantaa johtoryhmän asioissa henkilöstön näkökulmasta.

Hyvinvointialueenjohtaja on osallistanut henkilöstöedustajia erilaisissa asioissa. Keskustelu on muuttunut avoimemmaksi. Pääsemme osallistumaan esihenkilöille järjestettäviin koulutuksiin ja muihin vastaaviin tilaisuuksiin. Säännölliset hyvinvointialueen johtajan tapaamiset niin työsuojelulla kuin pääluottamusmiehillä ovat tärkeitä tiedonvaihdon kannalta. Yhteistyö ja avoimuus toimivat aiempaa paremmin. Henkilöstöedustajina koemme, että meitä oikeasti ja aidosti kuunnellaan. Siirtymävaiheessa hyvinvointialueelle olemme myös tavanneet hallituksen ja valtuuston puheenjohtajistoa, mikä on edistänyt vuoropuhelua ja tiedonvaihtoa.

Olemme valmistelleet yhteistoiminnallisesti henkilöstöohjelman, johon on koottu tärkeimmät asiat palvelustrategiastamme toteutumisen tukemiseksi.

Henkilöstöedustajat ja henkilöstö ovat päässeet osallistumaan henkilöstöohjelman tekoon erilaisten kyselyjen ja työpajojen kautta. Näihin on saatu runsaasti osallistujia. Strategian mukaisesti henkilöstöön panostaminen näkyy käytännöissä kuten ePassi, polkupyöräetu, kutsurahan korotus, erilaiset palkkiot ja avoimempi suhtautuminen työaikajoustoihin. Henkilöstö on kokenut avoimuuden lisääntyneen muun muassa henkilöstön kyselytuntien ja Sallyn avoimien ovien myötä.

Yksi vuoden keskeisistä teemoista on ollut henkilöstön veto- ja pitovoiman lisääminen ja henkilöstöpulan korjaaminen. Tämä ei ole kuitenkaan näyttäytynyt henkilöstölle merkittävänä panostuksena. Henkilöstö odottaa edelleen konkreettisia toimia pitovoiman saavuttamiseksi. Työntekijöistä ei pidetä kaikissa tilanteissa riittävästi kiinni eikä etsitä koko organisaation näkökulmasta uusia tai mielekkäitä tehtäviä. Työntekijöiden tasa-arvoinen kohtelu ei näyttäydy kaikissa yksiköissä.

Henkilöstöedustajien näkökulmasta vuoden aikana merkittäviä asioita ovat olleet muun muassa järjestelmäongelmat, joilla on ollut vaikutuksia palkkaukseen ja tietojen saantiin (työsuojeluvaalit sekä järjestelyeräneuvottelut).

Asiakasohjauyksikkö Sujuvan ongelmat ovat olleet henkilöstön näkökulmasta merkittäviä. Ongelmat ovat liittyneet tehtäväkuviin, työmäärään ja palvelurakenteeseen. Haasteita ovat aiheuttaneet pitkittyneet neuvottelut esimerkiksi ensihoidon poikkeustyöajasta ja lääkäreiden uudistuneesta palkkausjärjestelmästä.

Organisaatiokulttuurimuutosta on lähdetty viemään eteenpäin. Johtamiseen on kiinnitetty huomiota henkilöstöltä saadun palautteen takia. Vuoden aikana on pidetty useampi esihenkilöseminaari ja esimiehille on tarjolla erilaista tukea ja verkostoja. Kulttuurimuutos etenee pikkuhiljaa.

Henkilöstöedustajalle merkittävä tapahtuma oli päästä osallistumaan ensimmäisenä henkilöstöedustajana sisäministeriön hyvinvointialueneuvotteluun ja viemään henkilöstön terveiset sekä korostamaan laajanpäivystyksen sairaalan olemassaolon tärkeyttä Etelä-Karjalan hyvinvointialueella.

## 2.2.3. Hyvinvointialueen hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset

Hyvinvointialue on aloittanut toimintansa 1.1.2023.

### Aluevaltuusto

Aluevaltuusto vastaa hyvinvointialueen toiminnasta ja taloudesta sekä käyttää hyvinvointialueen korkeinta päätösvaltaa. Aluevaltuuston edustajat valitaan aluevaaleissa. Aluevaltuuston tehtävänä on vastata myös siitä, että asukkailla on käytössään monipuoliset osallistumisen mahdollisuudet. Aluevaltuusto päättää viime kädessä siitä, että hyvinvointialueella otetaan käyttöön parhaat ja vaikuttavimmat toimintatavat, jotka ovat eduksi koko hyvinvointialueen kannalta. Aluevaltuusto päätöksillään joko hyväksyy tai hylkää aluehallituksen esitykset.

Aluevaltuuston puheenjohtajisto vuoden 2023 lopussa:

Puolakka Helena, puheenjohtaja (kok.)  
Arvela Eeva, 1. varapuheenjohtaja (sd.)  
Valkeapää Lassi, 2. varapuheenjohtaja (kesk.)  
Rossi Sami, 3. varapuheenjohtaja (ps.)

Aluevaltuuston kokoonpano vuoden 2023 lopussa:

|                            |                          |
|----------------------------|--------------------------|
| Ahtiainen Veikko (kesk.)   | Hupli Markku (kok.)      |
| Brandt-Ahde Linda (kok.)   | Hänninen Jyri (kok.)     |
| Byckling Leena (sd.)       | Härkönen Timo (ps.)      |
| Drews Teemu (vihr.)        | Ijäs Esko (sd.)          |
| Estola Marja (vihr.)       | Ikävalko Johanna (kesk.) |
| Forsman Tero (sd.)         | Kakkola Risto (sd.)      |
| Hasu Mervi (sd.)           | Karhu Anu (kesk.)        |
| Helminen Anna (kok.)       | Karhu Jari (kesk.)       |
| Heltimoinen Ilpo (ps.)     | Kauhanen Hilla (kok.)    |
| Hokkanen Ville (sd.)       | Kemppi Jouni (kesk.)     |
| Holopainen Hanna (vihr.)   | Kemppinen Juha (kok.)    |
| Hovi-Kuikko Seija, (kesk.) | Kiljunen Anneli (sd.)    |

|   |                                 |
|---|---------------------------------|
| Klemola Kimmo (vihr.)   | Pellinen Antti (kok.)           |
| Kopra Jukka (kok.)  | Prior Sanna (kok.)              |
| Koskenranta Sanna (sd.)                                       | Pätilä Antti (kok.)             |
| Kuikka Tuija (sd.)  | Rantalainen Juha (kd.)          |
| Lintunen Pertti (sd.)   | Rantonen Karoliina (vihr.)      |
| Malm Niina (sd.)  | Rämä Antti (kesk.)              |
| Mattila Pyry (kok.)   | Saarela Kalle (ps.)             |
| Munnukka Riitta (kesk.)                                       | Salmisaari Timo (kesk.)         |
| Mustola Seppo (kok.)  | Saramies Jouko (pkpy.)          |
| Myllärinen Titta (sd.)  | Suihko Toni (kok.)              |
| Mäkelä Jani (ps.)   | Tanskanen Ville (kok.)          |
| Niiva Heikki (pkpy., Pienten kuntien<br>puolesta yhteislista) | Thomander-Tiainen Johanna (sd.) |
| Nissilä Josefina (sd.)  | Torniainen Ari (kesk.)          |
| Paananen Taina (kesk.)  | Vertanen Jenna (sd.)            |
| Papinniemi Markku (ps.)                                       | Vättö Heidi (vas.)              |
|   | Örmark Vesa (kesk.)             |

Aluevaltuuston varajäsenet vuoden 2023 lopussa:

|                                |                           |
|--------------------------------|---------------------------|
| Arminen Antti (kesk.)          | Kattainen Kari (ps.)      |
| Auranen Johanna (vihr.)        | Kiviaho Jouni (pkpy.)     |
| Eerola Milla (ps.)             | Koskinen Jouko (kesk.)    |
| Eskola-Heikkinen Maarit (kok.) | Kosunen Päivi (kesk.)     |
| Hauska-Mertanen Eija (kd.)     | Kuparinen Ninni (vihr.)   |
| Holopainen Petteri (kesk.)     | Kärmeniemi Päivi (sd.)    |
| Hujanen Irma (kok.)            | Laine Osmo (kesk.)        |
| Huuskonen Vesa (kok.)          | Lantta Jari (kesk.)       |
| Hyvärinen Mirva (kesk.)        | Laukkanen Marjatta (kok.) |
| Häkkinen Matti (sd.)           | Lepistö Sari (sd.)        |
| Härkönen Juha (kok.)           | Lindh Tuula (kok.)        |
| Joronen Saara (vas.)           | Lohko Eveliina (kesk.)    |
| Juutilainen Jerena (kok.)      | Lonka Taina (kesk.)       |
| Jäppinen Sari (pkpy.)          | Löfman Päivi (kok.)       |
| Järvenpää Heikki (kok.)        | Maijanen Jarmo (sd.)      |

Marjakangas Heikki (kesk.)  
Miettinen Sari (ps.)  
Multanen Emma (kok.)  
Nenonen Christina (vihr.)  
Nordberg Krista (sd.)  
Pajunen Anne (sd.)  
Pakkanen Rosa (vihr.)  
Parta Heli (sd.)  
Pekkanen Jari (ps.)  
Petäjäsuo Ella (vas.)  
Pienmunne Mari (sd.)  
Pulkkinen Tiina (sd.)  
Putkinen Petri (kok.)  
Rehunen Kirsi (kesk.)  
Rikkilä Kari (sd.)

Rummukainen Anu (sd.)  
Räsänen Vesa (sd.)  
Saaristo Lilla (kok.)  
Sikiö Mirja (sd.)  
Tauriainen Jussi (sd.)  
Telkkä Jani (sd.)  
Toiviainen Sanni (ps.)  
Turkia Juha (ps.)  
Turunen Ann-Niina (kd.)  
Ulmanen Tommi (kok.)  
Vainikka Marko (kok.)  
Vanhanen Antti (kesk.)  
Vesterinen Heini-Elina (sd.)  
Vilkko Antti (kesk.)  
Voipio likko (kok.)

Aluevaltuusto kokoontui 8 kertaa.

## **Aluehallitus**

Aluevaltuuston edustajien keskuudesta valitaan jäsenet aluehallitukseen, joka johtaa hyvinvointialueen toimintaa, hallintoa ja taloutta. Aluevaltuusto valitsi kokouksessaan 24.3.2022 aluevaltuuston toimikaudeksi 2022–2025 aluehallitukseen 13 jäsentä ja heille henkilökohtaiset varajäsenet sekä aluehallituksen puheenjohtajan ja kolme (3) varapuheenjohtajaa.

Aluehallituksen kokoonpano vuoden 2023 lopussa:

| Jäsen                                | Varajäsen                 |
|--------------------------------------|---------------------------|
| Kiljunen Anneli, puheenjohtaja (sd.) | Byckling Leena (sd.)      |
| Helminen Anna, 1. varapj (kok.)      | Juutilainen Jerena (kok.) |
| Örmark Vesa, 2. varapj (kesk.)       | Harju Ismo (kesk.)        |
| Estola Marja, 3. varapj (vihr.)      | Niemi Pepi (vihr.)        |
| Nissilä Josefina (sd.)               | Hasu Mervi (sd.)          |
| Lintunen Pertti (sd.)                | Ijäs Esko (sd.)           |



|                          |                                |
|--------------------------|--------------------------------|
| Forsman Tero (sd.)       | Räsänen Vesa (sd.)             |
| Hänninen Jyri (kok.)     | Pätilä Antti (kok.)            |
| Tanskanen Ville (kok.)   | Hupli Markku (kok.)            |
| Prior Sanna (kok.)       | Eskola-Heikkinen Maarit (kok.) |
| Paananen Taina (kesk.)   | Marjakangas Heikki (kesk.)     |
| Ikävalko Johanna (kesk.) | Karhu Anu (kesk.)              |
| Ilpo Heltimoinen (ps.)   | Eerola Milla (ps.)             |

Hallitus kokoontui 19 kertaa.

### **Yksilöasioiden jaosto**

Hyvinvointialueen yksilöasioiden jaosto ratkaisee ja antaa lausunnot yksilöä koskevissa sosiaali- ja terveydenhuollon toimialaan kuuluvissa asioissa niiltä osin kuin toimivaltuuksia ei ole laissa, asetuksissa tai hallintosäännössä muulle viranomaiselle tai viranhaltijalle määrätty ja ratkaisee hallituksen puolesta viranhaltijan päätöksistä tehdyt oikaisuvaatimukset yksilöä koskevissa asioissa, jollei toimivaltaa ole delegoitu viranhaltijalla. Yksilöasioiden jaosto ratkaisee myös asiakasmaksuja koskevat oikaisuvaatimukset.

Aluevaltuusto valitsi kokouksessaan 24.3.2022 aluevaltuuston toimikaudeksi yksilöasioiden jaostoon viisi (5) jäsentä ja jokaiselle jäsenelle henkilökohtaisen varajäsenen sekä- puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan.

Yksilöasioiden jaosto aloitti toimintansa vuonna 2023, kun palvelujen järjestämismvastuu siirtyi hyvinvointialueen hoidettavaksi.

Yksilöasioiden jaoston kokoonpano vuoden 2023 lopussa:

| Jäsenet                        | Varajäsenet            |
|--------------------------------|------------------------|
| Esko Ijäs, puheenjohtaja (sd.) | Tero Forsman (sd.)     |
| Anu Karhu, vpj (kesk.)         | Antti Arminen (kesk.)  |
| Leena Byckling (sd.)           | Josefina Nissilä (sd.) |
| Ilkko B. Voipio (kok.)         | Toni Suihko (kok.)     |
| Emma Multanen (kok.)           | Lilla Saaristo (kok.)  |

Yksilöasioiden jaosto kokoontui 11 kertaa.

### **Henkilöstöjaosto**

Hyvinvointialueen henkilöstöjaoston yleisenä tehtävänä on valmistella ja toimeenpanna ne henkilöstöä koskevat asiat, jotka hallitus on määrännyt sen valmisteltaviksi ja toimeenpantaviksi.

Aluevaltuusto valitsi kokouksessaan 24.3.2022 aluevaltuuston toimikaudeksi henkilöstöjaostoon seitsemän (7) jäsentä ja jokaiselle jäsenelle henkilökohtaisen varajäsenen.

Henkilöstöjaoston kokoonpano vuoden 2023 lopussa:

| Jäsenet                                      | Varajäsenet                |
|--|----------------------------|
| Heikki Marjakangas,<br>puheenjohtaja (kesk.) | Pekka Ässämäki (kesk.)     |
| Milla Eerola, vpj (ps.)                      | Ilpo Heltimoinen (ps.)     |
| Josefina Nissilä (sd.)                       | Leena Byckling (sd.)       |
| Mervi Hasu (sd.)                             | Lintunen Pertti (sd.)      |
| Räsänen Vesa (sd.)                           | Esko Ijäs (sd.)            |
| Markku Hupli (kok.)                          | Jouko Partanen (kok.)      |
| Eveliina Lohko (kesk.)                       | Henna Jääskeläinen (kesk.) |

Henkilöstöjaosto kokoontui 8 kertaa.

### **Tarkastuslautakunta**

Hyvinvointialueen tarkastuslautakunta valmistelee aluevaltuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat. Tarkastuslautakunnan keskeisimpinä tehtävinä on arvioida, ovatko aluevaltuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet hyvinvointialueella ja hyvinvointialuekonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla sekä arvioida talouden tasapainotuksen toteutumista.

Tarkastuslautakunnan tehtävät on säädetty hyvinvointialuelaisissa.

Aluevaltuusto valitsi kokouksessaan 24.3.2022 aluevaltuuston toimikaudeksi 2022–2025 hyvinvointialueen tarkastuslautakuntaan yhdeksän (9) jäsentä ja heille henkilökohtaiset varajäsenet ja lautakunnan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan.

Tarkastuslautakunnan kokoonpano vuoden 2023 lopussa:

| Jäsen                             | Varajäsen                     |
|-----------------------------------|-------------------------------|
| Toni Suihko, puheenjohtaja (kok.) | likko Voipio (kok.)           |
| Riitta Munnukka, vpj (kesk.)      | Anna-Maija Sipiläinen (kesk.) |
| Tiina Pulkkinen (sd.)             | Krista Nordberg (sd.)         |
| Tuija Kuikka (sd.)                | Heli Parta (sd.)              |
| Risto Kakkola (sd.)               | Jarmo Maijanen (sd.)          |
| Päivi Löfman (kok.)               | Marjatta Laukkanen (kok.)     |
| Kalle Saarela (ps.)               | Kari Kattainen (ps.)          |
| Jouko Saramies (pkpy.)            | Juha Rantalainen (kd.)        |
| Johanna Auranen (vihr.)           | Danisa Zinhu (vihr.)          |

Tarkastuslautakunta kokoontui 4 kertaa.

Tilintarkastajat: BDO Audiator Oy, tilintarkastusyhteisö. Vuoden 2022 osalta vastuullisena tilintarkastajana on toiminut JHT, KHT Ulla-Maija Tuomela.

### **Hyvinvointialueen osallisuus- ja demokratiajohtokunta**

Hyvinvointialueen osallisuus- ja demokratiajohtokunnan yleisenä tehtävänä on valmistella ja toimeenpanna asukasosallistamista ja muuta osallistamistoimintaa samoin kuin päätöksenteon valmisteluprosesseja koskevat asiat, jotka hallitus on määrännyt sen valmisteltaviksi ja toimeenpantaviksi.

Aluevaltuuston toimikaudeksi osallisuus- ja demokratiajohtokuntaan on valittu 13 jäsentä ja jokaiselle henkilökohtainen varajäsen. Aluehallitus valitsee johtokuntaan hallintosäännössä määrätyn tavoin kaksi (2) jäsentä ja heille henkilökohtaiset varajäsenet.

Osallisuus- ja demokratiajohtokunnan kokoonpano vuoden 2023 lopussa:

## Jäsenet

Titta Myllärinen, puheenjohtaja (sd.)  
Linda Brandt-Ahde, 1. vpj (kok.)  
Timo Salmisaari, 2. vpj (kesk.)  
Heidi Vättö, VAS  
Jani Telkkä (sd.)  
Kari Rikkilä (sd.)  
Pyrö Mattila (kok.)  
Päivi Löfman (kok.)  
Antti Pätilä (kok.)  
Jouko Koskinen (kesk.)  
Kirsi Rehunen (kesk.)  
Rosa Pakkanen (vihr.)  
Markku Papinniemi (ps.)

## Varajäsenet

Mirja Sikiö (sd.)  
Hilla Kauhanen (kok.)  
Petteri Holopainen (kesk.)  
Päivi Kärmeniemi (sd.)  
Matti Häkkinen (sd.)  
Jussi Tauriainen (sd.)  
Tapio Iso-Mustajärvi (kok.)  
Lilla Saaristo (kok.)  
Jussi Härkönen (kok.)  
Mirva Hyvärinen (kesk.)  
Elina Lankinen (kesk.)  
Sanni Väisänen (vihr.)  
Kalle Saarela (ps.)

Palvelujen käyttäjäkuntaa edustava jäsen:

Juho Heikka, Mieli Etelä-Karjalan mielenterveys ry

Varajäsen: Sakari Pusenius, Etelä-Karjalan liikunta ja urheilu ry

Henkilöstöä edustava jäsen:

Jenni Alitalo

Mira Ruotsalainen (vara)

Nuorisovaltuuston edustaja: (läsnäolo- ja puheoikeus)

Maria Pettinen

Alma Suoknuuti

Vammaisneuvoston edustaja: (läsnäolo- ja puheoikeus)

Anni Pitkämäki

Jaana Kauppinen

Vanhusneuvoston edustaja: (läsnäolo- ja puheoikeus)

Tuula Konttinen

Sirpa Hämäläinen

Osallisuus- ja demokratiajohtokunta kokoontui 4 kertaa.

## **Turvallisuuslautakunta**

Hyvinvointialueen turvallisuuslautakunta johtaa ja kehittää pelastustoimialaa ja vastaa sen palvelujen tuloksellisesta järjestämisestä sille talousarviossa

määriteltyjen määrärahojen, hyvinvointialuestrategian linjausten ja palvelutasopäätöksen mukaisesti. Lautakunta seuraa ja arvioi palvelujen vaikuttavuutta ja varaa asukkaille ja käyttäjille mahdollisuuden osallistua palveluiden suunnitteluun ja kehittämiseen.

Aluevaltuusto valitsi kokouksessaan 24.3.2022 aluevaltuuston toimikaudeksi 2022–2025 hyvinvointialueen turvallisuuslautakuntaan 13 jäsentä ja heille henkilökohtaiset varajäsenet sekä lautakunnan puheenjohtajan ja kaksi (2) varapuheenjohtajaa.

Turvallisuuslautakunnan kokoonpano vuoden 2023 lopussa:

| Jäsenet                           | Varajäsenet             |
|-----------------------------------|-------------------------|
| Jari Karhu, puheenjohtaja (kesk.) | Päivi Kosunen (kesk.)   |
| Sanna Koskenranta, 1. vpj (sd.)   | Päivi Kärmeniemi (sd.)  |
| Antti Pellinen, 2. vpj (kok.)     | Marko Vainikka (kok.)   |
| Jenna Vertanen (sd.)              | Krista Nordberg (sd.)   |
| Ville Hokkanen (sd.)              | Turo Haapamäki (sd.)    |
| Juho Tanttua (sd.)                | Jani Telkkä (sd.)       |
| Jerena Juutilainen (kok.)         | Irma Hujanen (kok.)     |
| Seppo Mustola (kok.)              | Tommi Ulmanen (kok.)    |
| Tuula Lindh (kok.)                | Mervi Rings (kok.)      |
| Seija Hovi-Kuikko (kesk.)         | Merja Mälkiä (kesk.)    |
| Antti Vilkkö (kesk.)              | Osmo Laine (kesk.)      |
| Timo Härkönen (ps.)               | Sami Behm (ps.)         |
| Karoliina Rantonen (vihr.)        | Ninni Kuparinen (vihr.) |

Turvallisuuslautakunta kokoontui 5 kertaa.

### **Vaikuttamistoimielimet**

Hyvinvointialuelain 32 §:n mukaan aluehallituksen on asetettava nuorten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien varmistamiseksi hyvinvointialueen nuorisovaltuusto tai vastaava nuorten vaikuttajaryhmä, ikääntyneen väestön osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien turvaamiseksi hyvinvointialueen

vanhusneuvosto sekä vammaisten henkilöiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien varmistamiseksi hyvinvointialueen vammaisneuvosto.

Vaikuttamistoimielimillä on mahdollisuus vaikuttaa hyvinvointialueen toiminnan suunnitteluun, valmisteluun, toteuttamiseen ja seurantaan asioissa, joilla on merkitystä lasten ja nuorten, ikääntyneen väestön tai vammaisten henkilöiden ja heidän tarvitsemiensa palveluiden kannalta, ja vaikuttamistoimielimet tulee ottaa mukaan osallistumisen ja kuulemisen kehittämiseen hyvinvointialueella: ne ovat lakisääteisiä, mutta niillä ei ole päätösvaltaa.

Aluehallitus päätti 24.3.2022 asettaa valtuustokauden ajaksi Etelä-Karjalan hyvinvointialueelle vanhusneuvoston ja vammaisneuvoston ja asettaa nuorisovaltuuston, joka toimintasäännössään vahvistaa toimikautensa pituuden.

### **Nuorisovaltuusto**

Nuorisovaltuuston puheenjohtajana toimii Veeti Kondratjeff (Rautjärvi) ja varapuheenjohtajana Eevi Romppanen (Lappeenranta).

| Kunta        | Jäsen                               |
|--------------|-------------------------------------|
| Imatra       | Saimi Laine ja Maria Pettinen       |
| Lappeenranta | Eevi Romppanen ja Alma Suoknuuti    |
| Lemi         | Teemu Klemi ja Viola Monola         |
| Luumäki      | Rasmus Ahola ja Danylo Khodieiev    |
| Parikkala    | Vladislav Mikhailov ja Vilma Sysiö  |
| Rautjärvi    | Veeti Kondratjeff ja Paavo Tikkanen |
| Ruokolahti   | Lauri Hammarén ja Pekka Pitko       |
| Savitaipale  | Iida Juntunen ja Alekski Pekin      |
| Taipalsaari  | Matias Forstén ja Jere Leinonen     |

Nuorisovaltuusto kokoontui 6 kertaa.

### **Vanhusneuvosto**

Puheenjohtajana toimii Harri Aartelo (Lappeenranta) ja varapuheenjohtajana Jaana Kuokka (Taipalsaari).

|              |                  |                      |
|--------------|------------------|----------------------|
| Kunta        | Jäsen            | Varajäsen            |
| Imatra       | Sirpa Hämäläinen | Anneli Luostarinen   |
| Lappeenranta | Harri Aartelo    | Hely Kantanen        |
| Lemi         | Tuula Konttinen  | Kati Ahonen          |
| Luumäki      | Terhi Karhu      | Pirjo Henttu         |
| Parikkala    | Mirja Sikiö      | Minna-Kaisa Heinonen |
| Rautjärvi    | Leena Kaljunen   | Tuula Kukkonen       |
| Ruokolahti   | Juhani Liimatta  | Leila Pyykkö         |
| Savitaipale  | Anu Valsi        | Maija Saimalahti     |
| Taipalsaari  | Jaana Kuokka     | Sanna Aaltonen       |

|                                 |                  |                 |
|---------------------------------|------------------|-----------------|
| Järjestö                        | Järjestöedustaja | Varajäsen       |
| Kristillinen Eläkeliitto ry     | Kari Lignell     | Kirsti Mikkola  |
| Eläkeläiset ry                  | Aimo Röpetti     | Aimo Ruusunen   |
| Kaakkois-Suomen Sydänpiiri ry   |                  |                 |
|                                 | Heli Heimala     | Kati Palviainen |
| Etelä-Karjalan Omaishoitajat ry |                  |                 |
|                                 | Sicketiina Rönty | Erja Koskimäki  |
| Etelä-Karjalan Muisti ry        | Maija Lasanen    | Hanna Sinisalo  |

Vanhusneuvosto kokoontui 5 kertaa.

### **Vammaisneuvosto**

Puheenjohtajana toimii Anni Pitkämäki (Ruokolahti) ja varapuheenjohtajana Jaana Kauppinen (Lappeenranta).

|              |                        |                  |
|--------------|------------------------|------------------|
| Kunta        | Jäsen                  | Varajäsen        |
| Imatra       | Marja Vainikainen      | Auli Gröhn       |
|              | Tiina Hämäläinen       | Heini Vesterinen |
| Lappeenranta | Jaana Kauppinen        | Olli Saarela     |
|              | Jyry Loukiainen        | Lea Härkönen     |
|              | Mikko Ojanen           | Pekka Tikka      |
| Lemi         | Tuula Konttinen        | Seija Värtö      |
| Luumäki      | Kari-Pekka Raatikainen | Arja Jaakkola    |

|             |                      |                    |
|-------------|----------------------|--------------------|
| Parikkala   | Minna-Kaisa Heinonen | Paula Ahokas       |
| Rautjärvi   | Anne Poutanen        | Kari Javanainen    |
| Ruokolahti  | Anni Pitkämäki       | Simo Vento         |
| Savitaipale | Reino Kokkola        | Jussi Siltamaa     |
| Taipalsaari | Olavi Härkönen       | Marjukka Ahtiainen |

Vammaisneuvosto kokoontui 4 kertaa.

### **Etelä-Karjalan hyvinvointialueen aluevaalilautakunta**

Jokaisella hyvinvointialueella on aluevaalilautakunta, jonka tehtävänä on aluevaalien ehdokasasettelun vahvistaminen ja aluevaalien vaalituloksen vahvistaminen.

Aluevaltuusto valitsi kokouksessaan 24.3.2022 aluevaltuuston toimikaudeksi 2022–2025 aluevaalilautakuntaan viisi (5) jäsentä, lautakunnan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan sekä viisi (5) varajäsentä asetettuna siihen järjestykseen, jossa he tulevat jäsenten sijaan.

Aluevaalilautakunta ei kokoontunut vuonna 2023.

Aluevaalilautakunnan kokoonpano vuonna 2023 lopussa:

Puheenjohtaja Heikki Järvenpää (kok.)

Varapuheenjohtaja Anne Pajunen (sd.)

Muut varsinaiset jäsenet:

Osmo Metsälä (kesk.)

Juha Turkia (ps.)

Leena Lipiäinen-Medjeral (vihr.)

Varajäsenet:

Heikki Niiva, (pkpy.), 1. varajäsen

Osmo Pylkkö (kd.), 2. varajäsen

Leeni Kokko, (vas.), 3. varajäsen

Hannu Repo, (sd.), 4. varajäsen



Helena Puolakka, (kok.), 5. varajäsen

Etelä-Karjalan hyvinvointialueen organisaatio jakautuu aluevaltuuston hallintosäännössä vahvistamalla tavalla neljään toimialueeseen:

1. Arjen tuen ja toimintakyvyn toimialue
2. Terveys- ja kuntoutuspalvelut toimialue
3. Pelastustoimen toimialue
4. Yhteisten palvelujen toimialue.

Toimialueiden johtamisesta ja niiden jakautumisesta vastuualueisiin määrätään aluehallituksen vahvistamassa toimintasäännössä.

## **2.2.4. Olennaiset muutokset hyvinvointialueen toiminnassa ja taloudessa**

Etelä-Karjalan hyvinvointialueelle siirtyi lainsäädännön mukaisesti vastuu sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisestä 1.1.2023. Toiminnot siirtyivät pääsääntöisesti Etelä-Karjalan sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymältä ja pelastustoimen osalta Lappeenrannan kaupungilta, joka oli hoitanut pelastustoimen palveluita isäntäkuntamallilla. Lisäksi hyvinvointialueelle siirtyi ruokapalveluhenkilökuntaa (15 henkilöä) Parikkalan, Rautjärven, Ruokolahden ja Savitaipaleen kunnista.

Uusina tai muuttuneina tehtävinä hyvinvointialueille vuonna 2023 huomioitiin valtion yleiskatteellisessa rahoituksessa hoitotakuun toteutus, hoivahenkilöstön vähimmäismitoituksen (0,65) rahoittaminen, kotihoidon resurssien riittävyys ja omaishoidon kehittäminen, lapsi- ja perhepalvelut ja muutosohjelman jatko, lastensuojelun jälkihuollon laajennus, oppilas- ja opiskelijahuollon vahvistaminen, lastensuojelun ja sosiaalipäivystyksen virka-avun maksuttomuus sekä sosiaalinen luototus.

Valtiovarainministeriö päätti 29.3.2023 myöntää Etelä-Karjalan hyvinvointialueelle yleisavustuksena hyvinvointialueen toiminnan vakiinnuttamiseen ja kehittämiseen vuosina 2023–2025 (VN/9666/2023) 9,2 miljoonaa euroa. Avustusta ei saa käyttää

lakisääteisiin tehtäviin tai käyttötarkoituksiin, joihin käytetään valtionavustusta valtion talousarvion muilta momenteilta. Tästä syystä avustusta ei erikseen huomioitu talousarviomuutoksissa, koska sekä kustannukset että kohdistettava avustus kohdentuivat talousarviovuodelle nettona samansuuruisina. Avustuksen käyttöä raportoidaan erillisraportointina.

Imatralla käynnistyi kehitysvammaisten palveluasumisen ja ympärivuorokautisen palveluasumisen rakennushanke Juhonkoti. Siihen tulee 15 asukaspaikkaa kehitysvammaisille henkilöille.

Savitaipaleella käynnistyi rakennushanke, jossa ikääntyneille rakennetaan yhteisöllisen palveluasumisen ja ympärivuorokautisen palveluasumisen 60-paikkainen asumisyksikkö. Asukaspaikat jakaantuvat puoliksi Etelä-Karjalan hyvinvointialueen ja Attendo Kaijankoti Oy:n kesken.

Lappeenrannassa käynnistyi uuden päihdekuntoutusyksikön rakentaminen Pajarilaan, koska nykyiset tilat eivät vastaa tämän päivän vaatimuksia työ- ja asiakasturvallisuuden osalta. Uudiskohteeseen sijoittuvat seuraavat toiminnot: päihdekatkaisu- ja vieroitushoito, päihdelaitoskuntoutus, tilapäismajoitus, tukiasunnot ja ensisuoja.

Savitaipaleen vanhaintuki ry:n Suvannon hoivapalvelut siirtyivät Etelä-Karjalan hyvinvointialueen toiminnaksi yhdistyksen vaikean taloustilanteen vuoksi.

Ostopalvelusopimusten hinnantarkistusesityksistä käytiin neuvotteluja eri palveluntuottajien kanssa, koska hinnantarkistusesitykset olivat varsin korkeat verrattuna hyvinvointialueindeksiin.

Laki kotoutumisen edistämisestä 33 § velvoitti hyvinvointialueen järjestämään alueellaan oleville lain 2 §:n 6 momentissa tarkoitetuille lapsille, jotka ovat Suomessa ilman huoltajaa hoivan, huolenpidon ja kasvatuksen sosiaalihoitolaian 22 a §:ssä tarkoitettussa perheryhmäkodissa tai muulla tarkoituksenmukaisella tavalla. Maahanmuuttoviraston perustettua alueelle ilman huoltajaa maahan tulleille lapsille ryhmäkodin vuoden 2023 lopulla, on hyvinvointialue aloittanut

perheryhmäkotitoiminnan tuottamisen selvittelyt. Perheryhmäkodin tulee olla käytettävissä syksyyn 2024 mennessä. Tilapäisen suojelun luvalla olevat alaikäiset muuttavat maahanmuuttoviraston perustamasta ryhmäkodista hyvinvointialueen vastuulla olevaan perheryhmäkotiin saatuaan kotikuntaoikeuden. Kotouttamislain 49 §:n mukaan hyvinvointialueelle korvataan perheryhmäkodista aiheutuneet kustannukset. KEHA-keskus maksaa kustannukset täysimääräisenä valtion talousarviossa tähän tarkoitukseen osoitetusta määrärahasta.

## 2.2.5. Hyvinvointialueen henkilöstö

### Palkat ja palkkiot

Palkat ja palkkiot ovat kasvaneet 2022 vuodesta 25 miljoonaa euroa. Vertailussa on 2022 vuodelta mukana Eksote, Lappeenrannan kaupungin osalta Etelä-Karjalan pelastuslaitos sekä hyvinvointialueen valmisteleva toimielin. Maksetut palkat ja palkkiot vuosien 2023 ja 2022 osalta ovat kuvattuina alla olevaan taulukkoon.

| <b>2023</b>        | <b>2022</b> |           |                    |                    |
|--------------------|-------------|-----------|--------------------|--------------------|
| Ekhva              | Eksote      | Vate      | E-K pelastuslaitos | <b>Yhteensä</b>    |
| <b>252 207 000</b> | 218 467 000 | 1 196 000 | 7 160 000 00       | <b>226 823 000</b> |

### Henkilöstömäärä 31.12.2023

Etelä-Karjalan hyvinvointialueen palveluksessa työskenteli 31.12.2023 yhteensä 5 316 henkilöä, joista määräaikaisia oli 804 henkilöä. Määräaikaisten osuus henkilöstöstä oli vuoden 2023 lopussa 15,1 prosenttia ja vakituisten 84,9 prosenttia

. Mainitut luvut eivät sisällä sopimuspalokuntahenkilöstöä, joita oli 31.12.2023 tilanteessa 414 henkilöä. Sivutoimisen sopimuspalokuntahenkilöstön määrä kasvoi merkittävästi vuonna 2023. Aiempina vuosina Etelä-Karjalan

pelastuslaitoksella painotus oli palveluiden ostoissa.

|                                   | <b>Muutos 2022 vs 2023</b> | <b>2023</b>  | <b>2022</b>   |                           |             |
|-----------------------------------|----------------------------|--------------|---------------|---------------------------|-------------|
| <b>Henkilöstömäärä 31.12.</b>     |                            | <b>Ekhva</b> | <b>Eksote</b> | <b>E-K pelastuslaitos</b> | <b>Vate</b> |
| <b>Vakituiset</b>                 | 309                        | 4512         | 4086          | 117                       | 41*         |
| <b>Määräaikaiset</b>              | -294                       | 804          | 1062          | 36                        |             |
|                                   |                            |              | 5148          | 153                       |             |
| <b>Yhteensä</b>                   | 15                         | 5316         | 5301          |                           |             |
| <b>Sopimuspalokuntahenkilöstö</b> | 219                        | 414          |               | 195                       |             |

\* vakituisten ja määräaikaisten osuutta ei ole eroteltavissa, ei mukana vuosien 2022 ja 2023 vertailussa

Hyvinvointialueen suurimmat ammattiryhmät olivat hoito- ja sosiaalihenkilöstö.

Alla olevassa taulukossa on esitetty henkilöstön ammattiryhmittäinen jakautuminen vuonna 2023.

| <b>Henkilöstö ammattiryhmittäin 31.12.2023</b> |              |              |
|--|--------------|--------------|
| Hallinto-, toimisto-, tukihenkilöstö           | 476          | 9.0 %        |
| Hoitohenkilöstö                                | 3 425        | 64.4 %       |
| Lääkärihenkilöstö                              | 321          | 6.0 %        |
| Sosiaalihenkilöstö                             | 639          | 12.0 %       |
| Huoltohenkilöstö                               | 131          | 2.5 %        |
| Asiantuntijahenkilöstö                         | 143          | 2.7 %        |
| Pelastushenkilöstö                             | 106          | 2.0 %        |
| Tutkimusta, hoitoa avustava henkilöstö         | 75           | 1.4 %        |
| <b>Yhteensä</b>                                | <b>5 316</b> | <b>100 %</b> |

### Henkilötyövuosi- eli HTV-määrä

Alla olevassa taulukossa on kuvattu hyvinvointialueen henkilötyövuodet toimialueittain ja vertailu vuoden 2022 vastaaviin lukuihin. Luvut eivät pidä sisällään vuoden 2022 ja 2023 osalta Etelä-Karjalan pelastuslaitoksen sopimuspalokuntahenkilöstöä, eikä vuoden 2022 osalta hyvinvointialueen valmistelemaa toimielintä.

|                         | <b>Muutos 2022 vs. 2023</b> | <b>2023</b> | <b>2022</b> |
|-------------------------|-----------------------------|-------------|-------------|
| <b>Henkilötyövuodet</b> |                             |             |             |

|                                      |            |              |              |
|--------------------------------------|------------|--------------|--------------|
| Yhteiset palvelut                    |            | 420          |              |
| Arjen tuen ja toimintakyvyn palvelut | 172        | 2 497        | 4 612        |
| Terveys- ja kuntoutuspalvelut        |            | 1 867        |              |
| Pelastustoimi                        | -10        | 127          | 137          |
| <b>Yhteensä</b>                      | <b>162</b> | <b>4 911</b> | <b>4 749</b> |

Henkilötyövuosissa (HTV2) on huomioitu palkallisten palveluksessa olopäivien lukumäärä suhteutettuna koko vuoden kalenteripäiviin. Osa-aikainen henkilö on muutettu henkilötyövuodeksi osa-aikaprosenttiaan vastaavasti.

### Eläkkeet ja eläke-ennusteet

Hyvinvointialueen palveluksesta jäi eläkkeelle vuoden 2023 aikana 132 henkilöä. Yhteismäärästä 95 jäi vanhuuseläkkeelle ja 37 työkyvyttömyyseläkkeelle. Alla olevaan taulukkoon on koottu myös eläkevakuuttaja Kevan tekemä eläköitymisennuste hyvinvointialueen työntekijöistä vuosien 2024–2027 aikana.

| <b>Eläkkeelle siirtyneet</b>          | <b>2023</b> |             |             |             |  |
|---------------------------------------|-------------|-------------|-------------|-------------|--|
| Vanhuuseläke                          | 95          |             |             |             |  |
| Työkyvyttömyyseläke                   | 37          |             |             |             |  |
| <b>Ennuste eläköityvistä (Keva)</b>   | <b>2024</b> | <b>2025</b> | <b>2026</b> | <b>2027</b> |  |
| Vanhuuseläke                          | 122         | 128         | 136         | 120         |  |
| Täyden työkyvyttömyyseläkkeen ennuste | 32          | 32          | 31          | 30          |  |

Kevan mukaan ennuste perustuu vuoden 2023 maaliskuun lopussa vakuutettuna olleiden työ- ja virkasuhteisten tilanteeseen sekä vuoden 2023 alun organisaatiotilanteeseen. Ennusteessa on huomioitu vanhuus-, työkyvyttömyys- ja osatyökyvyttömyyseläkkeelle siirtyvät henkilöt. Vanhuuseläkkeet sisältävät varhennetut vanhuuseläkkeet. Täydet työkyvyttömyyseläkkeet sisältävät täydet kuntoutustuet ja työuraeläkkeet.

### Sairauspoissaolot

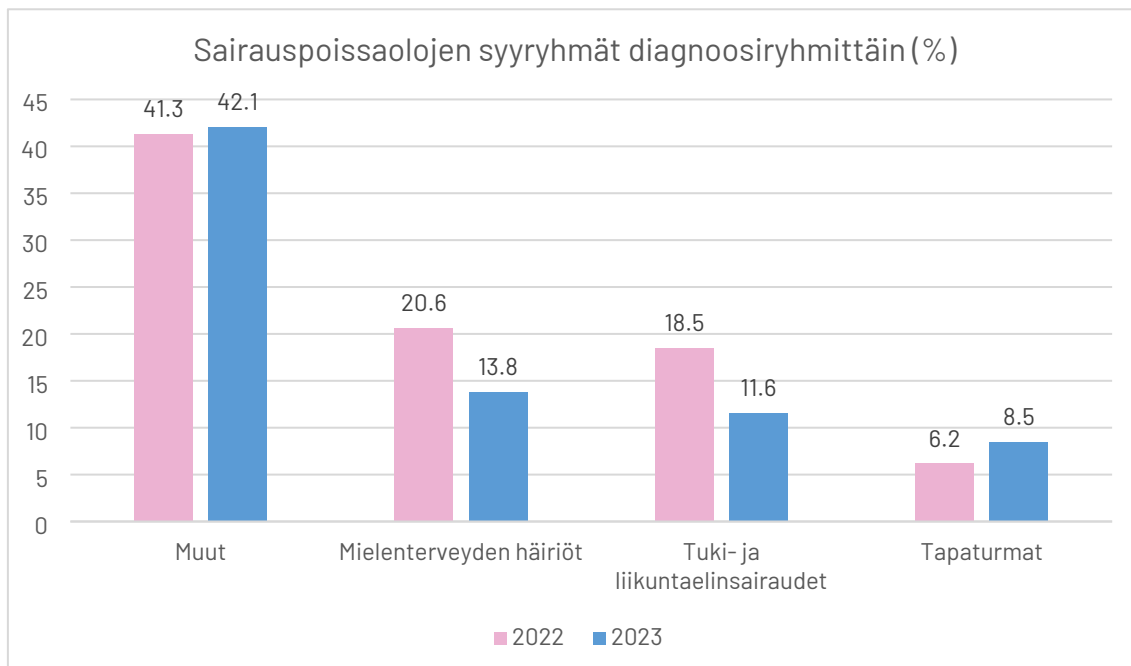
Hyvinvointialueen sairauspoissaolosten raportoinnissa käytettiin sekä omaa henkilöstöraportoinnin järjestelmän tuottamaa että työterveyshuollon Suunta-palvelun tuottamaa tietoa. Hyvinvointialueen työterveyshuoltopalvelut tuotti

Suomen Terveystalo Oy, joka vastasi sairauspoissaolojen syyryhmittäisestä raportoinnista.

Vuonna 2023 tavoitteena oli sairauspoissaolojen väheneminen alle 15 päivään suhteutettuna työaikaan/henkilötyövuosi (HTV). Toteuma vuoden lopussa koko organisaatiossa oli 17,64 päivää/HTV. Siitä huolimatta, ettei tavoitetta saavutettu, toteuma oli 2,89 päivää/HTV vähemmän kuin edellisenä vuonna Etelä-Karjalan sosiaali- ja terveyspiirin (Eksote) verrokkitietoon verraten. Absoluuttisten sairauspoissaolopäivien lukumäärä väheni noin 21 118 päivällä vuodesta 2022 vuoteen 2023. Tähän saattoi osaltaan vaikuttaa covid-19-pandemian laantuminen ja työkykyjohtamisen tukitoimiin panostaminen, muun muassa esihenkilöiden valmentaminen.

| <b>Sairauspoissaolot</b>     | <b>2022</b> | <b>2023</b> |
|------------------------------|-------------|-------------|
| Päivää/HTV                   | 20,53       | 17,64       |
| Absoluuttisten päivien määrä | 107 740     | 86 622      |

Suurin yksittäinen sairauspoissaolojen syyryhmä oli Muut-ryhmä, joka piti sisällään suurimpana ryhmänä poissaolot omalla ilmoituksella. Tässä syyryhmässä mukana olivat esimerkiksi covid-19:sta, akuuteista hengitystieinfektioista, tarttuvista ruuansulatuselinvaivoista tai migreenistä johtuvat poissaolot. Toiseksi suurin syyryhmä oli mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöt ja kolmantena tuki- ja liikuntaelinsairaudet.



Sairauspoissaolojen kehityssuunta on tavoitteen mukainen. Vaikka tavoitteeseen (alle 15 päivää/henkilötyövuosi) ei päästy, vähenivät sairauspoissaolot kuitenkin merkittävästi (2,89 päivää/htv), enemmän kuin yhden (1) päivän per henkilötyövuosi vuoden 2023 aikana. Mielen terveyssyistä johtuvat poissaolot laskivat 6,8 prosenttia vuodesta 2022 sekä tuki- ja liikuntaelinsyistä johtuvat poissaolot 6,9 prosenttia Eksoten verrokkitietoihin nähden. Tapaturmien kasvu saattoi johtua muun muassa siitä, että pelastustoiminnassa tapaturmien ilmeneminen oli työn luonteen takia todennäköisempää kuin sosiaali- ja terveydenhuollon ammattiryhmissä vuoden 2022 verrokkitiedoissa.

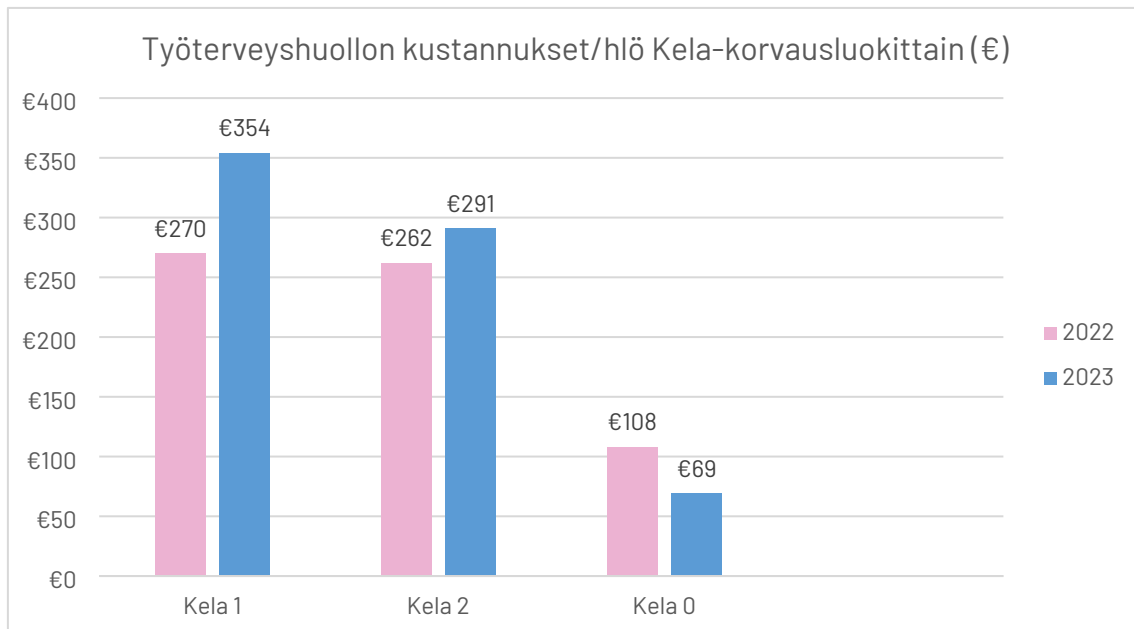
### Työkyvyttömyyseläkemaksujen toteuma

Sairauspoissaolokustannusten lisäksi työkyvyttömyyden kustannuksia työnantajalle syntyy täydestä työkyvyttömyyseläkkeestä sekä kuntoutustuesta eli määräaikaisesta työkyvyttömyyseläkkeestä. (Osatyökyvyttömyyseläkkeestä tai osakuntoutustuesta eli määräaikaisesta osatyökyvyttömyyseläkkeestä ei synny vastaavia maksuja.) Vuonna 2023 työkyvyttömyyseläkemaksu oli 0,92 prosenttia eli hieman enemmän kuin vuonna 2022 (Eksote: 0,89 prosenttia). Tämä vastaa julkisen sektorin keskimääräistä työkyvyttömyyseläkemaksuprosenttia, joka oli 0,9 prosenttia vuonna 2023.

## Työterveyshuolto

Hyvinvointialueen työterveyspalvelut tuotti Suomen Terveystalo Oy.

Työterveysyhteistyön tavoitteena oli saada painopiste entistä enemmän ennaltaehkäisevään toimintaan ja työkyvyn tukitoimiin. Hyvinvointialue tarjosi henkilöstölleen lakisääteisten ennaltaehkäisevien palveluiden lisäksi yleislääkäritasoisien työterveyspainotteisen sairaanhoidon palvelut. Alla olevassa taulukossa vuoden 2022 luvuissa ovat mukana sekä Eksoten että Etelä-Karjalan pelastuslaitoksen kustannukset.



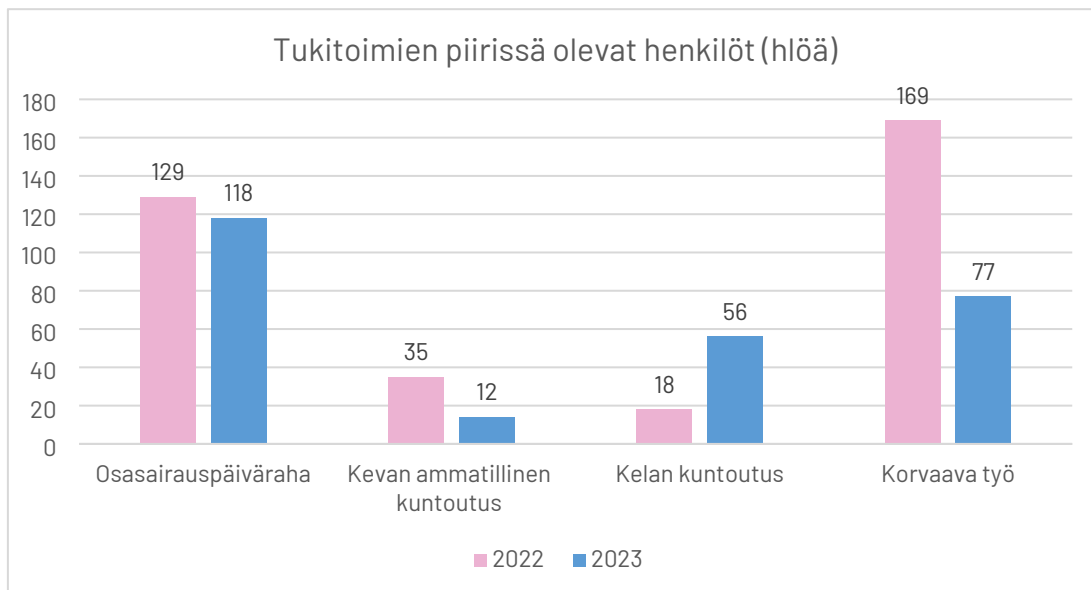
Työterveyshuollon kustannuksissa ennaltaehkäisevän toiminnan osuus (Kela 1) kasvoi vuoden 2022 kustannuksiin verrattuna. Tämä johtui osittain siitä, että työpaikkaselvityksiä ja määräaikaistarkastuksia voitiin toteuttaa normaalisti covid-19-pandemian laannuttua. Myös sairaanhoidon kustannukset (Kela 2) nousivat lievästi, sillä sairaanhoidon vastaanottojen ja tutkimusten tarve kasvoi. Vastaavasti toiminnan, josta ei voitu anoa Kela-korvausta, kustannukset laskivat. Tähän vaikutti myös covid-19-pandemian laantuminen, sillä suuri osa koronatestaukseen liittyvistä kustannuksista sisältyi kyseisen Kela 0 -luokan kustannuksiin.



## Työkyvyn tukitoimet

Työkyvyn tukitoimien dataa verrataan tässä katsauksessa saatavilla olleeseen Eksoten vuoden 2022 verrokkitietoon, jossa ei ole mukana pelastustoimen henkilöstö. Osasairauspäivärahan mahdollisuutta työhön paluun tukena hyödynnettiin vuonna 2023 yhteensä 8060 osasairausrahapäivää. Muutosta ei juurikaan tapahtunut verraten Eksoten vuoden 2022 tilanteeseen.

Kevan ammatillisessa kuntoutuksessa piirissä olevien määrä laski huomattavasti vuoden 2022 tilanteeseen (Eksote). Kelan kuntoutuksiin osallistui vastaavasti merkittävästi enemmän henkilöitä vuonna 2023. Ohjaus Kelan kuntoutuksiin tapahtui pääasiassa työterveyshuollon kautta. Uusia kuntoutuskursseja Kelan, työterveyshuollon ja hyvinvointialueen yhteistyönä ei vuonna 2023 haettu.



Korvaavan työn päivien määrässä tapahtui merkittävä lasku vuoteen 2022 verrattuna (Eksote). Tämä saattoi selittyä osaltaan henkilöstöjärjestelmään liittyvistä haasteista, jolloin kirjaamisessa on voinut olla puutteita. Korvaavaa työtä tehtiin vuonna 2023 yhteensä 1 268 päivää (vuonna 2022 Eksoten aikana 5 517 päivää). Tavoitteena oli, että korvaavan työn käyttö olisi yleistynyt. Tämä oli keskeinen teema työterveyshuollon kanssa käydyissä keskusteluissa pitkin vuotta. Kehittämistyötä jatketaan tukitoimien lisäämiseksi ja järjestelmäkirjausten edistämiseksi.

## Signi-kysely

Signi-kysely toteutettiin koko henkilöstölle syksyllä 2023. Sen avulla selvitettiin työhyvinvoinnin ja motivaation kannalta merkityksellisimmät seikat ja niiden arvioitu toteutuminen arjessa. Organisaatiokulttuurin kehittämisprosessiin liittynyt Signi-kysely korvasi syksyllä 2023 vuosittaisen Mitä kuuluu? - työhyvinvointikyselyn, joka päätettiin toteuttaa helmikuussa 2024 henkilöstön työarjen tueksi.

Signi-kyselyyn vastasi 38 prosenttia (2 082 henkilöä) henkilöstöstä.

Vastausprosenttiin ja -innokkuuteen saattoi vaikuttaa esimerkiksi se, että hyvinvointialueen aloitusvuonna toteutettiin runsaasti henkilöstä osallistavia kyselyitä ja työpajoja muun muassa strategian valmisteluun liittyen.

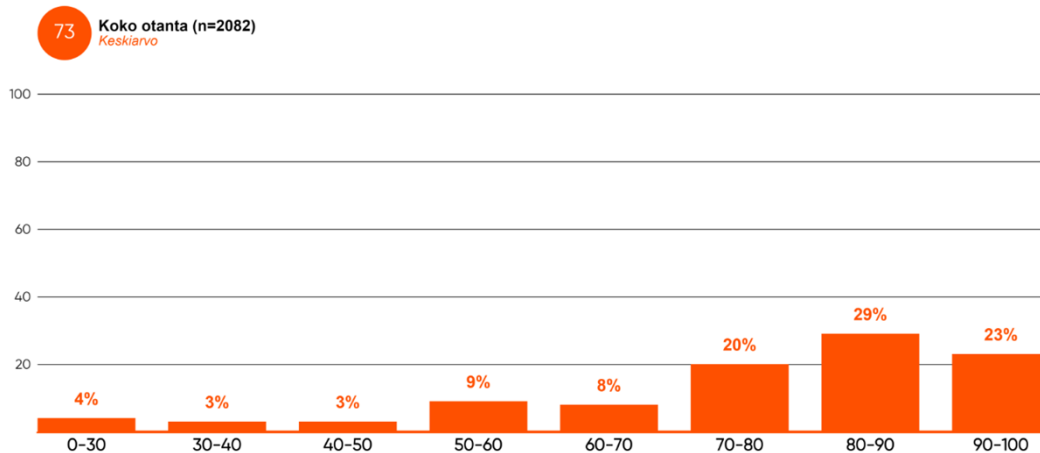
Projektin tuotoksena voimavaratekijöiksi hyvinvointialueella tunnistettiin erityisesti seuraavat seikat koko organisaatitasolla:

- Ihmiset kokevat tekevänsä merkityksellistä työtä ja oma osaaminen on käytössä päivittäin.
- Lähityöyhteisössä on hyvä ja kannustava yhteishenki ja kollegiaalinen tuki. Omassa ryhmässä saa olla oma itsensä, työkaverit auttavat.
- Ennakkoluulottomuutta ja intoa oman työn, osaamisen ja toiminnan kehittämiseen löytyy, ja sille on mahdollistettu aikaa.
- Ihmiset ovat ylpeitä koetusta edelläkävijämaineesta, mitä tulee edistää edelleen.
- Johtoryhmällä koetaan olevan hyvä suuntaa näyttävä rooli, millä on edistetty avoimuutta tiedottamisesta osallistamiseen.

Kulttuurin kehittämiskohteiksi tunnistettiin seuraavat asiat:

- välittämisen tulee tuntua tekoina
- uusi strategia ja kulttuuri edellyttää uudenlaista johtamista, sekä
- tavoitekuva uudesta hyvinvointialueesta tulee kirkastaa kaikille.

Henkilöstön kokonaistyytyväisyys oli Signi-kyselyn mukaan 73 (keskiarvo) asteikolla 0–100. Alla olevassa kuvaajassa havainnollistetaan kokonaistyytyväisyyden arvioiden jakaumaa (lähde: Signi-kyselyn raportointi 2023).



Työhyvinvoinnin kehittämistä ohjasi kokonaisuudessaan strateginen henkilöstöohjelma. Kärkinä panostettiin yhteisen arjen kokemukseen, välittävään johtamiseen sekä rekrytointiin ja rekrytointiviestintään. Henkilöstöohjelman mukaisten toimenpiteiden toteutumista on kuvattu tarkemmin liitteessä.

Liitteestä löytyvät myös tilinpäätöksen yhteydessä annettavat tiedot sosiaalisista asioista (tasa-arvo, työolot, työntekijöiden kuuleminen, työterveys ja -turvallisuus, palkitseminen, henkilöstöjohtaminen).

## 2.2.6. Ympäristöasiat

Etelä-Karjalan hyvinvointialueen ympäristöohjelma kattaa hyvinvointialueen kaikki toimialat ja koko henkilökunnan. Pelastuslaitos yhdistyi ennakoivasti jo vuoden 2022 lopulla sosiaali- ja terveystieteiden aloittamaan ympäristötyöhön ja osaksi vuonna 2021 perustettua ympäristötiimiä. Tiimiin on nimetty kahdeksan jäsentä, jotka kehittävät ja kokoavat ympäristötietoa hyvinvointialueelta.

Ympäristötyötä tehdään systemaattisesti Ekokompassi -ympäristöjärjestelmän mukaisesti, joka on Suomen Luonnonsuojeluliiton omistama ja yhteensopiva

kansainvälisten ISO 14001 ja EMAS-standardien sekä pohjoismaalaisten vastaavien järjestelmien kanssa.

1.9.2023 Etelä-Karjalan hyvinvointialueelle myönnettiin Ekokompassi-ympäristösertifikaatti ensimmäisenä hyvinvointialueena.

Ekokompassi-ympäristöohjelmassa vuosille 2023–2025 kehittämiskohteina ovat energia, jätteet, hankinnat, logistiikka ja liikkuminen, viestintä, kemikaalit. Yhtenä kehittämiskohteena lisättiin kierrätettävän muovin keräystä. Keskussairaalassa alkoi joulukuussa 2023 kierrätettävän yritysmuovin keräys. Vuokrakiinteistöistä osalla on mahdollisuus kotitalousmuovit kierrätykseen.

Vuonna 2022 aloitetulla kalvomuovin keräyksellä on mahdollisuus myös saada tuloja. Nyt tavoitteena on ollut kattaa myytävällä kalvomuovilla jätekuljetusmaksut ja muovipaalaimen vuokra. Jatkossa kehittämiskohteena olisi laajentaa paalattavan kalvomuovin määrää.

Toimintaa arvioidaan ja raportoidaan vuosittain johtoryhmälle sekä Ekokompassin raportointijärjestelmään.

Kesäkuussa 2023 Etelä-Karjalan hyvinvointialue liittyi Greenreality Networkin jäseneksi ja syksyllä allekirjoitettiin sitoumus olla mukana tekemässä Lappeenrannan kaupungista ilmastoneutraalia vuoteen 2030 mennessä.

Hyvinvointialueella toteutettiin vuosina 2022–2023 Green Reality -hanke. Hankkeessa päätavoitteena oli luoda toimintamalli ja Greenreality-periaatteet sosiaali- ja terveydenhuoltoon, erityisenä painopisteenä tulevaisuuden sairaalakampus.

Hankkeessa järjestettiin vuonna 2023 kaksi avointa lähiympäristötapahtumaa tietoisuuden lisäämiseksi, hankittiin Kestävää kehitystä terveydenhuollossa - verkko-oppimismateriaali, osallistuttiin Lappeenrannan avoimet ovet - tapahtumaan ja tehtiin hiilijalanjälkiraportti keskussairaalaan.

## 2.2.7. Muut ei-taloudelliset asiat

Aluehallituksen vahvistamissa hankintalinjauksissa sekä toimintasäännössä vahvistettujen vastuuviranhaltijoiden ylläpitämissä ohjeissa ja toimintamalleissa varmistetaan oman toiminnan sekä sopimusosapuolien vastuullisuus muun muassa korruption ja lahjonnan torjunnan varmistamiseksi. Vastuullista toimintaa ohjaa lisäksi muun muassa johtoryhmän vahvistama ohjeistus lahjojen ja vieraanvaraisuuden toimintakäytänteistä. Organisaation arvot sekä uudistuva organisaatiokulttuuri ohjaavat toimintaa vastuun kantaan ja kokonaisvaltaisesti vastuullisiin ja kestäviin ratkaisuihin.

## 2.2.8. Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Aluevaltuusto hyväksyi 14.6.2023 hyvinvointialueen sosiaali- ja terveydenhuollon palvelustrategian ja 11.10.2023 strategian toimeenpano-ohjelman 2023–2025 sekä Etelä-Karjalan pelastustoimen palvelutasopäätöksen. Aluevaltuusto hyväksyi 13.12.2023 lisäksi hyvinvointialueen tuottavuus- ja sopeutusohjelman 2023–2026 vahvistamisen. Sopeuttamisohjelma sisältää 60 kohdetta ja kohteiden yhteisarvo vuosille 2024–2026 on yhteensä 117 miljoonaa euroa. Strategian toimeenpano-ohjelmaa toteuttamalla ja tuottavuus- ja sopeutusohjelman toimenpiteillä pyritään kattamaan vuonna 2023 syntynyt alijäämä ja saamaan talous tasapainoon vuoden 2026 loppuun mennessä. Koska ohjelma on erittäin kunnianhimoinen, sisältää se myös merkittäviä riskejä toteutuksen suhteen. Taloussuunnitelmassa on huomioitu valtion rahoitus painelaskelman mukaisena. Valtion yleiskatteellisen rahoituksen kehittyminen tulee merkittävästi vaikuttamaan hyvinvointialueen taloudellisen tilanteen kehittymiseen.

Hyvinvointialue on tehnyt valtiovarainministeriön rahoituspäätöksestä oikaisuvaatimuksen käytyään neuvotteluja ministeriöiden kanssa. Työllisyyteen ja etenkin TYP-palveluihin liittyvä toiminta on valtakunnallisesti järjestetty vuosina 2021 ja 2022 hyvinkin eri tavoin. Valtion ohjeistuksessa palveluluokakohtaisesta raportoinnista tätä asiaa ei ole riittävästi huomioitu. Tästä syystä kunnat eivät ole raportoineet siirtyvinä kustannuksia Etelä-Karjalan hyvinvointialueelle todellisuudessa siirtyneitä yli 2 miljoonan euron vuotuisia kustannuksia. Tämä

kustannusosuus on jäänyt puuttumaan hyvinvointialueen rahoituksesta ja tähän haetaan oikaisua.

Koska lainanottovaltuuksia ei edelleen negatiivisen vuosikatteen vuoksi vuodelle 2024 myönnetty, rahoitetaan vuoden 2024 välttämättömät vuotuiset investoinnit kassavaroista. Pitkäaikaisten lainojen nettolisäykseksi on vuodelle 2024 suunniteltu 5,3 miljoonaa euroa. Välttämättömiä rakennusinvestointitarpeita tullaan esittämään toteutettavaksi vuoden 2025–2028 investointisuunnitelmaesityksessä. Hyvinvointialueella oli vuoden 2024 alussa 15,8 miljoonaa euroa rahastosijoituksia, joita voidaan käyttää myös investointien rahoitukseen. Taloussuunnitelmavuodet 2025–2026 ovat kuitenkin jo vuosikatteeltaan selvästi positiiviset, mikäli tuottavuus- ja sopeutusohjelma toteutuu suunnitelmien mukaan.

## **2.2.9. Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymisen vaikuttavista seikoista**

### **Taloudelliset riskit**

Hyvinvointialueen talousarviossa 2023 nostettiin esiin merkittävänä riskeinä epätasapainoinen talous, mikä johtuu siitä, että valtion osoittama rahoitus on pienempi kuin järjestämistä vastuun edellyttämät kustannukset. Talousarvio tehtiin 33,3 miljoonaa euroa alijäämäiseksi ja lopullisten rahoitusmuutosten jälkeen tilikauden alijäämäksi muodostui 29,4 miljoonaa euroa. Kokonaisuudessaan alijäämää on taseessa 32,9 miljoonaa euroa, mutta kuntayhtymästä siirtynyt alijäämäosuus katetaan sitä vastaavalla poistoerolla. Väestön ikääntyminen ja samaan aikaan tapahtuva hyvinvointialueen väestömäärään pieneneminen aiheuttavat merkittävän riskin valtionrahoituksen riittävyydelle myös tulevina vuosina. Kiihtynyt inflaatio aiheuttaa myös haasteita rahoituksen riittävyydelle. Valtion rahoituksen määrätymisperusteet eivät riittävästi huomio edellä mainittua kehitystä ja sen vaikutuksia. Aluevaltuuston 13.12.2023 hyväksymällä ja edellä kuvatulla hyvinvointialueen tuottavuus- ja sopeutusohjelmalla pyritään

kattamaan vuonna 2023 syntynyt alijäämä ja saamaan talous tasapainoon vuoden 2026 loppuun mennessä.

Valtion yleiskatteellisen rahoituksen kehittyminen ja siihen mahdollisesti tehtävät muutokset tulevat merkittävästi vaikuttamaan hyvinvointialueen taloudellisen tilanteen kehittymiseen. Epäsuotuisat muutokset rahoituksessa ovat merkittävä taloudellinen riski.

Koska hyvinvointialueen vuoden 2023 toteutunut ja talousarvion 2024 vuosikate ovat negatiivisia, ei hyvinvointialueelle myönnetty vuodelle 2024 uusia lainanottovaltuuksia. Välttämättömät korvausinvestoinnit on suunniteltu tehtäväksi kassavaroista. Kassatilanne näyttää vielä mahdollistavan em. investoinnit. Mikäli tuottavuus- ja sopeutusohjelma ei lähde toteutumaan riittävällä tasolla ja kassatilanne huonontuu merkittävästi, aiheuttaa se riskin suunniteltujen investointien toteuttamiselle ja uusien investointien suunnittelulle.

Korkojen nousu on lisännyt hyvinvointialueen lainanhoitokustannuksia, mutta vastaavasti kassavarojen sijoituksilla on pystytty saamaan lisätuottoja. Uutta pitkäaikaista lainaa ei nostettu vuonna 2023 eikä kuntayhtymän aikana myöskään vuonna 2022. Korkokustannusten ennakoitavuutta sekä talouden ja kassan hallintaa varten aluevaltuusto on hyväksynyt varallisuuden hoidon sekä rahoitus- ja sijoitustoiminnan perusteet. Tällä hetkellä suojaustaso on minimitasolla noin 30 prosentissa, mutta korkeaan yli 4 prosentin korkotasoon on taloussuunnitelmassa varauduttu nykyisten vaihtuvakorkoisten lainojen ja suunniteltujen uusien lainojen osalta. Investointisuunnitelmien täsmentyessä korkeiden korkojen vaikutus investointien toteuttamismahdollisuuksia arvioitaessa täytyy huomioida riskinä.

### **Vahinkoriskit**

Aluehallitus on hyväksynyt Eksote-kuntayhtymän aikana hankittujen vakuutusten jatkamisen myös hyvinvointialueen vakuutusturvassa aikaisemman sisältöisinä. Potilasvakuutus on otettu HUS-erva järjestämissopimuksen osana Suomen Keskinäiseltä potilasvakuutusyhtiöltä (SKPVY). Vakuutus on kiinteähintainen, eikä siitä tule ns. jälkiseuraamusmaksuja. Ennen vuotta 2021 syntyneet vahingot

menevät vanhan Potilasvakuutuskeskuksen kautta järjestetyn vakuutuksen mukaan, josta aiheutuu vielä takautuvia vakuutusmaksuja. Potilasvakuuttamisen järjestämistä SKPVY:ssä koskevasta päätöksestä on tehty valitus markkinaoikeuteen. Asiaa koskeva ratkaisu markkinaoikeudesta on saatu maaliskuussa 2024 ja ratkaisu aiheuttaa lainvoimaistuessaan potilasvakuutuksen järjestämistavan muuttamistarpeen. Lainvoimaistuessaan em. ratkaisu tarkoittaa, että sopimus SKPVY:n kanssa päättyy 9 kuukauden kuluttua päätöksen lainvoimaistumisesta. Harkinta mahdollisesta muutoksenhausta markkinaoikeuden ratkaisuun on käynnissä.

### **Käynnissä olevat oikeudenkäynnit ja niihin liittyvät riskiarviot**

Eksoten entisen työntekijän kanne koskien laitonta työsuhteen päättämistä ja laiminlyöntiä tarjota muuta työtä työsuhteen päättämisen sijaan ratkaistiin Etelä-Karjalan kärjäoikeudessa vuoden 2023 aikana hyvinvointialueen hyväksi, mutta kantaja on valittanut asiasta edelleen hovioikeuteen. Kyseessä on taloudelliselta arvoltaan noin 100 000 euron suuruinen riski, mikäli hovioikeus päätyisi kärjäoikeuden ratkaisusta poikkeavaan lopputulokseen asiassa. Hovioikeus on antanut maaliskuussa 2024 päätöksen, jossa se ei ole myöntänyt asialle valituslupaa.

Hyvinvointialueelle on siirtynyt Eksotelta merkittävä määrä riita-asioita koskien työaikamuodon muutosta, jossa Eksoten työntekijöitä siirtyi muodollisesta jaksotyöajasta yleistyöaikaan. Työntekijöiden ruokailutaukokäytäntö muutettiin edellä viitatussa tilanteessa siten, että ruokailutauko luettiin pääsääntöisesti vapaa-ajaksi, kun se aikaisemmin oli ollut työaikaa. Kantajia asiassa on yhteensä 302. Kanteet ovat vireillä Etelä-Karjalan kärjäoikeudessa. Kantajat jakautuvat pääasiassa kahteen ryhmään: niihin, jotka Eksote siirsi yleistyöaikaan työnjohto-oikeuden nojalla, ja niihin, jotka allekirjoittivat työaikamuodon muuttamista koskevan asiakirjan. Kanteet perustuvat ensin mainitun ryhmän osalta ensisijaisesti siihen, että Eksote olisi rikkonut kantajien työ sopimusta. Toisen ryhmän osalta kanneperusteena on tasapuolisen kohtelun rikkominen. Tämä on



samalla toissijaisena kanneperusteena ensin mainittuun ryhmään kuuluvilla kantajilla. Varsinaisten korvausvaatimusten lisäksi kantajat vaativat viivästyskorkoa, korvausta oikeudenkäyntikuluista sekä vahvistusvaatimuksia. Vaatimukset oikeudessa ovat yhteensä noin 2,1 miljoonaa euroa. Vaatimukset on kiistetty työnantajan puolelta perusteettomina. Perusteen kiistämisen lisäksi asiassa on esitetty vanhentumisväitteitä ja vaatimuksia joidenkin vaatimusten tutkimatta jättämisestä. Asia ei ole ennakkotiedoista poiketen edennyt käräjäoikeudessa vuoden 2023 aikana. Odotettavissa on, että asiakokonaisuus etenisi oikeuskäsittelyyn vuoden 2024 aikana.

Lisäksi aiemmin kuvattu potilasvakuutusratkaisua koskeva valitus oli vireillä markkinaoikeudessa. Markkinaoikeuden ratkaisu saatiin maaliskuussa 2024. Siinä määrättiin sopimus päätymään 9 kuukauden kuluttua, sekä veloitettiin hyvinvointialue maksamaan seuraamusmaksua 50 000 euroa sekä korvaamaan valittajan oikeudenkäyntikuluja 15 000 euroa. Harkinta mahdollisesta muutoksenhausta markkinaoikeuden ratkaisuun on käynnissä.

### **Strategiset ja toiminnalliset riskit**

Hyvinvointialueen strategian mukaisten tavoitteiden toteutumiseen sekä toiminnan asianmukaiseen järjestämiseen vaikuttavia riskejä on määritelty johtoryhmän ja muiden organisaatiotasojen riskikartoituksina syksyllä 2023. Kartoituksen yhteydessä määriteltiin 29 luokiteltua riskiä seitsemässä eri kategoriassa: ympäristöriskit, ihmiset ja osaaminen, laillinen, poliittinen, sosiaalinen, taloudellinen ja teknologinen riski. Riskejä on arvioitu niiden todennäköisyyden ja merkittävyyden sekä taloudellisen vaikuttavuuden näkökulmista.

Erittäin todennäköisiksi ja taloudellisesti merkittävimmiksi riskeiksi on arvioitu:

- **Palvelutarpeen kasvu.** Voimakkaasti ikääntyvän väestön palvelutarpeen kasvun lisäksi palvelutarpeen kasvuriskejä liittyy alueen erityispiirteisiin, kuten valtakunnan keskiarvoa heikompaan tilanteeseen väestön ylipainon ja runsaan päihteiden käytön osuuksissa väestöstä.

- Hyvinvointialueen vanha rakennuskanta, kiinteistötekniikka ja –kustannukset. Korjauskustannukset ovat suuret, sisäilmaongelmat aiheuttavat riskejä henkilöstölle, asiakkaille ja potilaille. Vuokrat nousevat, uuden rakentaminen vaatii investointeja.
- Laajat ulkoistukset ja ostopalvelut pitävät sisällään kustannusten hallitsemattoman kasvuriskin.
- Työvoiman saatavuus ja pitovoima, joka liittyy osaltaan myös edellä kuvattuun ostopalvelujen kustannusriskiin. Mikäli ei saada palkattua henkilökuntaa ja/tai pidettyä nykyistä henkilökuntaa, palveluiden järjestämisen vaihtoehdoksi jäävät kalliit ostopalvelut.
- Pula ammattilaisista lisää edellä kuvatun kustannusriskin lisäksi olemassa olevan henkilöstön työkuormaa ja siihen liittyviä riskejä. Tällä on vastaavasti negatiivisia vaikutuksia työssä jaksamiseen, yleiseen työhyvinvointiin ja viime kädessä työnantajan veto- ja pitovoimaan työntekijämarkkinoilla.
- Lainsäädännön vaatimukset ja hyvinvointialueen rahoitukseen, investointeihin ja lainanottovaltuuksiin liittyvät riskit. Nämä on kuvattu tarkemmin taloudellisten riskien kuvauksen yhteydessä.

## **2.3. Selonteko hyvinvointialueen sisäisen valvonnan, sisäisen tarkastuksen ja riskienhallinnan järjestämisestä**

Aluehallitus vastaa hyvinvointialueen sisäisen tarkastuksen sekä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä aluevaltuuston hyväksymien sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteiden pohjalta. (Hyvinvointialuelaki 22 §, 43 §, 51 §). Lisäksi kaikki ne toimielimet ja viranhaltijat, joille on annettu toimivaltaa hyvinvointialueen varojen käytössä ja jotka toimivat viranomaisina, vastaavat sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toteuttamisesta.

Aluehallitus on vahvistamassaan toimintasäännössä kuvannut aluevaltuuston vahvistamaa hallintosääntöä täydentävät sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan sekä omavalvontaohjelman ja varautumisen että hyvän hallinnon ja

lainmukaisuuden valvonnan toimintavastuut. Aluehallituksen vahvistaman toimintasäännön mukaan johtavien viranhaltijoiden, erityisesti tilivelvollisten, tehtävänä on toimeenpanna sisäinen valvonta ja riskienhallinta vastuualueellaan ja raportoida niistä erikseen annettujen ohjeiden mukaisesti.

Hyvinvointialueen johto on suorittanut loppuvuodesta 2023 COSO-viitekehyksen mukaisen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tilan itsearvioinnin.

### **2.3.1. Sisäisen valvonnan järjestäminen**

Aluehallituksen vahvistaman toimintasäännön mukaan aluehallitus vastaa kokonaisvaltaisen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan sekä omavalvontaohjelman ja varautumisen että hyvän hallinnon ja lainmukaisuuden valvonnan järjestämisestä ja niiden toimeenpanon ja tuloksellisuuden valvonnasta.

Johtavien viranhaltijoiden, erityisesti tilivelvollisten, tehtävänä on toimeenpanna sisäinen valvonta ja riskienhallinta vastuualueellaan ja raportoida niistä erikseen annettujen ja vahvistettujen ohjeiden mukaisesti. Riskienhallinnan organisaatiotasoisista hallinnointi- ja koordinoititoiminnoista ja niiden kokonaisvaltaisesta kehittämisestä vastaa laatu- ja riskienhallintapäällikkö. Tietoturvariskien osalta riskienhallinnan vastuu on tietoturvapäälliköllä.

Aluehallituksen alaiset toimielimet ja toimialueet vastaavat omien tehtäväluidensa sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä, toimeenpanon valvonnasta, tuloksellisuudesta sekä niistä raportoinnista hallituksen hyväksymien ohjeiden mukaisesti.

Sisäisen valvonnan järjestämisessä käytetään kolmen linjan mallia. Se tarkoittaa, että ensisijainen valvontavastuu on linjajohdolla eli päälliköillä, esimiehillä ja johtajilla. Toissijainen valvontavastuu on niillä, joiden pääasiallinen työtehtävä liittyy enemmän valvontaan kuin operatiiviseen tuotantoon. Näitä ovat esimerkiksi controllerit, turvallisuusasioista vastaavat päälliköt, laatu- ja riskienhallintapäällikkö ja tietosuojavastaava. Sisäisen valvonnan kokonaisuutta tukee ja arvioi kolmantena linjana sisäinen tarkastaja.

Riskienhallintatyön ohjaus on keskitetty laatu- ja riskienhallintapäällikölle. Ensisijainen vastuu riskienhallinnan toimeenpanosta on kolmen linjan mukaisesti operatiivisella linjajohdolla edellä kuvatulla tavalla.

### **2.3.2. Sisäinen tarkastus**

Sisäinen tarkastus on riippumatonta ja objektiivista arviointi-, varmistus- ja konsultointitoimintaa, joka on luotu tuottamaan lisäarvoa organisaatiolle ja parantamaan sen toimintaa. Sisäinen tarkastus tukee organisaatiota sen tavoitteiden saavuttamisessa tarjoamalla järjestelmällisen lähestymistavan organisaation riskienhallinta-, valvonta- sekä tehokkuuden arviointiin ja kehittämiseen.

Sisäisen tarkastuksen toiminnan määrittää hallituksen maaliskuussa 2022 hyväksymä hallintosääntö ja sitä tarkentaa hallituksen vahvistama hyvinvointialueen toimintasääntö sekä helmikuussa hyväksymä sisäisen tarkastuksen toimintaohje. Toimintaohjeen mukaan sisäinen tarkastus raportoi toimitusjohtajalle ja hallitukselle. Tehtävää on toteuttanut yksi täysaikainen sisäinen tarkastaja.

Sisäinen tarkastus sovittaa työnsä yhteen tilintarkastuksen kanssa valvonnan kattavuuden varmistamiseksi ja kahdenkertaisen työn välttämiseksi. Sisäinen tarkastaja toimii asiantuntijana valvonnan ja riskienhallinnan kehittämisessä sekä antaa pyydettäessä neuvoja ja ohjeita sisäisen valvonnan toimivuuden varmistamiseksi.

Tilikaudella 2023 on arvioitu muun muassa tutkimusrahojen käyttöä, ympärivuorokautisen palveluasumisen asiakasmaksuprosessia, asianajopalveluostoja, sairauslomien valvontaa, tk-lääkäripalveluostoja, lääkäriresurssin kehitystä, ulkokuntalaisten asiakkaiden myyntilaskutusta sekä eräiden palvelutuottajien ostolaskutusta.

Arviointien tulokset kehittämis ehdotuksineen on käsitelty operatiivisen johdon kanssa ja ne ovat johtaneet sisäistä valvontaa tehostaviin toimenpiteisiin. Sisäisen valvonnan epäonnistumisesta johtuvia toiminnan jatkuvuutta uhkaavia

riskejä ei ole havaittu ja sisäisen valvonnan tilaa voidaan pitää sisäisen tarkastajan näkemyksen mukaan kokonaisuutena arvioiden *hyvänä* asteikolla hyvä/kehitettävää/puutteellinen.

Sisäisen tarkastuksen organisointitapa täyttää IIA:n (The Institute of Internal Auditors) kansainvälisen ammattistandardin vaatimukset sisäisen tarkastuksen riippumattomuuden osalta. Sisäinen tarkastaja on suorittanut Certified Internal Auditor (CIA) sertifikaatin, joka on sisäisen tarkastuksen kansainvälisesti hyväksytty ammattitutkinto. Ammattitaidon jatkuvaa ylläpitoa valvoo IIA. Vuonna 2023 sisäinen tarkastaja on käynyt tietohallinnon tarkastusta koskevan koulutuksen (Information Technology General Controls).

### **2.3.3. Riskienhallinnan järjestäminen**

Riskienhallinnalla tarkoitetaan järjestelmällisiä menettelyjä, joiden avulla tunnistetaan ja kuvataan hyvinvointialueen toimintaan liittyviä riskejä, arvioidaan riskien merkitystä ja niiden toteutumisen todennäköisyyttä sekä määritellään toimintatavat riskien hallitsemiseksi, valvomiseksi ja säännönmukaiseksi raportoimiseksi. Riskienhallinnan tasoa ja riittävyttä arvioidaan sekä varsinaiseen toimintaan, investointeihin, rahoitukseen sekä vahinkoihin liittyvissä riskeissä.

Riskienhallinnan keskeinen sisältö oli varmistua, että strategian mukaiset, valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet sekä näistä tavoitteista johdetut asiakas- ja potilasrajapintaan määritellyt tavoitteet toteutuvat.

Etelä-Karjalan hyvinvointialueen aluevaltuusto on vahvistanut organisaation riskienhallinnan perusteet ja riskienhallintapolitiikan. Aluehallitus on hyväksynyt Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan -ohjeen, riskienhallintapolitiikan ja suunnitelman. Aluehallitus seuraa ja arvioi esitettyjen toimien edistymistä saamiensa raporttien sekä selvitysten avulla apunaan sisäinen tarkastaja, joka

muun muassa arvioi riskienhallinnan riittävyyttä, asianmukaisuutta sekä raportointia. Hyvinvointialuejohtaja on vastannut riskienhallinnan organisoinnista, ohjauksesta ja hallitukselle laadittavan keskeisiä riskejä koskevasta riskienhallintasuunnitelman valmistelusta.

Laatu- ja riskienhallintapäällikkö koordinoi riskienhallintaprosessia ja -raportointia sekä toteuttaa yhdessä toimialueiden kanssa riskien tunnistamista ja hallintatoimenpiteiden määrittämistä, turvallisuus- ja valmiuspäälliköt vastasivat valmius- ja jatkuvuussuunnittelusta sekä turvallisuustyöstä, tietohallintopäällikkö ICT:n jatkuvuuden, toipumiskyvyn ylläpitämisestä ja koordinoinnista, tietoturvapäällikkö vastasi tietoturvallisuuden riskien kartoituksesta. Toimialueet, yksikköjen esihenkilöt vastasivat oman toimintansa riskienhallinnasta, koko henkilöstö työtehtäviinsä liittyvästä riskienhallinnasta ja ovat velvollisia noudattamaan annettuja ohjeita sekä raportoimaan havaitsemistaan riskeistä. Riskikartoitus raportoidaan hyvinvointialueen aluehallitukselle vuosittain.

Etelä-Karjalan hyvinvointialueelle määritellyt riskienhallintatoimintojen tavoitteet ovat:

- varmistaa potilaalle, asiakkaalle turvallinen ja laadukas hoito sekä palvelu
- varmistaa henkilökunnalle turvallinen työympäristö
- varmistua siitä, että strategian mukaiset, valtuustoon nähden sitovat tavoitteet sekä asiakas- ja potilasrajapintaan määritellyt tavoitteet toteutuvat
- tukea johtoa ja sisäistä tarkastusta strategisiin tavoitteisiin liittyvien riskien tunnistamisessa
- varmistaa olennaisten riskien ymmärtäminen, tarjota johdolle laadukasta ja oikea-aikaista päätöksenteon sekä riskien vähentämisen kannalta olennaista tietoa
- tukea operatiivista toimintaa sovittujen tavoitteiden saavuttamisessa hyväksyttävillä riskitasoilla

- varmistaa toiminnan häiriöttömyyttä jatkuvuus- ja riskienhallintaprosesseilla
- ylläpitää henkilökunnan, asiakkaiden, potilaiden ja sidosryhmien luottamusta.

### **2.3.3.1. Omaisuuden hankinnan, luovutuksen ja hoidon valvonta**

Kiinteän omaisuuden hankintaa ja luovutusta koskevat ohjeet on määriteltäviä hyvinvointialueen hallinto- ja toimintasäännössä sekä pelastuslaitoksen toimintasäännössä.

Aluevaltuuston (24.3.2022 § 23) hyväksymässä hankintaohjeessa annetaan tarkemmat määräykset hankinnoissa noudatettavista menettelyistä. Ohjeiden ajantasaisuudesta sekä ohjetta koskevista tarkennuksista ja päivityksistä vastaa hankintapäällikkö. Aluehallitus on hyväksynyt (7.6.2023 § 129) hankintojen strategiset linjaukset-ohjelman, jota on valmisteltu osana palvelustrategian valmistelua sen osana. Hankintoja kehitetään sovittujen linjausten mukaisesti ja mm. markkinavuoropuhelu toteutuu jo vähintään kirjallisesti kaikissa hankintalain kynnysarvot ylittävissä kilpailutetuissa hankinnoissa. Hyvinvointialueelle on laadittu erilliset aluehallituksen hyväksymät (24.5.2023 § 113) vastuullisuuden vähimmäisvaatimukset (Code of Conduct). Vähimmäisvaatimukset-liite on otettu käyttöön tavarahankinnoissa ja sellaisissa palveluhankinnoissa, joissa on riski ihmisoikeuksien ja työelämän perusoikeuksien loukkauksiin (mm. rakennusurakat).

Vuoden aikana henkilöstölle järjestettiin kaksi hankintakoulutusta ja kaksi ostopalvelusopimushallintaa koskevaa koulutusta oikeudellisten palveluiden ja hankintapalvelujen yhteistyönä. Lisäksi hankinnat ovat osallistuneet alustuksilla Etelä-Karjalan yrittäjien ja Lappeenrannan kaupungin yrityspalvelujen järjestämiin koulutustilaisuuksiin hankinnoista.

Vuonna 2023 hankintapalvelut julkaisi 50 hankintaa koskevaa tarjouspyyntöä. Näistä kansallisen tai EU-Kynnysarvon ylittäviä hankintoja oli 36, pienhankintoja seitsemän (7) ja kevennettyjä kilpailutuksia (DPS/puitejärjestelyn sisäinen

kilpailutus) seitsemän (7). Kynnysarvon ylittävistä hankinnoista tavarahankintoja oli 15, palveluhankintoja 11 ja rakennusurakoita 10. Tarjouksia vastaanotettiin yhteensä 123 kpl, eli 3,4 tarjousta kilpailutusta kohden.

Kahdesta hankinnasta (Reseptipalvelu A33 2022, C27/2023 Pelastuslaitoksen AV/KVM-järjestelmä) valittiin markkinaoikeuteen. Reseptipalvelua koskeva hankinta päätettiin keskeyttää ja kilpailutettiin onnistuneesti uudelleen vuoden aikana. Pelastuslaitoksen AV/KVM-järjestelmää koskeva hankinta keskeytettiin ja kilpailutetaan uudelleen vuonna 2024. Molemmissa hankinnoissa hankinnan keskeyttämisen syinä oli tarjouspyynnön täsmentämisen tarve.

Ostopalveluissa suurimmat menot kohdistuivat tileittäin jaoteltuna asumis- ja hoivapalveluihin, sairaalapalveluihin, työvoiman vuokraukseen, ICT-palveluihin ja hoitotarvikkeisiin. Hansel Oy:n kanssa toteutettiin yhteistyössä ostolaskudatan analyysi ostolaskuista 1-6/2023. Aineisto sisälsi 49 255 ostolaskua ja oli suuruudeltaan 164,3 miljoonaa euroa. Hyvinvointialuetta laskuttavista toimittajista PK-sektorin osuus osoittautui merkittäväksi (77,2 prosenttia). Hyvinvointialueen hankinnat hyödyntävät myös alueen elinkeinoelämää. Toimittajista (yht. 1845) eteläkarjalaisten yritysten osuus on 30,8 prosenttia. Ostolaskudata-aineiston tuloksia hyödynnetään osaltaan hankintojen strategisessa johtamisessa ja talouden tasapainottamisessa toimialoilla.

Hyvinvointialue tekee merkittävän osan hankinnoista yhteishankintoina HUS-yhtymältä ja Hansel Oy:lta. Lisäksi hankintoja tehdään yhteistyössä Lappeenrannan kaupungin, Sarastia Oy:n ja Sansia Oy:n kanssa. Vuoden aikana osallistuttiin yli 100 yhteishankintaan, joihin osallistumista hankintapalvelut hallinnoivat.

### **2.3.3.2. Sopimustoiminta**

Hyvinvointialueen aluevaltuusto hyväksyi tammikuussa (25.1.2023 § 5) lopulliset siirtyviä sopimuksia koskevat selvitykset. Sopimusten siirto hyvinvointialueelle onnistui suunnitellusti valmistelutyön painottuessa vuoteen 2022.



Etelä-Karjalan hyvinvointialueen sopimushallinnassa noudatettavat periaatteet on määritelty toimintasäännössä. Tarkemmista sopimushallinnan ohjeista ja niiden ajantasaisuudesta vastaa hyvinvointialuejohtajan nimeämä hyvinvointialueen virkasuhteessa toimiva lakimies. Sopimushallinnan tarkemmat ohjeet on laadittu elokuussa ja niistä on tehty erillinen videotallenne henkilökuntaa varten. Hankintasopimuksista on annettu erilliset aluevaltuuston (24.3.2022 § 23) hyväksymät ohjeet, joiden ajantasaisuudesta vastaa hankintapäällikkö.

Hankintapalvelut ja lakipalvelut ovat laatineet yhteistyössä hyvinvointialueella käytössä olevat sopimusmallipohjat, jotka perustuvat julkisten hankintojen yleisiin sopimusehtoihin (JYSE 2014 tavarat ja palvelut).

YK:n ja EU:n talouspakotteiden toteutumisen valvontaa on suoritettu yhteistyössä Suomen Asiakastieto Oy:n kanssa kohdistuen toimittajiin, joilta hankitut ostot voivat potentiaalisesti ylittää hankintalain 26 § mukaiset EU-kynnysarvot. Poiminta toteutettiin syyskuussa ja se kohdistettiin 478 yritykseen ja niiden edunsaajiin. Asiakastiedon selvityksessä ei löytynyt pakotteiden kohteena olevia toimijoita. Pakoteajo suoritetaan vuosittain.

### **2.3.4. Keskeiset johtopäätökset ja sisäisen valvonnan kehittäminen taloussuunnittelukaudella**

Etelä-Karjalan hyvinvointialue on käyttänyt niin kutsuttua COSO-viitekehystä arvioidessaan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tilaa. Se tarkoittaa, että valvonnan kokonaisuus muodostuu viidestä osasta, joita johto arvioi itsearviointimenettelynä. Nämä osat ovat:

1. Hallinto- ja johtamistapa (eettiset periaatteet, säännöt, ohjeet, toimivallan jako)
2. Riskienhallinta (tunnistus, analysointi, hallinta, dokumentointi)
3. Valvontatoimenpiteet (mm. erilaiset kontrollit, suojaukset, sopimusten hallinta)
4. Tieto ja tiedonvälitys (avoimuus ja hyvä tiedonhallintatapa, raportointi, viestintä esim. merkittävät riskit)

## 5. Seuranta (ml. arviointi, kehittämistoimenpiteiden tuloksellisuus).

Tilikaudella tehdyn itsearvion johtopäätös on, että *kokonaisuutena arvioiden hyvinvointialueen sisäinen valvonta on asianmukaisesti järjestetty, vaikka joitakin kehittämiskohteita on.*

Kuluneella tilikaudella on havaittu valvonnan kehittämistarvetta mm. väärinkäytösten riskien arvioinnissa, kattaen keskeiset hallinto- ja toimintoprosessit. Väärinkäytöksiä pyritään aktiivisesti ehkäisemään siten, että 2023 tilikaudella on otettu käyttöön nk. ilmoituskanava, jonka avulla koko henkilökunnalla on mahdollisuus vastatoimenpiteitä pelkäämättä ilmoittaa väärinkäytösepäilyistä suoraan arviointiryhmälle. Arviointiryhmä koostuu lakimiehestä, sisäisestä tarkastajasta ja turvallisuuspäälliköstä.

## **2.4. Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus**

### **2.4.1. Tilikauden tuloksen muodostuminen**

Hyvinvointialueen alkuperäinen talousarvio valmisteltiin 33,3 miljoonaa euroa alijäämäiseksi. Tavoitteena oli laatia realistinen budjetti huomioiden, että myöhemmin varmistuvat palkankorotukset ja valtion takautuva rahoitus tuodaan talousarviomuutoksina talousarviovuoden kuluessa päätettäväksi. Joulukuussa hyväksytyn lisätalousarvion alijäämä oli 32,9 miljoonaa euroa. Toteutunut alijäämä oli 29,4 miljoonaa euroa ja tilikauden tulos ennen poistoeron tuloutusta 29,7 miljoonaa euroa alijäämäinen. Valtion rahoitus (554,2 miljoonaa euroa) kasvoi alkuperäiseen talousarvioon verrattuna 12,2 miljoonaa euroa ja toteutui lisätalousarvion mukaisena.

Tuottavuus- ja sopeutusohjelmaa alijäämien kattamiseksi valmisteltiin vuoden 2023 aikana, mutta aluevaltuusto hyväksyi ohjelman vasta 13.12.2023.

Koska vuosi 2023 oli hyvinvointialueen ensimmäinen varsinainen toimintavuosi ei vertailutietoa aikaisempiin vuosiin voida esittää.

## Toimintatuotot

Toimintatuotot (75,3 miljoonaa euroa) toteutuivat 2,4 miljoonaa euroa lisätalousarviota ja 6,1 miljoonaa euroa alkuperäistä talousarvion käyttösuunnitelmaa suurempina. Harkinnanvaraisiin asiakasmaksuihin tehtiin tarkistuksia alkuvuodesta havaitun virheen takia. Maksutuotot (40,3 miljoonaa euroa) toteutuivat kokonaisuudessaan hiukan alle lisätalousarvion. Myyntituotot (17,6 miljoonaa euroa) toteutuivat 1,3 miljoonaa euroa lisätalousarviota suurempina. Talousarvioon kuulumattomia myyntituottoja saatiin mm. pelastustoimen öljyvahingon torjuntatyön takia. Myös korvaukset valtiokonttorilta ja muilta hyvinvointialueilta ylittivät lisätalousarvion. Tuet ja avustukset (12,2 miljoonaa euroa) toteutuivat 0,9 miljoonaa euroa lisätalousarviota suurempina.

## Toimintakulut

Toimintakulut olivat 651,9 miljoonaa euroa vuonna 2023 ja toteutuivat 0,2 prosenttia (1,4 miljoonaa euroa) lisätalousarviota suurempina. Henkilöstökulut (313,2 miljoonaa euroa) ylittivät lisätalousarvion 2,3 miljoonalla eurolla ja palvelujen ostot (240,9 miljoonaa euroa) 1,5 miljoonalla eurolla. Merkittävä positiivinen vaikutus oli vuosien 2015–2022 kiinteistöveron 2,2 miljoonan euron oikaisupäätöksillä. Oikaisuvaatimus koski sairaalarakennusten arvoa, miltä pohjalta kiinteistövero oli määrätty. Tämän vaikutuksesta muut toimintakulut (33,3 miljoonaa euroa) toteutuivat 2,5 miljoonaa euroa lisätalousarviota pienempinä. Aineiden ja tarvikkeiden käyttö (45,0 miljoonaa euroa) toteutui 0,4 miljoonaa euroa lisätalousarviota pienempänä ja avustukset (19,4 miljoonaa euroa) 0,5 miljoonaa euroa lisätalousarviota suurempina.

## TULOSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT

|                          | <b>2023</b>     |
|--------------------------|-----------------|
|                          | 1 000 €         |
| Toimintatuotot           | 75 325          |
| Valmistus omaan käyttöön | 0               |
| Toimintakulut            | -651 852        |
| <b>Toimintakate</b>      | <b>-576 526</b> |
| Valtion rahoitus         | 554 188         |
| Rahoitustuotot ja -kulut | 692             |

|                                       |                |
|---------------------------------------|----------------|
| Korkotuotot                           | 979            |
| Muut rahoitustuotot                   | 1 035          |
| Korkokulut                            | -1 239         |
| Muut rahoituskulut                    | -82            |
| <b>Vuosikate</b>                      | <b>-21 646</b> |
| Poistot ja arvonalentumiset           | -8 074         |
| Satunnaiset tuotot                    | 0              |
| Satunnaiset kulut                     | 0              |
| <b>Tilikauden tulos</b>               | <b>-29 720</b> |
| Tilinpäätössiirrot                    | 277            |
| <b>Tilikauden ylijäämä (alijäämä)</b> | <b>-29 443</b> |

#### **TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT**

|                                 |         |
|---------------------------------|---------|
| Toimintatuotot/Toimintakulut, % | -11,6   |
| Vuosikate/Poistot, %            | -268,1  |
| Vuosikate, euroa/asukas         | -172,7  |
| Hyvinvointialueen asukasmäärä   | 125 353 |

#### **Tunnuslukujen laskentakaavat**

Toimintatuotot prosentteina toimintakuluista

$$= 100 * \text{Toimintatuotot} / (\text{Toimintakulut} - \text{valmistus omaan käyttöön})$$

Vuosikate prosentteina poistoista

$$= 100 * \text{Vuosikate} / \text{Poistot ja arvonalentumiset}$$

Edellä olevassa taulukossa on hyvinvointialueen tuloslaskelma ja tuloslaskelman tunnusluvut. Koska vuosikate oli merkittävästi alijäämäinen (-21,6 miljoonaa euroa) ja tunnusluku vuosikate prosentteina poistoista -268,1 ei tulorahoituksella pystytty kattamaan poistoja. Tulorahoitus oli heikko. Kun tunnusluvun arvo on vähintään 100 prosenttia, oletetaan tulorahoituksen olevan riittävä. Jatkossa vuosikate tulisi saada positiiviseksi, jotta hyvinvointialue pystyisi investoimaan ja saamaan lainanottovaltuuksia.

## **2.4.2. Toiminnan rahoitus**

Hyvinvointialueen toiminta rahoitetaan pääsääntöisesti valtion yleiskatteellisella rahoituksella. Hyvinvointialuetalous on osa julkisen talouden suunnitelmaa.

Hyvinvointialueiden rahoituksen riittävyyttä suhteessa niille määrättyihin tehtäviin arvioidaan osana julkisen talouden suunnitelmaa. Suunnitelmassa

käsitellään hyvinvointialueiden tehtäviä ja velvoitteita, taloutta sekä valtion hyvinvointialuetalouteen liittyviä taloudellisia vastuita. Julkisen talouden suunnitelma ohjaa ministeriöitä niiden valmistellessa hyvinvointialuetta koskevaa lainsäädäntöä ja ohjausta. Hyvinvointialueella on oltava riittävä osaaminen, toimintakyky ja valmius vastata sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä ja sen on huolehdittava asukkaidensa palvelutarpeen mukaisesta sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen saatavuudesta kaikissa tilanteissa.

Valtion rahoituksen tasoa varainhoitovuodelle määritettäessä otetaan täysimääräisesti huomioon hyvinvointialueiden järjestämisvastuulle kuuluvien tehtävien laajuuden tai laadun muutos, jos se aiheutuu asianomaista tehtävää koskevasta laista tai asetuksesta, lakiin tai asetukseen perustuvasta valtion viranomaisen määräyksestä tai valtion talousarviosta. Valtion rahoitusta voidaan korottaa tai alentaa tehtävien laajuuden tai laadun muutoksen perusteella. Hyvinvointialueen rahoituksen muutos kuntapohjaisesta rahoituksesta valtion tarveperusteiseksi rahoitukseksi tapahtuu siirtymätasausmekanismilla. Mekanismin pohjana on laskennallisten kustannusten mukaisen rahoituksen ja hyvinvointialueen kuntien toteutuneiden kustannusten erotus.

Valtion rahoituksen määräytymismekanismissa on huomioitu heikosti tilanne, missä inflaatio on voimakas ja väestön ikärakenne muuttuu. Vaikutukset kohdistuvat rahoitukseen monilta osin vasta takautuvasti, jolloin rahoitus ei riitä kattamaan välttämättömiä kustannuksia.

Vuoden 2023 lisätalousarvio päivitettiin valtion rahoitus VM:n ilmoituksen mukaisena ja kustannukset ennusteen mukaan. Alijäämää muodostui 29,4 miljoonaa euroa, joten rahoitus ei riittänyt kattamaan toteutuneita kustannuksia, vaikka jälkikäteistarkistusta kuntien todellisten vuoden 2022 tilinpäätöksessä olleiden kustannusten pohjalta tehtiinkin. Rahoituksen yhtenä määräytymistekijänä ollut hyvinvointialueiden hintaindeksi ei kattanut korkeamman inflaation vuoksi kohonneita kustannuksia. Hyvinvointialueille maksettiin jo joulukuussa 2022 vuoden 2023 ensimmäinen valtionrahoituserä, mutta vuoden 2024 ensimmäinen rahoituserä maksettiin vasta tammikuun 2024

alussa eikä näkynyt vielä avaavassa taseessa. Tästä syystä rahavarojen muutos oli suuri.

## **RAHOITUSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT** **2023**

1 000 €

### **Toiminnan rahavirta**

|                             |         |
|-----------------------------|---------|
| Vuosikate                   | -21 646 |
| Satunnaiset erät            | 0       |
| Tulorahoituksen korjauserät | -1 008  |

### **Investointien rahavirta**

|  |         |
|--|---------|
| Investointimenot                               | -17 997 |
| Rahoitusosuudet investointimenoihin            | 2 023   |
| Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot | 0       |
| Toiminnan ja investointien rahavirta           | -38 628 |

### **Rahoituksen rahavirta**

|                                  |         |
|----------------------------------|---------|
| Antolainauksen muutokset         |         |
| Antolainasaamisten lisäys        | 0       |
| Antolainasaamisten vähennys      | 0       |
| Lainakannan muutokset            |         |
| Pitkäaikaisten lainojen lisäys   | 0       |
| Pitkäaikaisten lainojen vähennys | -4 650  |
| Lyhytaikaisten lainojen muutos   | 0       |
| Oman pääoman muutokset           | 0       |
| Muut maksuvalmiuden muutokset    | -25 192 |
| Rahoituksen rahavirta            | -29 842 |

### **Rahavarojen muutos** **-68 470**

|                  |        |
|------------------|--------|
| Rahavarat 31.12. | 22 660 |
| Rahavarat 1.1.   | 91 130 |

## **RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT**

|   |         |
|---|---------|
| Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, EUR | -38 628 |
| Investointien tulorahoitus, %                                 | -135,5  |

|                                |         |
|--------------------------------|---------|
| Laskennallinen lainanhoitokate | -16,4   |
| Kassan riittävyys, pv          | 12,2    |
| Hyvinvointialueen asukasmäärä  | 125 353 |

### **Tunnuslukujen laskentakaavat**

Investointien tulorahoitus, %

$$= 100 * \text{Vuosikate} / \text{Investointien omahankintameno}$$

Laskennallinen lainanhoitokate

$$= (\text{Vuosikate} + \text{Korkokulut}) / (\text{Korkokulut} + \text{laskennalliset lainanlyhennykset})$$

Kassan riittävyys, pv

$$= 365 * \text{Rahavarat 31.12.} / \text{Kassasta maksut tilikaudella}$$

Yllä olevassa taulukossa esitetään hyvinvointialueen rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut. Vuonna 2023 toiminnan ja investointien rahavirta oli 38,6 miljoonaa euroa negatiivinen. Rahoituksen rahavirta oli 29,8 miljoonaa euroa negatiivinen. Korottomien velkojen suuri muutos rahoituksen rahavirrassa johtui pääosin siitä, että vuoden 2023 ensimmäinen valtionosuuserä maksettiin jo vuoden 2022 puolella ja sisältyi avaavaan taseeseen, mutta vastaavasti vuoden 2024 ensimmäinen valtionrahoituserä tuli maksuun vasta vuoden 2024 alussa. Tämä maksatuksen muutos näkyi rahavarojen pienenemisenä. Rahat ja pankkisaamiset tilinpäätöshetkellä olivat 22,6 miljoonaa euroa. Summaan sisältyi nopeasti realisoitavia rahastosijoituksia 15,8 miljoonaa euroa.

Investointimenot olivat 18 miljoonaa euroa. Suurin yksittäinen kohde oli A-tornin saneeraus 9,0 miljoonaa euroa.

Tunnusluvuissa toiminnan ja investointien rahavirran 5 vuoden kertymässä ei vielä ole kuin yksi vuosi toiminnan vasta käynnistyessä. Tunnusluvut ovat heikon taloudellisen tilanteen vuoksi huonot. Investointien tulorahoitus (-135,5 prosenttia) kertoo, kuinka paljon investointien omahankintamenoista on rahoitettu tulorahoituksella. Tulorahoitus ei ole riittänyt investointien rahoitukseen, koska jo vuosikate oli negatiivinen. Laskennallisen lainanhoitokatteen, mikä kertoo tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman

korkeiden ja lyhennysten maksuun, tulisi olla yli 2, jotta lainanhoitokyky olisi hyvä. Vuonna 2023 se oli -2,56. Vuosikatteen tulisi jatkossa olla selvästi positiivinen, jotta tulo-rahoitus riittäisi lainojen maksuun ja voitaisiin myös investoida. Kassan riittävyys 31.12.2023 oli 12,2 päivää.

### 2.4.3. Rahoitusasema ja sen muutokset

Hyvinvointialueesta muodostettiin avaava tase edeltävän kuntayhtymän, valmistelevalle toimielimelle sekä Lappeenrannan kaupungin isäntäkuntamallilla hoidetun pelastustoimen hyvinvointialueelle siirtyneistä eristä sekä kunnista siirtyneen ruokapalveluhenkilöstön avaavan taseen eristä. Tase on esitetty alla olevassa taulukossa. Avaavan taseen loppusumma oli 225,0 miljoonaa euroa ja 31.12.2023 taseen loppusumma oli 159,4 miljoonaa euroa. Vastaavaa puolella suurin muutos tapahtui rahoissa ja pankkisaamisissa. Vuoden 2023 valtionrahoituksen ensimmäinen erä maksettiin jo joulukuussa 2022 ja se sisältyi avaavaan taseeseen. Vastaavasti vuoden 2024 valtionrahoituksen ensimmäinen erä maksettiin vasta tammikuun 2024 alussa, joten tämä näkyy merkittävänä muutoksena rahoitusasemassa. Jatkossa valtionrahoituksen maksatus tapahtuu myös aina vuoden alussa, joten vastaavasta syystä muutosta ei tapahdu. Tämä maksatuksen muutos näkyy myös vastattavaa puolella siirtovelkojen pientymisenä, koska avaavassa taseessa ennakoon maksettu valtionrahoitus näkyi siirtovelkana. Keväällä 2023 kassavaroja sijoitettiin yhteensä 50 miljoonaa euroa matalariskisiin rahastoihin parhaan tuoton saamiseksi likvideille kassavaroille. Sijoituksia oli rahastoissa vuodenvaihteessa hankintahintaan arvostettuna 15,8 miljoonaa euroa. Vastattavaa puolella pitkäaikainen vieras pääoma myös pieneni, koska uutta lainaa ei otettu ja lyhennykset toteutuivat suunnitellusti. Vahvasti alijäämäisen tuloksen takia oma pääoma painui 9,9 miljoonaa euroa negatiiviseksi.

#### VASTAAVAA

**31.12.2023 1.1.2023**

1 000 € 1 000 €

#### PYSYVÄT VASTAAVAT

**99 609 91 710**



|  |               |                |
|--|---------------|----------------|
| <b>Aineettomat hyödykkeet</b>            | <b>6 118</b>  | <b>6 775</b>   |
| Aineettomat oikeudet                     | 4 078         | 4 894          |
| Muut pitkävaikutteiset menot             | 1 245         | 1 732          |
| Ennakkomaksut                            | 794           | 149            |
| <b>Aineelliset hyödykkeet</b>            | <b>90 661</b> | <b>82 131</b>  |
| Maa- ja vesialueet                       | 1 857         | 1 857          |
|  | 62 022        | 65 422         |
| Kiinteät rakenteet ja laitteet           | 6 574         | 7 427          |
| Koneet ja kalusto                        | 4 636         | 3 191          |
| Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat | 15 572        | 4 234          |
| <b>Sijoitukset</b>                       | <b>2 831</b>  | <b>2 804</b>   |
| Tytäryhteisöosakkeet ja -osuudet         | 1 569         | 1 542          |
| Muut osakkeet ja osuudet                 | 1 262         | 1 262          |
| <b>VAIHTUVAT VASTAAVAT</b>               | <b>59 805</b> | <b>133 307</b> |
| <b>Vaihto-omaisuus</b>                   | <b>4 265</b>  | <b>4 757</b>   |
| Aineet ja tarvikkeet                     | 4 265         | 4 757          |
| <b>Saamiset</b>                          | <b>48 710</b> | <b>37 420</b>  |
| Pitkäaikaiset saamiset                   | 6             | 11             |
| Lainasaamiset                            | 6             | 11             |
| Lyhytaikaiset saamiset                   | 32 874        | 37 409         |
| Myyntisaamiset                           | 8 760         | 9 731          |
| Lainasaamiset                            | 7             | 11             |
| Muut saamiset                            | 3 716         | 3 857          |
| Siirtosaamiset                           | 20 391        | 23 810         |
| <b>Rahoitusomaisuusarvopaperit</b>       |               |                |
| Muut arvopaperit                         | 15 830        | 0,00           |
| <b>Rahat ja pankkisaamiset</b>           | <b>6 830</b>  | <b>91 130</b>  |

**VASTAAVAA YHTEENSÄ****159 414 225 017****VASTATTAVAA****31.12.2023 1.1.2023**

1 000 € 1 000 €

**OMA PÄÄOMA****-9 869 19 574**

Peruspääoma

22 972 22 972

Muut omat rahastot

99 99

Edellisten tilikausien yli-/alijäämä

-3 498 -3 498

Tilikauden yli-/alijäämä

-29 443 0

**POISTOERO JA VAPAAEHTOISET  
VARAUKSET****3 221 3 498**

Poistoero

3 221 3 498

**PAKOLLISET VARAUKSET****7 227 8 235**

Muut pakolliset varaukset

7 227 8 235

**TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT****2 067 2 303**

Valtion toimeksiannot

595

Lahjoitusrahastojen pääomat

1 432 1 348

Muiden toimeksiantojen pääomat

39 36

**VIERAS PÄÄOMA****156 770 191 407****Pitkäaikainen****56 680 53 776**

Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta

49 125 53 775

Muut velat

1 1

0

**Lyhytaikainen****100 090 137 631**

Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta

4 650 4 650

|             |        |        |
|-------------|--------|--------|
| Ostovelat   | 28 564 | 41 427 |
| Muut velat  | 7 858  | -5 459 |
| Siirtovelat | 59 017 | 97 013 |

### VASTATTAVAA YHTEENSÄ

**159 414 225 017**

### TASEEN TUNNUSLUVUT

|  |         |
|--|---------|
| Omavaraisuusaste, %                      | -4,2    |
| Suhteellinen velkaantuneisuus, %         | 24,9    |
| Kertynyt yli-/alijäämä, 1 000 €          | -32 940 |
| Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas         | -262,78 |
| Lainakanta 31.12., 1 000 €               | 53 775  |
| Lainakanta 31.12., €/asukas              | 429     |
| Lainat ja vuokravastuut 31.12., 1000 €   | 152 259 |
| Lainat ja vuokravastuut 31.12., €/asukas | 1 215   |
| Lainasaamiset, 1 000 €                   | 1 262   |
| Hyvinvointialueen asukasmäärä            | 125 353 |

### Tunnuslukujen laskentakaavat

Omavaraisuusaste prosentteina

=  $100 * (\text{Oma pääoma} + \text{Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset}) / (\text{Koko pääoma} - \text{Saadut ennakot})$

Suhteellinen velkaantuneisuus prosentteina Toimintatuotoista

=  $100 * (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot}) / \text{Toimintatuotot}$

Kertynyt yli-/alijäämä euroina

= Edellisten tilikausien yli-/alijäämä + Tilikauden yli-/alijäämä

Lainakanta euroina

= Vieras pääoma - (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat)

Lainat ja vuokravastuut 31.12.

= Vieras pääoma - (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat) + Vuokravastuut.

Hyvinvointialueen taseen tunnusluvuista omavaraisuusaste mittaa hyvinvointialueen vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja kykyä selvitä sitoumuksista pitkällä aikavälillä. Hyvinvointialueen omavaraisuusaste oli -4,2 prosenttia eli heikko. Pitkän ajan tavoitteena omavaraisuusasteen nostaminen huomattavasti nykytilanteesta olisi tärkeää, joten tämän tunnusluvun nostamiseen pitää kiinnittää huomioita hyvinvointialueella.

Suhteellinen velkaantuneisuus kertoo, kuinka paljon hyvinvointialueen käyttötuloista tarvitaan vieraan pääoman takaisinmaksuun. Hyvinvointialueen suhteellinen velkaantuneisuus oli 24,9 prosenttia. Mitä pienempi velkaantuneisuuden tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet hyvinvointialueelle on selviytyä velan takaisinmaksusta tulorahoituksella.

Hyvinvointialueenne syntyi vuonna 2023 ensimmäistä kertaa katettavaa alijäämää, mikä on katettava v. 2026 loppuun mennessä. Tämän lisäksi hyvinvointialueelle siirtyi edeltävästä kuntayhtymästä poistoeron verran kuntayhtymän alijäämiä. Nämä katetaan tulouttamalla poistoeroa.

Vuoden 2023 lopussa hyvinvointialueen lainakanta oli 53,8 miljoonaa euroa.

#### 2.4.4. Kokonaistulot ja -menot

Hyvinvointialueen kokonaistulot ja -menot on esitetty alla olevassa taulukossa. Kokonaistulot v. 2023 olivat 633,6 miljoonaa euroa ja kokonaismenot 676,8 miljoonaa euroa. Tuloissa merkittävin erä on valtion rahoitus. Toimintatuotoissa maksutuottojen osuus on 40,3 miljoonaa euroa, myyntituottojen osuus 17,6 miljoonaa euroa, avustusten 12,2 miljoonaa euroa ja muiden toimintatuottojen 5,2 miljoonaa euroa. Vastaavasti menoissa suurin erä oli toimintakulut 651,9 miljoonaa euroa. Investointimenojen osuus oli 18,0 miljoonaa euroa.

##### HYVINVOINTIALUEEN KOKONAISTULOT JA -MENOT 2023

| <b>TULOT</b>     | 1 000 € | <b>MENOT</b>             | 1 000 € |
|------------------|---------|--------------------------|---------|
| <b>Toiminta</b>  |         | <b>Toiminta</b>          |         |
| Toimintatuotot   | 75 325  | Toimintakulut            | 651 852 |
| Valtion rahoitus | 554 188 | Valmistus omaan käyttöön | 0       |

|                               |                |                                      |                |
|-------------------------------|----------------|--------------------------------------|----------------|
| Korkotuotot                   | 979            | Korkokulut                           | 1 239          |
| Muut rahoitustuotot           | 1 035          | Muut rahoituskulut                   | 82             |
| Satunnaiset tuotot            | 0              | Satunnaiset kulut                    | 0              |
| Tulorahoituksen korjauserät   | 0              | Tulorahoituksen korjauserät          | 1 008          |
| Pys.vast. luovutusvoitot      | 0              | Pakoll. varausten muutos             | 0              |
|                               |                | Pakoll. varausten lis. (+), väh. (-) |                |
| <b>Investoinnit</b>           |                | <b>Investoinnit</b>                  |                |
| Rahoitusosuudet inv. menoihin | 2 023          | Investointimenot                     | 17 997         |
| Pys.vast. luovutustulot       | 0              |                                      |                |
| <b>Rahoitustoiminta</b>       |                | <b>Rahoitustoiminta</b>              |                |
| Pitkäaik. lainojen lisäys     | 0              | Pitkäaik. lainojen vähennys          | 4 650          |
| Lyhytaik. lainojen lisäys     | 0              | Lyhytaik. lainojen vähennys          | 0              |
| Oman pääoman lisäys           | 0              | Oman pääoman vähennys                | 0              |
| <b>Kokonaistulot yhteensä</b> | <b>633 551</b> | <b>Kokonaismenot yhteensä</b>        | <b>676 828</b> |

## 2.5. Hyvinvointialuekonsernin toiminta ja talous

### 2.5.1. Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä

Etelä-Karjalan hyvinvointialue -konserni muodostuu hyvinvointialueesta ja sen määräysvallassa olevista tytäryhteisöistä ja osakkuusyhteisöistä. Tytäryhteisöjä ovat yhteisöt, joissa kuntayhtymä käyttää kirjanpitolain 1. luvun 5 §:n mukaista määräysvaltaa. Etelä-Karjalan hyvinvointialueen tytäryhteisöinä käsitellään Etelä-Karjalan Sairaalaparkki Oy ja Asunto Oy Joutsenon Pirttiläntie.

Kirjanpitolain mukaisia osakkuusyhteisöjä (omistus 20–50 prosenttia) hyvinvointialueella ovat Saimaan Tukipalvelut Oy, Kaiku24 Oy, Meidän IT ja talous Oy ja Kaakkois-Suomen sosiaalialan osaamiskeskus Oy (Socom).

Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty tytäryhteisöt Etelä-Karjalan Sairaalaparkki Oy ja Asunto Oy Joutsenon Pirttiläntie 1 sekä osakkuusyhteisöt Saimaan Tukipalvelut Oy, Kaiku24 Oy, Meidän IT ja talous Oy sekä Kaakkois-Suomen sosiaalialan osaamiskeskus Oy (Socom).

|                                    | <b>Yhdistely konsernitilinpäätökseen</b> |                            |
|------------------------------------|--|----------------------------|
|                                    | <i>Yhdistelty (kpl)</i>                  | <i>Ei yhdistelty (kpl)</i> |
| Tytäryhteisöt<br>Yhtiöt            |  |                            |
| Liiketoimintaa harjoittavat yhtiöt | 2  | 0                          |
| Osakkuusyhteisöt                   | 4  | 0                          |
| <b>Yhteensä</b>                    | <b>6</b>                                 | <b>0</b>                   |

Alla on esitetty toiminnaltaan merkittävien yhteisöjen tavoitteiden toteutuminen. Kaakkois-Suomen sosiaalialan osaamiskeskus Oy:n (Socom) omistusosuus on vasta kasvanut osakkuusyhteisön tasolle. Tästä syystä tavoiteasetantaa ei ole vielä erikseen toteutettu.

### **Etelä-Karjalan sairaalaparkki Oy**

| <i>1000 €</i>           | <b>Tilinpäätös<br/>2023</b> | <b>Muutettu<br/>talousarvio<br/>2023</b> | <b>Muutos<br/>TP2023 vs.<br/>TA2023</b> | <b>Muutos %</b> | <b>Tilinpäätös<br/>2022</b> | <b>Muutos<br/>TP2023<br/>vs.<br/>TP2022</b> | <b>Muutos %</b> |
|-------------------------|-----------------------------|--|---|-----------------|-----------------------------|---|-----------------|
| Liikevaihto             | 729 355                     | 717 576                                  | 11 779                                  | 2 %             | 591 396                     | 137 959                                     | 23 %            |
| Liikevoitto/-tappio     | 161 459                     | 35 732                                   | 125 727                                 | 352 %           | 201 483                     | -40 024                                     | -20 %           |
| <b>Tilikauden tulos</b> | <b>51 506</b>               | -68 268                                  | <b>119 774</b>                          | -175 %          | <b>143 993</b>              | <b>-92 487</b>                              | <b>-64 %</b>    |

Etelä-Karjalan Sairaalaparkki Oy on Lappeenrannan keskussairaalan alueella tapahtuvaa pysäköintiä järjestävä yhtiö, joka omistaa Lappeenrannan VII Kimpisen kaupunginosan korttelin 20 tontilla 7 sijaitsevan pysäköintitalon sekä hallitsee vuokraoikeuden nojalla rakennusta varten tarpeellista määrää alaa ja muita keskussairaalan alueella sijaitsevia pysäköintialueita.

Vuoden 2023 liikevaihto toteutui hieman talousarviota parempana ja noin 0,1 miljoonaa euroa edellistä vuotta parempana.

Sairaalaparkin toiminta koostuu pääosin Etelä-Karjalan keskussairaalan alueen henkilökunnan ja asiakkaiden pysäköinnistä. Vuonna 2023 lyhytaikaisen pysäköinnin tuottojen osuus liikevaihdosta oli noin 58 prosenttia.

Sairaalaparkki oli sopinut Kuntarahoituksen kanssa lainojen lyhennysvapaasta vuoden 2023 osalta. Muutoin kulurakenteessa ei tapahtunut merkittäviä muutoksia edellisiin vuosiin verrattuna. Suunnitelman mukaiset poistot ja lainojen korkokulut olivat noin 58 prosenttia kaikista kuluista.

### Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

- Pysäköintikäytäntöjen vakiinnuttaminen keskussairaalan alueella ja keskussairaalan tarpeisiin vastaaminen.

Sairaalaparkki on pystynyt vastaamaan hyvin sekä asiakkaiden että henkilökunnan pysäköintitarpeisiin. Pysäköintitalon käyttöaste edelleen on ollut hieman aikaisempia vuosia alhaisempi.

- Toimiva ja käyttäjiä palveleva pysäköinti.

Pysäköintiä on mahdollisuuksien mukaan pyritty kehittämään asiakkailta tulleen palautteen perusteella. Eryityisesti sähköautopaikkojen osalta kysyntä on kasvanut ja paikkoja on lisätty tarpeen mukaan.

### Meidän IT ja Talous Oy

| 1 000 €                 | Tilinpäätös<br>2023 | Muutettu<br>talousarvio<br>2023 | Muutos<br>TP2023 vs.<br>TA2023 | Muutos %    | Tilinpäätös<br>2022 | Muutos<br>TP2023<br>vs.<br>TP2022 | Muutos %      |
|-------------------------|---------------------|---------------------------------|--------------------------------|-------------|---------------------|-----------------------------------|---------------|
| Liikevaihto             | 59 959              | 59 292                          | 667                            | 1 %         | 57 376              | 2 583                             | 5 %           |
| Liikevoitto/-tappio     | -1 539              | -1 672                          | 133                            | -8 %        | 621                 | -2 160                            | -348 %        |
| <b>Tilikauden tulos</b> | <b>-1 562</b>       | <b>-1 648</b>                   | <b>86</b>                      | <b>-5 %</b> | <b>312</b>          | <b>-1 874</b>                     | <b>-601 %</b> |

Meidän IT ja talous Oy:n (Meita) pääomistajia ovat Etelä-Karjalan hyvinvointialue, Pohjois-Karjalan hyvinvointialue, Pohjois-Karjalan koulutus kuntayhtymä sekä

Lappeenrannan, Joensuun, Mikkelin ja Imatran kaupungit. Yhtiö tuottaa talous- ja henkilöstöhallinnon sekä ICT-palveluita omistajilleen ja sidosyksikköasemassa oleville omistajien yhtiöille.

Tilikauden merkittävimpiä tapahtumia oli alkuvuonna konkretisoitunut hyvinvointialueuudistus, jossa yhtiö toteutti Etelä- ja Pohjois-Karjalan hyvinvointialueille ICT-, talous- sekä henkilöstöhallinnon käyttöönottoprojektit.

### **Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen**

Yhtiön keskeiset tavoitteet ovat:

- Olla magneettinen osaajayhteisö nykyisille sekä potentiaalisille työntekijöille
- Kehittää yhtenäistä asiakaskokemusta
- Kasvaa hallitusti.

Kaikkiin tavoitteisiin asetetut mittarit kehittyivät positiiviseen suuntaan tilikauden aikana. Esimerkiksi yhtiön henkilöstön tyytyväisyyttä mittaavan eNPS-nettosuositteluindeksin osalta saavutettiin strategiassa asetettu tavoitetaso, yhtenäistettiin tuotantojärjestelmiä sekä saavutettiin ISO 27001 tietoturvasertifiointi.

Yhtiön tappiollinen tulos muodostui pääosin tilikauden kertaluontoisista eristä, joita syntyi kahden hyvinvointialueen henkilöstöhallinnon järjestelmien uudistamisprojekteista, työehtosopimuksen mukaisesta kertapalkkiosta sekä työehtosopimuksen muutoksen osittain aiheuttamasta poikkeuksellisen suuresta lomapalkkavelan muutuskirjauksesta.

Potentiaalisen kustannusriskin asiakkaille muodostavat kesällä julkaistun Suomen hallitusohjelman kirjaukset sidosyksikkösääntelyn kiristämiseen liittyen.

Hallitusohjelmana kirjattujen tavoitteiden edistyminen hajottaisi yhtiön toteuttamat yhtenäiset palveluiden tuotantorakenteet ja aiheuttaisi merkittäviä lisäkustannuksia tällä hetkellä yhtenäisiä palveluita ja osajia hyödyntäville kunnille ja hyvinvointialueille.



## Saimaan Tukipalvelut Oy

| 1 000 €                 | Tilinpäätös<br>2023 | Muutettu<br>talousarvio<br>2023 | Muutos<br>TP2023 vs.<br>TA2023 | Muutos %     | Tilinpäätös<br>2022 | Muutos<br>TP2023<br>vs.<br>TP2022 | Muutos %     |
|-------------------------|---------------------|---------------------------------|--------------------------------|--------------|---------------------|-----------------------------------|--------------|
| Liikevaihto             | 53 992              | 51 994                          | 1 998                          | 4 %          | 50 446              | 3 546                             | 7 %          |
| Liikevoitto/-tappio     | 20                  | 538                             | -518                           | -96 %        | 593                 | -573                              | -97 %        |
| <b>Tilikauden tulos</b> | <b>142</b>          | <b>430</b>                      | <b>-288</b>                    | <b>-67 %</b> | <b>476</b>          | <b>-334</b>                       | <b>-70 %</b> |

Savitaipaleen kunnasta tuli Saimaan Tukipalveluiden osakas vuoden 2022 lopussa. Vuoden 2023 alussa Saimaan Tukipalvelut aloitti ruokatuotannon Savitaipaleen keskuskeittiössä hyvinvointialueen alivuokralaisena tuottaen ruokaa kunnan kouluihin ja varhaiskasvatukseen.

Vuoden 2023 alussa tapahtuneen hyvinvointialuemuutoksen myötä Saimaan Tukipalveluiden ateriapalvelutoiminta laajeni Parikkalaan, Rautjärvelle ja Ruokolahdelle.

Syyskuussa 2023 Lappeenrannassa aloitti toimintansa hyvinvointialueen Pormestarinkadun palvelutalo. Kohteen siivous- ja ateriapalvelujen tuotanto on yhtiön vastuulla.

Koronapandemia vaikutti edelleen yhtiön päivittäiseen toimintaan tilikauden aikana. Toiminnalliset vaikutukset olivat isoimpia palvelutaloissa ja terveydenhoitokohteissa, joissa siivoustarve oli suurempaa koronavirusinfektioiden vuoksi. Koronavirus aiheutti edelleen myös sairauspoissaoloja kaikilla yhtiön toimialoilla.

Vuoden 2023 liikevaihto oli 54,0 miljoonaa euroa ja tilikauden tulos verojen jälkeen 0,1 miljoonaa euroa voitollinen. Tuloksen osalta jäätiin talousarviosta jälkeen lähinnä tilinpäätösvaiheessa kirjattujen lomapalkkavelan muutoksen ja tapaturmavakuutusmaksun loppulaskun vuoksi. Edellä mainittujen kirjausten tulosvaikutus oli noin 0,4 miljoonaa euroa.

## Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

- Omistajien rakenteellisten muutosten huomioiminen ja yhtiön toiminnan sopeuttaminen vastaamaan tulevaa palvelukysyntää.

Yhtiön omistajien toiminnoissa toteutuneet muutokset pystyttiin huomioimaan palvelutuotannossa. Vuosina 2024–2026 toimintaa kehitetään yhteistyössä omistajien kanssa, huomioiden mahdolliset muutokset omistajien palveluverkoissa, esimerkiksi Lappeenrannan länsialueen koulu kiinteistöihin liittyen.

- Hyvinvointialueen toiminnan alkamiseen ja tarvittavien tukipalvelujen järjestäminen.

Hyvinvointialueudistuksen myötä Etelä-Karjalan kuntien sekä hyvinvointialueen väliset sopimukset mm. ruokapalveluiden osalta päättyivät Eksoten kohteisiin 31.12.2022. Vuoden 2023 alusta lukien Saimaan Tukipalvelut Oy aloitti Parikkalan, Rautjärven ja Ruokolahden kuntien alueilla sijaitsevien hyvinvointialueen toimintayksiköiden ja kotipalveluateria-asiakkaiden ruokapalvelutuotannon.

- Kaikkien yhtiön toimialojen kannattavan ja taloudellisen toiminnan varmistaminen sekä toimintayksiköiden tuloksen tasapainottaminen.

Talousarviossa asetettua liikevoittotavoitetta ei saavutettu ja yhtiön kolmesta toimialasta kaksi teki tappiollisen tuloksen. Koko yhtiön tilikauden tulos oli kuitenkin positiivinen.

- Toimialojen hintakilpailukyvyistä huolehtiminen sekä toiminnan laadun jatkuva kehittäminen.

Hintakilpailukyvyn osalta omistajien hintojen korotustarve määräytyy työehtosopimuksen sopimuskorotusten sekä raaka-ainekustannusten nousun mukaan. Toiminnan laadun jatkuva kehittäminen on muotoutunut osaksi yhtiön päivittäistä toimintaa.

## Kaiku24 Oy

| 1 000 €                 | Tilinpäätös<br>2023 | Muutettu<br>talousarvio<br>2023 | Muutos<br>TP2023 vs.<br>TA2023 | Muutos %    | Tilinpäätös<br>2022 | Muutos<br>TP2023<br>vs.<br>TP2022 | Muutos %     |
|-------------------------|---------------------|---------------------------------|--------------------------------|-------------|---------------------|-----------------------------------|--------------|
| Liikevaihto             | 18 912              | 18 054                          | 858                            | 5 %         | 15 585              | 3 327                             | 21 %         |
| Liikevoitto/-tappio     | 270                 | 264                             | 6                              | 2 %         | 113                 | 157                               | 139 %        |
| <b>Tilikauden tulos</b> | <b>199</b>          | <b>204</b>                      | <b>-5</b>                      | <b>-2 %</b> | <b>97</b>           | <b>102</b>                        | <b>105 %</b> |

Kaiku24 parantaa potilaiden hoidon ja avun saamista sekä hoitohenkilökunnan päivittäisen työn tekemistä. Toimintamme ansiosta sosiaali- ja terveystalouden asiakkaat saavat tarpeidensa mukaisia palveluita nopeammin ja sujuvammin.

Päättynyt tilikausi oli yhtiön toinen kokonainen toimintavuosi. Vuoden aikana ei käynnistetty uutta palvelutuotantoa eikä yhtiöön tullut uusia omistajia. Vuoden aikana kehitettiin olemassa olevaa liiketoimintaa ja valmistauduttiin Kymenlaakson sekä Etelä-Karjalan hyvinvointialueiden osalta palvelusopimuksen vaatimukseen suoriteperusteisesta laskutuksesta 1.1.2024 alkaen.

Yhtiön toimitusjohtaja vaihtui kahdesti tilikauden aikana. Tiina Hirvi toimi väliaikaisena toimitusjohtajana 10.2.2023 alkaen ja nykyinen toimitusjohtaja Jutta Tikkanen aloitti tehtävässä 21.8.2023.

Tilikauden aikana kehitettiin yhtiön liiketoiminnan raportointia PowerBI:n avulla ja järjestelmään avattiin myös asiakaskohtaiset näkymät asiakkaiden ohjausryhmien jäsenille. Tilikauden aikana valmisteltiin myös digitaalista alustakilpailutusta Kymenlaakson hyvinvointialueen johdolla.

Syksyllä 2023 kokoontui ensimmäisen kerran osakassopimuksessa määritelty Osakaskokous.

Yhtiön maksuvalmius säilyi koko tilikauden erinomaisella tasolla, koska suurin osa palveluista laskutettiin kuukausittain etukäteen.

## 2.5.2. Konsernin toiminnan ohjaus

Etelä-Karjalan hyvinvointialueen konsernijohto koostuu laissa määritellysti ja konserniohjeessa vahvistetusti aluehallituksesta ja hyvinvointialuejohtajasta. Hyvinvointialuejohtajan tehtävänä on aluevaltuuston kesäkuussa 2022 hyväksymän konserniohjeen mukaan aktiivisella omistajaohjauksella myötävaikuttaa hyvinvointialueen omistajaohjausperiaatteiden toteutumista konserniin kuuluvissa yhtiöissä ja yhteisöissä.

Konserniohjeen mukaan myös hyvinvointialueen osakkuusyhteisöissä edustajien tulee pyrkiä siihen, että näissäkin yhteisöissä noudatetaan hyvinvointialueen konserniohjeen periaatteita.

Aluehallituksen tehtävänä on hallintosäännön mukaan päättää osakeyhtiön perustamisesta sekä päättää edustajien nimeämisestä yksityisoikeudellisten yhteisöjen, säätiöiden ja laitosten toimielimiin ja kokouksiin. Kullekin osakkuusyhtiölle ja tytäryhtiölle on nimetty aluehallituksen päätöksin omistajaohjausvastuulliset viranhaltijat.

Aluevaltuusto asettaa talousarviossa tytäryhteisöille toiminnan ja talouden tavoitteita, jotka on johdettu hyvinvointialueen strategiasta ja siihen liittyvästä omistajapolitiikasta sekä yhteisön liiketoiminnasta. Konsernijohto neuvottelee konserniohjeen mukaisesti tytäryhteisöjen kanssa asetettavista tavoitteista ennen niiden lopullista hyväksymistä. Käytännössä omistajaohjauksesta vastaavat viranhaltijat vastaavat ohjauksensa kohteena olevalle yhtiölle asetettavien tavoitteiden valmistelusta sekä yhtiön toiminnan seurannasta konsernijohtoon lukuun.

Konserniohjeen mukaan konsernijohto seuraa tytäryhteisöjen toiminnan tuloksellisuutta. Tytäryhteisön tulee antaa seurantaa varten hyvinvointialueelle vähintään puolivuositain raportti sille asetettujen tavoitteiden toteutumisesta, toiminnan- ja talouden kehittymisestä sekä arvio niihin liittyvistä riskeistä. Konsernijohtoon velvollisuutena on myös ohjata tytäryhteisöjä sekä valvoa niiden sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämistä.

Aluehallituksen nimeämät omistajaohjauksesta vastaavat viranhaltijat raportoivat yhteisöjen asioista tarpeellisin osin hyvinvointialueen johtoryhmässä sekä tarvittaessa aluehallituksessa hyvinvointialuejohtajan katsauksissa. Yhtiöt antavat selvitykset yhtiöille annetuissa tavoitteissa onnistumisessa puolivuotisraportissaan.

Vuoden 2023 aikana tytär- ja osakkuusyhtiöistä kehitystyötä on panostettu erityisesti Kaiku24 Oy:n omistajaohjauksen terävöittämiseen yhteistyössä Kymenlaakson hyvinvointialueen kanssa, joka on Etelä-Karjalan hyvinvointialueen ohella toinen yhtiön suurista omistajista (40 prosentin omistusosuus).

### **2.5.3. Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat**

Etelä-Karjalan hyvinvointialue on kasvattanut vuoden 2023 aikana omistusosuuttaan Kaakkois-Suomen osaamiskeskus Oy:ssä hankkien aiemmat alueen kuntien omistuksessa olleet yhtiön osakkeet itselleen. Omistuspuhjan muutostarve on perustunut hyvinvointialuelainsäädäntöön sekä kuntien muuttuneeseen rooliin suhteessa sosiaalihuollon palveluihin. Lisäksi hyvinvointialue hankki vuoden 2023 aikana kaksi muuta osaketta Socomia omistaneilta muilta yhteisöiltä. Yhtiössä toteutettiin yhtiöjärjestyksen muutos, jonka perusteella yhtiössä on vain yhdenlaatuista osakkeita. Sosiaalialan osaamiskeskusten rooli tulevaisuudessa on valtakunnallisella tasolla tarkastelussa ja sitä koskevia tarkentuvia linjauksia on odotettavissa vuoden 2024 aikana.

### **2.5.4. Arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä**

Merkittäviä muutoksia konsernin nykyiseen kehityssuuntaan ei ole odotettavissa. Sidosyksikköhankintasäätelyyn valtakunnallisesti mahdollisesti tehtävät muutokset aiheuttavat tarpeen arvioida omistusosuuksia tai omistuksista luopumista osakkuusyhtiöissä, joissa omistusosuus jäisi tulevaisuudessa mahdollisesti alle sidosyksikköaseman edellyttämän vähimmäisomistusosuuden.

## 2.5.5. Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä

Konsernivalvonnalla tarkoitetaan konsernijohtoon vastuulla olevaa tytäryhteisöjen toiminnan tuloksellisuuden ja taloudellisen aseman seurantaan, analysointia ja raportointia. Konsernivalvonnalla tarkoitetaan myös konserniohjeen sekä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toteutumisen seurantaan. Hyvinvointialueen konsernivalvonnasta vastaa konsernijohto, johon kuuluvat aluehallitus ja hyvinvointialuejohtaja sekä muut hallintosäännössä määrätyt viranomaiset (Hyvinvointialuelaki 50 §).

Hallintosäännön ja konserniohjeen mukaan konserniyhteisöjen hallitukset ja toimitusjohtajat vastaavat yhtiöiden sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja tuloksellisuudesta sekä raportoivat konsernijohtolle sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja tuloksellisuudesta sekä merkittävien riskien hallinnasta konserniohjeen tai annetun muun ohjeistuksen mukaisesti. Valvonnassa ei ole havaittu raportoitavia poikkeamia tai puutteita.

Kokonaisvaltaisesti hyvinvointialueen yhtiöomistuksia, omistajapoliittisia linjauksia, omistajaohjauksen periaatteita ja konserniohjeen mahdollista päivittämistä ei ole käsitelty hyvinvointialueen varsinaisena toiminta-aikana vuonna 2023, vaan näitä koskevat päätökset on tehty vuoden 2022 aikana noudattaen pitkälti Eksote-kuntayhtymän aikaisia konserniohje-linjauksia. Tarkoituksena on, että kuluvan valtuustokauden aikana konserniohje- ja omistajapoliittiset linjaukset -kokonaisuus päivitetään. Samassa yhteydessä on tarkoituksenmukaista määrittellä strukturoidut toimintamallit sekä ohjeistukset siitä, miten konserni- ja osakkuusyhtiöiden raportointi konsernijohtolle poikkeamista tai muista merkittävistä asioista tulee toteuttaa. Tällä hetkellä raportoinnista vastaavat aluehallituksen nimeämät omistajaohjauksesta vastaavat viranhaltijat.

## 2.5.6. Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut

Konsernin tulos toteutui tilikaudella 2023 yhteensä 29,8 miljoonaa euroa alijäämäisenä. Etelä-Karjalan hyvinvointialueen osakkuusyhteisöjen tilikauden

tulokset ovat alijäämäiset, jolloin hyvinvointialueen konsernituloslaskelmalla esitettävä osuus osakkuusyhteisöjen tuloksesta lisää tilikauden alijäämää, mutta vaikutus on pieni suhteessa hyvinvointialueen kokonaisuuteen. Koska konsernin tunnusluvut eivät oleellisesti erohyvinvointialueen tunnusluvuista, ei niitä ole erikseen kommentoitu.

**KONSERNITULOSLASKELMA****2023**

1 000 €

|                                       |                 |
|---------------------------------------|-----------------|
| Toimintatuotot                        | 76 051          |
| Valmistus omaan käyttöön              | 0               |
| Toimintakulut                         | -652 128        |
| <b>Toimintakate</b>                   | <b>-576 278</b> |
| Valtion rahoitus                      | 554 188         |
| Rahoitustuotot ja -kulut              |                 |
| Korkotuotot                           | 979             |
| Muut rahoitustuotot                   | 1 079           |
| Korkokulut                            | -1 355          |
| Muut rahoituskulut                    | -83             |
| <b>Vuosikate</b>                      | <b>-21 470</b>  |
| Poistot ja arvonalentumiset           | -8 358          |
| Satunnaiset tuotot                    | 0               |
| Satunnaiset kulut                     | 0               |
| <b>Tilikauden tulos</b>               | <b>-29 828</b>  |
| Tilinpäätössiirrot                    | -15             |
| <b>Tilikauden ylijäämä (alijäämä)</b> | <b>-29 843</b>  |

**TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT**

|                                 |         |
|---------------------------------|---------|
| Toimintatuotot/Toimintakulut, % | -11,7   |
| Vuosikate/Poistot, %            | 256,9   |
| Vuosikate, euroa/asukas         | -171,3  |
| Hyvinvointialueen asukasmäärä   | 125 353 |

**Tunnuslukujen laskentakaavat**

Toimintatuotot prosentteina toimintakuluista

$$= 100 * \text{Toimintatuotot} / (\text{Toimintakulut} - \text{valmistus omaan käyttöön})$$

Vuosikate prosentteina poistoista

$$= 100 * \text{Vuosikate} / \text{Poistot ja arvonalentumiset}$$

Hyvinvointialuekonsernin rahoituslaskelman mukainen rahavarojen muutos mukailee hyvinvointialueen toiminnassa tapahtuneiden muutosten vaikutusta konsernin rahoitusasemaan.



**KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA****2023**

1 000 €

**Toiminnan rahavirta**

|                             |         |
|-----------------------------|---------|
| Vuosikate                   | -21 469 |
| Satunnaiset erät            | 0       |
| Tulorahoituksen korjauserät | -808    |

**Investointien rahavirta**

|  |         |
|--|---------|
| Investointimenot                               | -18 012 |
| Rahoitusosuudet investointimenoihin            | 2 023   |
| Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot | 0       |
| Toiminnan ja investointien rahavirta           | -38 266 |

**Rahoituksen rahavirta**

|                                  |         |
|----------------------------------|---------|
| Antolainauksen muutokset         |         |
| Antolainasaamisten lisäys        | 0       |
| Antolainasaamisten vähennys      | 0       |
| Lainakannan muutokset            |         |
| Pitkäaikaisten lainojen lisäys   | 18      |
| Pitkäaikaisten lainojen vähennys | -4 689  |
| Lyhytaikaisten lainojen muutos   | 0       |
| Oman pääoman muutokset           | 2       |
| Muut maksuvalmiuden muutokset    | -25 186 |
| Rahoituksen rahavirta            | -29 855 |

**Rahavarojen muutos -68 121**

|                  |        |
|------------------|--------|
| Rahavarat 31.12. | 23 202 |
| Rahavarat 1.1.   | 91 324 |

**RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT**

|   |         |
|---|---------|
| Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, EUR | -38 266 |
| Investointien tulorahoitus, %                                 | -134,3  |
| Laskennallinen lainanhoitokate                                | -2,7    |

|                               |        |
|-------------------------------|--------|
| Kassan riittävyys, pv         | 12,5   |
| Hyvinvointialueen asukasmäärä | 12 353 |

### Tunnuslukujen laskentakaavat

Investointien tulorahoitus, %

$$= 100 * \text{Vuosikate} / \text{Investointien omahankintameno}$$

Laskennallinen lainanhoitokate

$$= (\text{Vuosikate} + \text{Korkokulut}) / (\text{Korkokulut} + \text{laskennalliset lainanlyhennykset})$$

Lainanhoitokate

$$= (\text{Vuosikate} + \text{Korkokulut}) / (\text{Korkokulut} + \text{Lainanlyhennykset})$$

Kassan riittävyys, pv

$$= 365 * \text{Rahavarat 31.12.} / \text{Kassasta maksut tilikaudella.}$$

Konsernin taseen osalta ei esitetä vertailutietoja vuoteen 2022, sillä vertailukelpoisia tietoja edellisvuodelta ei ole. Tilinpäätöksessä 2022 jätettiin yhdistelemättä sellaisia osakkuusyhteisöjä, jotka vuonna 2023 on yhdistelty konsernitilinpäätöksen laatimisesta annettujen ohjeiden mukaisesti.

| <b>KONSERNI VASTAAVAA</b>                | <b>31.12.2023</b> |
|--|-------------------|
|  | 1 000 €           |
| <b>PYSYVÄT VASTAAVAT</b>                 | <b>108 170</b>    |
| <b>Aineettomat hyödykkeet</b>            | <b>6 120</b>      |
| Aineettomat oikeudet                     | 4 080             |
| Muut pitkävaikutteiset menot             | 1 245             |
| Ennakkomaksut                            | 794               |
| <b>Aineelliset hyödykkeet</b>            | <b>98 474</b>     |
| Maa- ja vesialueet                       | 1 883             |
| Rakennukset                              | 69 681            |
| Kiinteät rakenteet ja laitteet           | 6 574             |
| Koneet ja kalusto                        | 4 764             |
| Muut aineelliset hyödykkeet              | 0                 |
| Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat | 15 572            |

|                                    |                   |
|------------------------------------|-------------------|
| <b>Sijoitukset</b>                 | <b>3 576</b>      |
| Tytäryhteisöosakkeet ja -osuudet   | 2 290             |
| Osakkuusyhtiöosakkeet ja osuudet   | 0                 |
| Muut osakkeet ja osuudet           | 1 262             |
| Muut lainasaamiset                 | 24                |
| <b>VAIHTUVAT VASTAAVAT</b>         | <b>44 586</b>     |
| <b>Vaihto-omaisuus</b>             | <b>4 265</b>      |
| Aineet ja tarvikkeet               | 4 265             |
| <b>Saamiset</b>                    | <b>32 949</b>     |
| Pitkäaikaiset saamiset             | 6                 |
| Lainasaamiset                      | 6                 |
| Muut saamiset                      | 0                 |
| Lyhytaikaiset saamiset             | 32 942            |
| Myyntisaamiset                     | 8 779             |
| Lainasaamiset                      | 7                 |
| Muut saamiset                      | 3 716             |
| Siirtosaamiset                     | 20 440            |
| <b>Rahoitusomaisuusarvopaperit</b> |                   |
| Muut arvopaperit                   | 15 830            |
| <b>Rahat ja pankkisaamiset</b>     | <b>7 372</b>      |
| <b>VASTAAVAA YHTEENSÄ</b>          | <b>168 586</b>    |
| <b>KONSERNI VASTATTAVAA</b>        | <b>31.12.2023</b> |
|                                    | 1 000 €           |
| <b>OMA PÄÄOMA</b>                  | <b>-5 370</b>     |

|                                      |         |
|--------------------------------------|---------|
| Peruspääoma                          | 22 972  |
| Arvonkorotusrahasto                  | 0       |
| Muut omat rahastot                   | 205     |
| Edellisten tilikausien yli-/alijäämä | 1 296   |
| Tilikauden yli-/alijäämä             | -29 843 |

**POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET 0**

|           |   |
|-----------|---|
| Poistoero | 0 |
|-----------|---|

**PAKOLLISET VARAUKSET 7 227**

|                           |       |
|---------------------------|-------|
| Eläkevaraukset            | 0     |
| Muut pakolliset varaukset | 7 227 |

**TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT 2 067**

|                                |       |
|--------------------------------|-------|
| Valtion toimeksiannot          | 595   |
| Lahjoitusrahastojen pääomat    | 1 432 |
| Muiden toimeksiantojen pääomat | 39    |

**VIERAS PÄÄOMA 164 663**

**Pitkäaikainen 63 938**

|   |        |
|---|--------|
| Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta | 56 383 |
| Muut velat                              | 1      |

**Lyhytaikainen 100 724**

|   |        |
|---|--------|
| Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta | 5 086  |
| Ostovelat                               | 28 595 |
| Muut velat                              | 7 889  |
| Siirtovelat                             | 59 037 |

**VASTATTAVAA YHTEENSÄ 168 586**

**TASEEN TUNNUSLUVUT**

|  |         |
|--|---------|
| Omavaraisuusaste, %                      | -3,2    |
| Suhteellinen velkaantuneisuus, %         | 26,1    |
| Kertynyt yli-/alijäämä, 1 000 €          | -28 547 |
| Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas         | -227,73 |
| Lainakanta 31.12., 1 000 €               | 61 470  |
| Lainakanta 31.12., €/asukas              | 490     |
| Lainat ja vuokravastuut 31.12., 1000 €   | 159 949 |
| Lainat ja vuokravastuut 31.12., €/asukas | 1 276   |
| Lainasaamiset, 1 000 €                   | 1 262   |
| Hyvinvointialueen asukasmäärä            | 125 353 |

### **Tunnuslukujen laskentakaavat**

Omavaraisuusaste prosentteina

=  $100 * (\text{Oma pääoma} + \text{Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset}) / (\text{Koko pääoma} - \text{Saadut ennakot})$

Suhteellinen velkaantuneisuus prosentteina Toimintatuotoista

=  $100 * (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot}) / \text{Toimintatuotot}$

Kertynyt yli-/alijäämä euroina

= Edellisten tilikausien yli-/alijäämä + Tilikauden yli-/alijäämä

Lainakanta euroina

= Vieras pääoma - (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat)

Lainat ja vuokravastuut 31.12.

= Vieras pääoma - (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat) + Vuokravastuut.

## **2.6. Tilikauden tuloksen käsittely ja talouden tasapainottamistoimenpiteet**

### **2.6.1. Asiaa koskeva sääntely**

Toimintakertomuksessa on tehtävä selkoa talouden tasapainotuksen toteutumisesta tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävydestä talouden tasapainottamiseksi (Hyvinvointialuelaki 119 §).

Hyvinvointialueella oli v. 2023 lopussa alijäämää 32,9 miljoonaa euroa, mistä poistoeron tuloutuksilla katetaan 3,5 miljoonaa euroa ja 29,4 miljoonaa euroa tulee kattaa tasapainottamistoimenpiteillä vuoden 2026 loppuun mennessä.

### **2.6.2. Tilikauden tuloksen käsittely**

Tilikauden tulos on 29,7 miljoonaa euroa alijäämäinen, mikä on 3,5 miljoonaa euroa tarkistettua talousarviota parempi. Aluehallitus esittää tilikauden 29 719 699,50 € alijäämäisen tuloksen käsittelystä seuraavaa:

1. Tuloutetaan rakennusten ja rakennelmien poistoeroa 276 921,48 €
2. Siirretään tilikauden alijäämä 29 442 778,02 € taseen edellisten tilikausien yli- /alijäämätilille

### **2.6.3. Talouden tasapainottamisen toimenpiteet**

Hyvinvointialueen vuoden 2023 tilikauden alijäämä 29,4 miljoonaa euroa oli 3,5 miljoonaa euroa tarkistettua talousarviota ja 3,9 miljoonaa euroa alkuperäistä talousarviota parempi. Tältä osin tilinpäätösvoimassa ollut taloussuunnitelma toteutui suunniteltua paremmin. Uutta pitkäaikaista lainaa ei nostettu vuonna 2023. Edeltävästä kuntayhtymästä siirtynyttä alijäämää oli vuoden 2023 lopussa 3,5 miljoonaa euroa. Tämä katetaan tulouttamalla poistoeroja.

Hyvinvointialueen tuottavuus- ja sopeutusohjelma vuosille 2023–2026 vahvistettiin aluevaltuustossa 13.12.2023. Sopeuttamisohjelma sisältää 60 kohdetta ja kohteiden yhteisarvo vuosille 2024–2026 on yhteensä 117 miljoonaa euroa. Ohjelman toimenpiteiden onnistuessa hyvinvointialueen vuosien 2023–2024 alijäämät tulevat katetuksi vuoden 2026 loppuun mennessä. Koska ohjelma on erittäin kunnianhimoinen, sisältää se myös merkittäviä riskejä toteutuksen suhteen. Ohjelman toteutumista seurataan säännöllisesti ja korvaavia toimenpiteitä sopeutusohjelman epävarmoille toimenpiteille haetaan aktiivisesti. Alla on esitetty sopeuttamisohjelman suunnittelutilanne aluevaltuuston 13.12.2023 vahvistaman päätöksen mukaisena toimialueittain.

| Toimialue                             | Vuosi 2024  | Vuosi 2025  | Vuosi 2026  | Yhteensä     |
|---------------------------------------|-------------|-------------|-------------|--------------|
| Arjen tuen ja toimintakyvyn toimialue | 6 404 087€  | 10 814 745€ | 25 000 000€ | 42 218 832€  |
| Terveystuon ja kuntoutuksen toimialue | 10 900 362€ | 10 608 300€ | 25 750 000€ | 47 258 662€  |
| Pelastuslaitos                        | 103 400€    | 82 000€     | 205 000€    | 390 400€     |
| Yhteiset palvelut                     | 4 035 000€  | 9 230 000€  | 14 180 000€ | 27 445 000€  |
| Luokittelematon                       | 100 000€    | 0€          | 0€          | 100 000€     |
| Yhteensä                              | 21 542 849€ | 30 735 045€ | 65 135 000€ | 117 412 894€ |

Taloussuunnitelmassa on huomioitu valtion rahoitus painelaskelman mukaisena. Valtion yleiskatteellisen rahoituksen kehittyminen tulee merkittävästi vaikuttamaan hyvinvointialueen taloudellisen tilanteen kehittämiseen.

Sopeuttamista ei merkittävässä määrin kyetty toteuttamaan hyvinvointialueen aloitusvuonna 2023, mutta sopeuttamiseen tarvittavia ohjelmia on lähdetty rakentamaan.

Sopeuttamisohjelman edistäminen on edellyttänyt rinnalleen toiminta- ja johtamisjärjestelmän menetelmien valitsemista siten, että kehittäminen, toimintamallien ja palvelusisältöjen uudistaminen ja sopeuttaminen voivat johtaa sopeuttamisen tavoitteisiin sekä toiminnan että talouden osalta.

Menetelmäkärjiksi on valittu kokonaisarkkitehtuurimalli (johtaminen yli siilojen), OKR (Tavoitteet ja avaintulokset malli, kehittämistoimien fokusointi) sekä jatkuvan Parantamisen malli (jatkuvat kehitysteot arjessa).

## 3. Talousarvion toteutuminen

### 3.1. Seuranta koskeva sääntely

Hyvinvointialueen toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota (Hyvinvointialuelaki 115.5 §). Toteutusvertailussa seurattavia asioita ovat toiminnallisten tavoitteiden, määrärahojen ja tuloarvioiden toteutuminen.

Toteutusvertailun laadinnasta vastaa aluehallitus sekä tilivelvolliset toimielimet ja viranhaltijat.

## 3.2. Tavoitteiden toteutuminen

### 3.2.1. Hyvinvointialuetta koskevat kootut tavoitteet

Aluevaltuustoon ja -hallitukseen nähden sitovat talousarviossa erikseen määritellyt **taloudellisten tavoitteiden** toteumavertailujen koonti esitetään alla olevissa taulukossa erikseen.

| Milj. €                             | Talousarvio | Tarkistettu talousarvio | Toteuma 2023 | Ero         | Toteuma % |
|-------------------------------------|-------------|-------------------------|--------------|-------------|-----------|
| *Investoinnit                       | 9,2         | 9,2                     | 6,5          | alitus 2,7  | 70,2 %    |
| Tuloslaskelma                       |             |                         |              |             |           |
| Tilikauden tulos                    | -33,6       | -33,2                   | -29,7        | alitus 3,5  | 111,7 %   |
| Rahoitusosa                         |             |                         |              |             |           |
| Pitkäaikaisten lainojen lisäys      | 19,5        | 19,5                    | 0,0          | alitus 19,5 | 0,0 %     |
| Pitkäaikaisten lainojen lyhennykset | 4,7         | 4,7                     | 4,7          | ylitys 0    | 100,0 %   |

\*ei sisällä erikseen hyväksyttyä keskussairaalan A-siiven peruskorjausinvestointia

Aluehallitusta kohtaan sitovat tavoitteet ovat toteutuneet joko tavoitteen mukaisesti tai se ylittyen toiminta- ja rahoitusmenojen, toiminta- ja rahoitustuottojen sekä rakennusinvestointien osalta. Kalustoinvestointien osalta toteuma on jäänyt tavoitteesta 1,8 miljoonaa euroa sekä ICT-investointien osalta 1,3 miljoonaa euroa. Osa investointien toteuman erosta johtuu seuraavalle tilikaudelle jatkuvista investoinneista.

| Milj. €  | Talousarvio | Tarkistettu talousarvio | Toteuma 2023 | Ero        | Toteuma % |
|--|-------------|-------------------------|--------------|------------|-----------|
| Toimintamenojen ja rahoitusmenojen yhteissumma     | 636,7       | 651,7                   | 653,2        | ylitys 1,5 | 100,2 %   |
| Toimintatuottojen ja rahoitustuottojen yhteissumma | 69,3        | 73,1                    | 77,3         | ylitys 4,2 | 105,8 %   |
| Rakennukset ja rakenteet                           | 1,7         | 1,7                     | 1,7          | ylitys 0   | 100,0 %   |



|                            |     |     |     |            |        |
|----------------------------|-----|-----|-----|------------|--------|
| Kalusto- ja laitehankinnat | 4,8 | 4,8 | 3,0 | alitus 1,8 | 62,5 % |
| ATK-hankkeet, aineettomat  | 2,8 | 2,8 | 1,5 | alitus 1,3 | 53,6 % |
| Sijoitukset                | 0,0 | 0,0 | 0,3 | ylitys 0,3 |        |

Aluevaltuustoon nähden sitovat **strategiset tavoitteet** ja mittarit on määritelty aluevaltuustossa joulukuussa 2023 tarkennetussa talousarviossa. Valtuuston vahvistamat tavoitteet perustuvat aluevaltuuston lokakuussa 2023 vahvistamaan strategian toimeenpano-ohjelmaan sekä määriteltyihin strategiakauden tavoitteisiin sekä niiden seurantamittareihin.

Aluevaltuustoon ja -hallitukseen nähden sitovat talousarviossa erikseen määritellyt taloudellisten tavoitteiden toteumavertailujen koonti hyvinvointialuetasoisesti esitetään alla olevissa taulukossa erikseen.

| <b>PALVELUSTRATEGIA-LINJAUS / Palvelutasopäätös (Pela) strategia-kaudelle 2023-2025</b>  | <b>TAVOITE 2023</b>   | <b>TOTEUTUN UT<br/>Kyllä / Ei</b> | <b>ARVIOINTI<br/>Edennyt suunnitellusti / Toteutunut / Toteutunut vähäisin poikkeamin / Toteutunut merkittävin poikkeamin / Viivästynyt / Ei toteutunut</b> | <b>INFO</b>   |
|--|---|-----------------------------------|---|---|
| Toteutamme strategiamme ja arvojemme toimeenpanon edellyttämän organisaatiokulttuurin muutoksen, minkä seurauksena johtaminen ilmentää kaikilla tasoilla arvojamme sekä tukee strategiatavoitteidemme toteutumista tiimien | Organisaatiokulttuurille on määritelty tavoitetaso ja seuranta (kyllä/ei) | Ei                                | Toteutunut merkittävin poikkeamin 😊   | Organisaatiokulttuurin tavoitetason määrittelytyö pääosin toteutunut, mutta tavoitteen toteutumisen seuranta ei ole vielä määritelty. |

|   |   |       |                                |   |
|---|---|-------|--------------------------------|---|
| autonomiiaa lisäten.  | Ekhvan uudistunut, uutta organisaatiokulttuuria heijasteleva johtamis- ja toimintajärjestelmän kehittämistyö on käynnistetty (kyllä/ei).              | Kyllä | Toteutunut                     | 😊 |
|   | Esihenkilöiden 360-mittaukset on tehty johtoryhmätasolle (kyllä/ei).  | Kyllä | Toteutunut                     | 😊 |
| Toteutamme asiakaslähtöiset toiminnalliset uudistukset sekä näihin perustuvat tilaja palveluverkkoratkaisut. Kiinteiden toimitilojen määrä ja niihin liittyvät kulut pienenevät olennaisesti.   | Palveluverkkoanalyysi on toteutettu ja siihen pohjautuvaa uudistuvaa palveluverkkoa koskevan päätöksen valmisteluprosessi on käynnistetty (kyllä/ei). | Kyllä | Toteutunut                     | 😊 |
| Turvaamme laajan päivystyksen sairaalan ja tunnistamme sen merkityksen sote-palveluiden alueellisen saavutettavuuden turvaamiselle pitkällä aikajänteellä. Turvaamme eteläkarjalaisille laajan päivystyksen sairaalan palveluiden edellytykset. | Laajan päivystyksen sairaalan edellytykset Etelä-Karjalassa on turvattu (kyllä/ei).   | Kyllä | Edennyt suunnitelusti          | 😊 |
| Saavutamme talouden tasapainon v. 2023–2026 aikana toteutettavin kehittämis- ja sopeustustoimenpitein.  | Talouden sopeutusohjelma laadittu ja siihen pohjautuvat toimenpiteet käynnistetty (kyllä/ei)  | Kyllä | Toteutunut vähäisin poikkeamin | 😊 |

|   |  |       |                                |   |   |
|---|--|-------|--------------------------------|---|---|
| Lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistäminen toteutuvat monialaisesti, perustason palveluita ja ehkäisevän terveydenhuollon (neuvola- ja kouluterveydenhuollon) vaikuttavuutta vahvistamalla.   | Sähköisen perhekeskuksen valmistelut on käynnistetty (kyllä/ei).                                   | Kyllä | Toteutunut                     | ☺ |   |
| Mielenterveys- ja päihdepalveluissa ehkäisevien palvelujen sekä hoitopalvelujen saatavuutta lisätään perustasolla.  | Matalan kynnyksen päivätoiminnan käynnistämisen valmistelutyö on käynnistetty (kyllä/ei).          | Kyllä | Toteutunut                     | ☺ |   |
| Ikäihmisten palvelut kyetään palvelutarpeen kasvusta huolimatta tarjoamaan kaikin osin lakien asettamien minimivaatimusten mukaisesti. Digitaalisia toimintamalleja otetaan laajasti käyttöön kotona asumisen ja asumispalvelujen tueksi ja ympärivuorokautisen asumisen tarpeen hillitsemiseksi. | Odotusaika päätöksestä palveluun toteutuu lain määrittämässä aikarajoissa (kyllä/ei).              | Ei    | Toteutunut vähäisin poikkeamin | ☺ | Osittain toteutuu. Kotihoidon ja kotiinvietävien palvelujen osalta palvelut pystytään tarjoamaan sosiaalihuoltolain vaatimassa ajassa. Ympäri- vuorokautisen asumisen osalta ei pystytä tarjoamaan kaikille palvelua sosiaalihuoltolain mukaisen 90 päivän sisällä. Kotihoidossa älykäs lääkedosetin laajeneminen on jatkunut vuoden 2023 aikana. |
|   | Ympäri- vuorokautisen asumisen henkilöstömitoitukset toteutuneet vaatimusten mukaisina (kyllä/ei). | Kyllä | Toteutunut                     | ☺ | Mitoituksen osalta keväällä 2023 kaksi yksikköä alitti lain mukaisen henkilöstömitoituksen. Syksyllä 2023 kaikissa yksiköissä toteutui lainmukainen henkilöstömitoitus.   |

|   |   |       |                     |   |   |
|---|---|-------|---------------------|---|---|
| <p>Ns. paljon palveluita käyttävät soteasiakkaat saavat palvelunsa moniammatilliselta omatiimiltään, jossa heille tarjotaan kokonaisvaltainen, tarpeiden mukainen apu ja tuki. Asiakasohjauksella palvelupolkuihin aitoa sujuvuutta ja vaikuttavuutta.</p>                                  | <p>Omatiiimimallin vaikuttavuustavoitteet ja niiden seuranta-mittarit on määritetty (kyllä/ei).</p>   | Kyllä | Toteutunut osittain | ☺ | <p>Keskeisin mittari omatiimin asiakkaiden määrä, PEI-mittari tulossa.</p>  |
|   | <p>Asiakasohjauksen (mm. Kaiku24) vaikuttavuustavoitteet ja niiden seurantamittarit on määritetty (kyllä/ei).</p>   | Kyllä | Toteutunut          | ☺ | <p>Toiminnan volyyymiä, saatavuutta, laatua ja asiakas-tyytyväisyyttä seurataan kuukausittain.</p>                                      |
|   | <p>Hoitotakuu toteutuu lakivaatimusten mukaisesti (kyllä/ei).</p>   | Ei    | Viivästynyt         | ☹ | <p>Tämä toteutuu vasta osittain</p>   |
|   | <p>HYTE-ohjelmat Sutjakka, Sopuisa ja Ikäystävällinen Etelä-Karjala on käynnistetty sekä niiden vaikuttavuusseuranta määritetty.</p>                      | Ei    | Viivästynyt         | ☹ | <p>Kärkiohjelmien ohjelmavastaavat on nimetty ja kärkiohjelmien tavoitteet on määritetty. Vaikuttavuusseuranta ei ole vielä valmis.</p> |
|   | <p>Osallisuusohjelman valmistelu on käynnistetty pitäen sisällään myös ikääntyneiden osallisuutta parantavia tavoitteita ja toimenpiteitä (kyllä/ei).</p> | Kyllä | Toteutunut          | ☺ | <p>Osallisuusohjelma vahvistettu aluevaltuustossa 12/2023.</p>  |
|   | <p>Lasten ja nuorten hyvinvointia edistävä ns. Etelä-Karjalan malli on luotu laajassa verkostoyhteistyössä alueen toimijoiden kanssa (kyllä/ei).</p>      | Ei    | Viivästynyt         | ☹ | <p>Etelä-Karjalan (ns. Islannin malliin pohjautuvan) toimintamallin Kick Off-seminaari järjestetään maakunnan toimijoille 3/2024</p>    |
| <p>Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen, ennaltaehkäisevät palvelut</p> <p>Saavutamme palvelutarpeen kasvun hidastumista ja palvelutarpeen vähenemistä vaikuttavasti hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen ohjelmilla.</p> <p>Asiakasohjausta ennaltaehkäiseviin palveluihin lisätään.</p> |   |       |                     |   |   |

|  |   |              |                                       |  |
|--|---|--------------|---------------------------------------|--|
| <p>Omais- ja perhehoidon, palveluseleiden sekä henkilökohtaisen budjetin käyttöä tehostetaan vaikuttavuusperusteisesti.</p>  | <p>Omais- ja perhehoidon, palveluseleiden sekä henkilökohtaisen budjetin käytön uudistukset ja näiden vaikuttavuuden seurantamallin valmistelu on käynnistetty (kyllä/ei).</p>              | <p>Ei</p>    | <p>Viivästynyt</p>                    | <p>Mallien valmistelu siirtynyt vuodelle 2024</p>  |
| <p>Kehitämme ja määrittelemme tavoitteellisten sekä vaikuttavuusperusteisten monituottaja- ja kumppanuusmallien yleiset periaatteet ja toimintamallit julkisissa hankinnoissa sekä järjestöyhteistyössä.</p> | <p>Järjestöyhteistyön ja julkisten hankintojen kumppanuusmallien nykytilakartoitus, kehittämistavoitteiden sekä vaikuttavuuden seurantamallin valmistelutyö on käynnistetty (kyllä/ei).</p> | <p>Kyllä</p> | <p>Toteutunut vähäisin poikkeamin</p> | <p>Nykytilakartoituksen syventäminen on vielä käynnissä, mutta kehittämistoimenpiteet käynnistyneet jo tehtyjen nykytilahavaintojen perusteella.</p> |
| <p>Pelastustoimen palvelutasopäätöksen mukaiset palvelut turvataan.</p>  | <p>Palvelutasopäätöksessä määritellyt vuositavoitteet on saavutettu (kyllä/ei).</p>   | <p>Kyllä</p> | <p>Toteutunut</p>                     |  |

## 3.3. Hyvinvointialueen määrärahojen ja tuloarvioiden toteutuminen

### 3.3.1. Käyttötalouden toteutuminen

| EKHVA                                 | Alkuperäinen talousarvio 2023 | Talousarvio muutokset | Talousarvio muutosten jälkeen | Toteuma 2023    | Poikkeama    | Poikkeama %    |
|---------------------------------------|-------------------------------|-----------------------|-------------------------------|-----------------|--------------|----------------|
|                                       | 1000 €                        | 1000 €                | 1000 €                        | 1000 €          | 1000 €       |                |
| Toimintatulot                         |                               |                       |                               |                 |              |                |
| Myyntitulot                           | 14 425                        | 1 873                 | 16 298                        | 17 583          | 1 285        | 7,9 %          |
| Maksutulot                            | 38 889                        | 1 600                 | 40 489                        | 40 343          | -146         | -0,4 %         |
| Tuet ja avustukset                    | 11 323                        | 15                    | 11 338                        | 12 212          | 873          | 7,7 %          |
| Muut toimintatuotot                   | 4 519                         | 264                   | 4 783                         | 5 188           | 405          | 8,5 %          |
| Valmistus omaan käyttöön              | 0                             | 0                     | 0                             | 0               | 0            |                |
| Toimintamenot                         |                               |                       |                               |                 |              |                |
| Henkilöstömenot                       | -304 837                      | -6 014                | -310 850                      | -313 160        | -2 310       | 0,7 %          |
| Palvelujen ostot                      | -232 810                      | -6 655                | -239 466                      | -240 943        | -1 477       | 0,6 %          |
| Aineet, tarvikkeet, tavarat           | -43 635                       | -1 818                | -45 453                       | -45 011         | 442          | -1,0 %         |
| Avustukset muille                     | -17 827                       | -1 032                | -18 859                       | -19 400         | -542         | 2,9 %          |
| Avustukset liikelaitoksille           | 0                             | 0                     | 0                             | 0               | 0            |                |
| Muut toimintamenot                    | -35 861                       | 0                     | -35 861                       | -33 338         | 2 523        | -7,0 %         |
| <b>Toimintakate</b>                   | <b>-565 813</b>               | <b>-11 767</b>        | <b>-577 579</b>               | <b>-576 526</b> | <b>1 053</b> | <b>-0,2 %</b>  |
| Valtion rahoitus                      | 542 029                       | 12 159                | 554 188                       | 554 188         | 0            |                |
| Rahoitustulot ja -menot               | -1 056                        | 0                     | -1 056                        | 692             | 1 748        | -165,6 %       |
| Korkotulot muilta                     | 0                             | 0                     | 0                             | 978             | 978          |                |
| Muut rahoitustulot muilta             | 150                           | 0                     | 150                           | 1 035           | 885          | 590,0 %        |
| Korkomenot                            | -1 196                        | 0                     | -1 196                        | -1 239          | -43          | 3,6 %          |
| Muut rahoitusmenot                    | -10                           | 0                     | -10                           | -82             | -72          | 720,0 %        |
| <b>Vuosikate</b>                      | <b>-24 839</b>                | <b>392</b>            | <b>-24 447</b>                | <b>-21 646</b>  | <b>2 801</b> | <b>-11,5 %</b> |
| Poistot ja arvonalentumiset           |                               |                       |                               |                 |              |                |
| Suunnitelman mukaiset poistot         | -8 732                        | 0                     | -8 732                        | -8 074          | 658          | -7,5 %         |
| Satunnaiset erät                      | 0                             | 0                     | 0                             | 0               | 0            |                |
| <b>Tilikauden tulos</b>               | <b>-33 571</b>                | <b>392</b>            | <b>-33 179</b>                | <b>-29 720</b>  | <b>3 459</b> | <b>-10,4 %</b> |
| Varausten lisäys (-) tai vähennys (+) | 277                           | 0                     | 277                           | 277             | 0            | 0,0 %          |
| <b>Tilikauden ylijäämä (alijäämä)</b> | <b>-33 294</b>                | <b>392</b>            | <b>-32 902</b>                | <b>-29 443</b>  | <b>3 459</b> | <b>-10,5 %</b> |

Etelä-Karjalan hyvinvointialueen käyttötalouden, rahoitusosan sekä investointien toteuma esitetään seuraavissa taulukoissa. Hyvinvointialueen aluevaltuuston

13.12.2023 hyväksymä lisätalousarvio paransi ennakoitua tilikauden alijäämää 0,3 miljoonaa euroa.

Vuoden 2023 lopullinen alijäämä toteutui kuitenkin lähes 3,5 miljoonaa euroa lisätalousarviota parempana. Poikkeamia on tarkemmin kuvattu toimialuekohtaisissa vertailuissa.

### 3.3.2. Rahoitusosan toteutuminen

| EKHVA                                  | Alkuperäinen talousarvio 2023 | Talousarvio muutokset | Talousarvio muutosten jälkeen | Toteuma 2023   | Poikkeama      | Poikkeama %    |
|--|-------------------------------|-----------------------|-------------------------------|----------------|----------------|----------------|
|  | 1000 €                        | 1000 €                | 1000 €                        | 1000 €         | 1000 €         |                |
| <b>Toiminta ja investoinnit</b>        |                               |                       |                               |                |                |                |
| Toiminnan rahavirta                    |                               |                       |                               |                |                |                |
| Vuosikate                              | -24 839                       | 392                   | -24 447                       | -21 646        | 3 193          | 87,1 %         |
| Satunnaiset erät                       | 0                             | 0                     | 0                             | 0              | 0              |                |
| Tulorahoituksen korjauserät            | 0                             | 0                     | 0                             | -1 008         | 0              |                |
| Investointien rahavirta                |                               |                       |                               |                |                |                |
| Investointimenot                       | -23 208                       | 0                     | -23 208                       | -17 996        | 5 212          | 77,5 %         |
| Rahoitusosuudet investointimenoihin    | 0                             | 0                     | 0                             | 2 023          | 2 023          |                |
| Pys. vastaavien hyöd. luovutustulot    | 0                             | 0                     | 0                             | 0              | 0              |                |
| <b>Toiminta ja investoinnit, netto</b> | <b>-48 047</b>                | <b>392</b>            | <b>-47 655</b>                | <b>-38 627</b> | <b>9 420</b>   | <b>80,4 %</b>  |
| <b>Rahoitustoiminta</b>                |                               |                       |                               |                |                |                |
| Antolainauksen muutokset               |                               |                       |                               |                |                |                |
| Antolainasaamisten lisäys muille       | 0                             | 0                     | 0                             | 0              | 0              |                |
| Antolainasaamisten vähennys muilta     | 0                             | 0                     | 0                             | 0              | 0              |                |
| Lainakannan muutokset                  |                               |                       |                               |                |                |                |
| Pitkäaikaisten lainojen lisäys         | 19 490                        | 0                     | 19 490                        | 0              | -19 490        | 0,0 %          |
| Pitkäaikaisten lainojen vähennys       | -4 650                        | 0                     | -4 650                        | -4 650         | 0              | 100,0 %        |
| Lyhytaikaisten lainojen muutos         | 8 000                         | 0                     | 8 000                         | 0              | -8 000         | 0,0 %          |
| Oman pääoman muutokset                 |                               |                       |                               | 0              | 0              |                |
| <b>Vaikutus maksuvalmiuteen</b>        | <b>-25 207</b>                | <b>392</b>            | <b>-24 815</b>                | <b>-43 277</b> | <b>-18 070</b> | <b>171,7 %</b> |

### 3.3.3. Investointien toteutuminen

| Etelä-Karjalan<br>hyvinvointialue                                    | Alkuperäinen<br>talousarvio<br>2023 | Talousarvio-<br>muutokset | Talousarvio-<br>muutosten<br>jälkeen | Toteuma<br>2023 | Poikke-<br>ama | Poikke-<br>ama % |
|--|-------------------------------------|---------------------------|--------------------------------------|-----------------|----------------|------------------|
|  | 1 000 €                             | 1 000 €                   | 1 000 €                              | 1 000 €         | 1 000 €        |                  |
| <b>Rakennukset,<br/>rakenteet ja muut<br/>aineelliset hyödykkeet</b> |                                     |                           |                                      |                 |                |                  |
| <i>Sosiaali- ja<br/>terveydenhuolto</i>                              |                                     |                           |                                      |                 |                |                  |
| Sairaalainvestointi  |                                     |                           |                                      |                 |                |                  |
| Menot  | -9 548                              | 0                         | -9 548                               | -9 355          | -193           | -2 %             |
| Muut<br>rakennusinvestoinnit   |                                     |                           |                                      |                 |                |                  |
| Menot  | -1 205                              | 0                         | -1 205                               | -2 025          | 820            | 68 %             |
| <b>Koneet ja kalusto</b>   |                                     |                           |                                      |                 |                |                  |
| <i>Sosiaali- ja<br/>terveydenhuolto</i>                              |                                     |                           |                                      |                 |                |                  |
| Sairaalainvestointi  |                                     |                           |                                      |                 |                |                  |
| Menot  | -1 204                              | 0                         | -1 204                               | -171            | -1 033         | -86 %            |
| Muut koneet ja<br>kalusto  |                                     |                           |                                      |                 |                |                  |
| Menot  | -3 993                              | 0                         | -3 993                               | -2 218          | -1 775         | -44 %            |
| <i>Pelastustoimi</i>   |                                     |                           |                                      |                 |                |                  |
| Muut koneet ja<br>kalusto  |                                     |                           |                                      |                 |                |                  |
| Menot  | -762                                | 0                         | -762                                 | -565            | -197           | -26 %            |
| <b>ICT ja muut<br/>aineettomat<br/>hyödykkeet</b>                    |                                     |                           |                                      |                 |                |                  |



|   |                |          |                |                |               |              |
|---|----------------|----------|----------------|----------------|---------------|--------------|
| <i>Sosiaali- ja terveydenhuolto</i>                   |                |          |                |                |               |              |
| HVA:lle siirtyminen                                   |                |          |                |                |               |              |
| Menot   | -3 318         | 0        | -3 318         | -1 882         | -1 436        | -43 %        |
| Tulot   | 3 318          | 0        | 3 318          | 1 882          | 1 436         | -43 %        |
| <b>Nettomeno</b>                                      | <b>0</b>       | <b>0</b> | <b>0</b>       | <b>0</b>       | <b>0</b>      | <b>0 %</b>   |
| Muut ICT-investoinnit                                 |                |          |                |                |               |              |
| Menot   | -2 682         | 0        | -2 682         | -1 614         | -1 068        | -40 %        |
| <i>Pelastustoimi</i>                                  |                |          |                |                |               |              |
| HVA:lle siirtyminen                                   |                |          |                |                |               |              |
| Menot   | -400           | 0        | -400           | -141           | -259          | -65 %        |
| Tulot   | 400            | 0        | 400            | 141            | 259           | -65 %        |
| <b>Nettomeno</b>                                      | <b>0</b>       | <b>0</b> | <b>0</b>       | <b>0</b>       | <b>0</b>      | <b>0 %</b>   |
| Muut ICT-investoinnit                                 |                |          |                |                |               |              |
| Menot   | -97            | 0        | -97            | 0              | -97           | -100 %       |
| <b>Osakkeet ja osuudet</b>                            |                |          |                |                |               |              |
| <i>Yhteiset palvelut</i>                              |                |          |                |                |               |              |
| Muiden osakkeiden ja osakkuusyhtiöosakkeiden hankinta |                |          |                |                |               |              |
| Menot   | 0              | 0        | 0              | -26            | 26            |              |
| <b>Yhteensä</b>                                       | <b>-19 491</b> | <b>0</b> | <b>-19 491</b> | <b>-15 974</b> | <b>-3 517</b> |              |
| <b>Ilman investointitukia</b>                         | <b>-23 208</b> | <b>0</b> | <b>-23 208</b> | <b>-17 996</b> | <b>-5 212</b> | <b>-22 %</b> |

## 3.4. Toimialueiden määrärahojen ja tuloarvioiden toteutuminen

### 3.4.1. Arjen tuen ja toimintakyvyn palveluiden käyttötalouden ja painopistealueiden toteuma

| Arjen tuen ja toimintakyvyn palvelut  | Alkuperäinen talousarvio 2023 | Talousarvio-muutokset | Talousarvio muutosten jälkeen | Toteuma 2023    | Poikkeama    | Poikkeama %   |
|---------------------------------------|-------------------------------|-----------------------|-------------------------------|-----------------|--------------|---------------|
|                                       | 1000 €                        | 1000 €                | 1000 €                        | 1000 €          | 1000 €       |               |
| <b>Toimintatulot</b>                  |                               |                       |                               |                 |              |               |
| Myyntitulot                           | 4 772                         | 1 558                 | 6 330                         | 6 722           | 391          | 6,2 %         |
| Maksutulot                            | 21 725                        | 1 600                 | 23 325                        | 23 585          | 260          | 1,1 %         |
| Tuet ja avustukset                    | 1 495                         | 15                    | 1 510                         | 1 621           | 111          | 7,3 %         |
| Muut toimintatuotot                   | 3 795                         | 0                     | 3 795                         | 3 686           | -109         | -2,9 %        |
| Valmistus omaan käyttöön              | 0                             | 0                     | 0                             | 0               | 0            |               |
| <b>Toimintamenot</b>                  |                               |                       |                               |                 |              |               |
| Henkilöstömenot                       | -136 464                      | -2 978                | -139 442                      | -139 247        | 194          | -0,1 %        |
| Palvelujen ostot                      | -130 926                      | -571                  | -131 497                      | -128 303        | 3 195        | -2,4 %        |
| Aineet, tarvikkeet, tavarat           | -4 794                        | -466                  | -5 260                        | -5 408          | -149         | 2,8 %         |
| Avustukset muille                     | -17 219                       | -681                  | -17 900                       | -18 913         | -1 013       | 5,7 %         |
| Avustukset liikelaitoksille           | 0                             | 0                     | 0                             | 0               | 0            |               |
| Muut toimintamenot                    | -17 900                       | -351                  | -18 251                       | -17 904         | 347          | -1,9 %        |
| <b>Toimintakate</b>                   | <b>-275 516</b>               | <b>-1 874</b>         | <b>-277 390</b>               | <b>-274 162</b> | <b>3 228</b> | <b>-1,2 %</b> |
| Valtion rahoitus                      | 0                             | 0                     | 0                             | 0               | 0            |               |
| Rahoitustulot ja -menot               | 0                             | 0                     | 0                             | -17             | -17          |               |
| Korkotulot muilta                     | 0                             | 0                     | 0                             | 0               | 0            |               |
| Muut rahoitustulot muilta             | 0                             | 0                     | 0                             | 0               | 0            |               |
| Korkomenot                            | 0                             | 0                     | 0                             | 0               | 0            |               |
| Muut rahoitusmenot                    | 0                             | 0                     | 0                             | 0               | 0            |               |
| <b>Vuosikate</b>                      | <b>-275 516</b>               | <b>-1 874</b>         | <b>-277 390</b>               | <b>-274 178</b> | <b>3 211</b> | <b>-1,2 %</b> |
| Poistot ja arvonalentumiset           |                               |                       |                               |                 |              |               |
| Suunnitelman mukaiset poistot         | -395                          | 0                     | -395                          | -429            | -34          | 8,7 %         |
| Satunnaiset erät                      | 0                             | 0                     | 0                             | 0               | 0            |               |
| <b>Tilikauden tulos</b>               | <b>-275 911</b>               | <b>-1 874</b>         | <b>-277 785</b>               | <b>-274 608</b> | <b>3 177</b> | <b>-1,1 %</b> |
| Varausten lisäys(-) tai vähennys (+)  | 0                             | 0                     | 0                             | 0               | 0            |               |
| <b>Tilikauden ylijäämä (alijäämä)</b> | <b>-275 911</b>               | <b>-1 874</b>         | <b>-277 785</b>               | <b>-274 608</b> | <b>3 177</b> | <b>-1,1 %</b> |

Arjen tuen ja toimintakyvyn palveluiden tilikauden alijäämä muodostui 3,2 miljoonaa euroa lisätalousarviota pienempänä vuonna 2023. Toimintatuotot

ylittivät lisätalousarvion 0,7 miljoonaa euroa, josta suurimpana myyntituottojen 0,4 miljoonaa euroa muodostui pääosin veteraanien kustannusten korvauksista valtiokonttorilta sekä korvauksista hyvinvointialueilta.

Toimintakulut alittuivat lisätalousarvioon nähden 2,6 miljoonaa euroa. Henkilöstökulut toteutuivat lähes lisätalousarvion mukaisena, eroksi muodostui 0,2 miljoonaa euroa. Palvelujen ostojen 3,2 miljoonaa euron alituksesta 2 miljoonaa euroa kertyi sisäisten erien vaikutuksesta (mm. Yhteisten palveluiden kiinteistöveron oikaisun sekä korkotuottojen vaikutus) ja 1 miljoona euroa kertyi asumis- ja hoivapalveluiden ostojen sekä palvelusetelien lisätalousarviota pienemmästä toteumasta.

Aineet, tarvikkeet ja tavarat ylittyivät lisätalousarvioon nähden -0,1 miljoonaa euroa. Avustusten lisätalousarviota -0,7 miljoonaa euroa suurempi summa muodostui sekä omaishoidon tuen että toimeentulotuen osalta. Lisäksi ylitykseen vaikutti muiden kotitalouksille annettujen avustusten toteutuminen avustuksissa asiakaspalvelujen ostojen sijaan johtuen kirjaustavan muutoksesta 2023. Muut toimintakulut toteutuivat lisätalousarvion mukaisena.

### **Toimintakyky- ja hoivapalvelujen toiminta ja painopisteiden toteutuminen**

Vanhuspalvelulakiin vuoden 2022 alusta kirjattu henkilöstömitoituksen nousu huhtikuussa 0,65 hoitajaa /asukas aiheutti kasvavaa henkilöstötarvetta ja jatkuvaa rekrytointia läpi vuoden. Kaikkia vakituisia ja määräaikaisia tehtäviä ei saatu täytettyä. Henkilöstön saatavuushaasteen vuoksi ympärivuorokautisessa palveluasumisessa oli täyttämättä 25-35 asukaspaikkaa. Keskimääräinen odotusaika ympärivuorokautiseen palveluasumiseen oli hieman päälle kolme kuukautta.

Vuoden aikana käynnistettiin kaksi lähihoitajaoppisopimusryhmää yhteistyössä Edusampon kanssa. Keväällä 2023 siirtyi Edusamposta 11 kenialaista lähihoitajaopiskelijaa oppisopimussuhteiseksi työntekijöiksi asumispalveluyksiköihin sekä kaksi henkilöä hoiva-avustajiksi.

Lähihoitajaopiskelijat valmistuivat vuoden 2023 lopussa ja työllistyivät asumisen yksiköihin.

Huhtikuussa Savitaipaleen vanhaintuki ry hakeutui konkurssiin, jonka seurauksena Suvannon ympärivuorokautisen palveluasumisen ja yhteisöllisen asumisen palvelut ja henkilöstö siirtyivät hyvinvointialueen vastuulle.

Pormestarinkadun palvelukoti aloitti toiminnan syyskuun alussa. Savitaipaleen uuden asumisyksikön rakennustyöt käynnistyivät ja Parikkalan Käskynkän remontti valmistui vuoden lopussa. Vuoden aikana käynnistettiin yhteisöllisen asumisen konseptin suunnittelu sekä tämänhetkisten yhteisöllisen asumisen tilojen toimivuuden tarkastelu peilaten lain vaateisiin.

Kotihoidossa fysioterapeuttipilotti jatkui ja heidän työpariksensa rekrytoitiin kolme liikuntaneuvojaa. Liikuntaneuvojien pilotointi kesti toukokuusta joulukuun loppuun asti. Liikuntaneuvojien työpanoksella pystyttiin lisäämään toimintakykyä tukevaa toimintaa kotihoidon asiakkaille. Rahoitushaasteiden vuoksi liikuntaneuvojien työllistämistä ei pystytty jatkamaan. Fysioterapeuttien luoma toimintamalli vakiintuu vuoden 2024 alussa kotihoitoon.

Älykkäiden lääkeannostelijoiden määrä lisääntyi merkittävästi 2023 vuoden aikana. Vuoden lopussa älykäs lääkeannostelulaitteen piirissä oli lähemmäs 470 asiakasta. Laitteen avulla pystytään vähentämään lääkehoitoon liittyvien kotikäyntien määrää sekä suuntaamaan hoitajien työaika tehtäviin, jotka vaativat käyntiä asiakkaan luona. Älykäs lääkeannostelija lisää myös asiakkaiden omatoimisuutta. Tekoäly eNERO kehitystyötä jatkettiin. eNERO:n tavoitteena on tukea hoitohenkilöstön työtä erinäisten asiakkaan hoitoon liittyvien herätteiden avulla. Videovälitteinen etäryhmätoiminta pilotti jatkui läpi vuoden. Toiminta vakiintuu palveluvalikkoon vuoden 2024 alkupuolella sosiaalista kanssakäymistä tukevana tukipalveluna. Vuoden aikana oli haasteita etäyhteyslaitteiden toimivuuden ja sekä kotihoidon toiminnanohjauksen kanssa. Yhteistyötä laitetoimittajien kanssa tehtiin tiiviisti, joskin ongelmia ei täysin saatu ratkaistua vielä vuoden loppuun mennessä.

Kotihoidossa kehitettiin henkilöstön riittävyyden arvioinnin toimintamallia. Toimintamallin myötä lisättiin kotihoidon alueiden yhdenvertaisuutta kotihoidon resurssipoolin käytössä. Toimintamallin avulla luotiin prosessimalli, jonka avulla yksiköt pystyvät paremmin selvittämään yksikön asiakastunnit ja sitä kautta arvioimaan henkilöstöntarvetta toiminnan tarpeiden mukaan.

Kotihoidosta lähti kaksi yksikköä (Lappeenranta pohjoinen sekä resurssipooli) mukaan Marita Poutasen vetämään osaamisen kartoitus -pilottiin. Tavoitteena on luoda malli osaamisen varmistamiseen kotihoitoon käyttäen välineenä osaamiskartoituksia. Tavoitteena on antaa työntekijälle ja työnantajalle mahdollisuus nähdä osaamisen taso ja sen kehitys, kohdentaa osaamista oikein ja lisätä tarvittavaa koulutusta sekä vähentää virheitä ja vähentää tätä kautta syntyviä kustannuksia. Lääkehoidon turvallisuuden kehittäminen jatkui yhdessä lääkitysturvallisuusasiantuntijan kanssa.

Asumispalveluissa on valmisteltu harrasteohjaajan tehtäväkuva ja palkattu ensimmäiset harrasteohjaajat. Yksiköiden asukaskokouksia pidetty edelleen säännöllisesti. LAB-ammattikorkeakoulu on tuottanut etänä Ikäklubitoimintaa syksyllä 2023 kahteen asumisen yksikköön.

Asiakasohjausyksikkö Sujuvan ensimmäisenä toimintavuotena kehitettiin asiakasohjauksen toimintaprosesseja ja niiden hiominen jatkuu vielä vuonna 2024. Yksikössä siirryttiin käyttämään Sosiaali LifeCarea keväällä ja siihen liittyvät uudet kirjaamisenmallit sosiaalihuoltolain mukaisesti työllisti henkilöstöä melkoisesti. Uudet toimintamallit ja työtehtävät, uusi työyhteisö, osaamisen lisääminen sekä henkilöstön vaihtuvuus kuormitti henkilöstöä vuoden aikana. Huomattavasti lisääntyvät työtehtävät johtivat siihen, että palvelutarpeenarvioinnin sosiaalihuoltolain mukaiset aikarajat eivät aina toteutuneet. Sujuvan toimintamallia tulee arvioida vuoden 2024 aikana.

### **Perhepalveluiden toiminta ja painopisteiden toteutuminen**

Perhepalveluissa lasten, nuorten ja perheiden palvelujärjestelmän vaikuttavuuden kehittämisen keskiössä ovat olleet vuoden 2023 aikana näyttöön perustuvien

menetelmien koulutus ja käyttöönotto, digitaalisen perhekeskuksen kehittäminen ja asiakasosallisuuden lisääminen laajenevan ja monialaistuvan systeemisen työskentelyn myötä.

Lasten ja nuorten talon puhelinpalvelua ja ohjautumista terveydenhuollon ja/tai sosiaalihuollon palveluun kehitettiin edelleen perheneuvonta ja nuorten avun sekä lapsiperhesosiaalityön yhteistyönä. Palveluohjauksessa ja puhelinpalvelussa joka päivä arkisin ilman ajanvarausta, saimme vähennettyä häiriökysyntää tarpeeksi kattavalla yhteydenottajan tilanteen selvittelyllä ja palvelutarpeen arvioinnilla.

Lastensuojelun palvelutakuu toteutui erinomaisesti kuten aiempina vuosina. Myös lapsiperhesosiaalityön palveluiden piiriin pääsi lakisääteisen määräajan sisällä.

Koulupsykologien rekrytointiongelmat jatkuivat. Tilannetta pyrittiin helpottamaan psykologien ostopalveluilla ja koulukuraattorien määrän lisäämisellä yhteisölliseen työhön. Koulu- ja neuvolalääkärien rekrytoinnissa onnistuttiin hieman aikaisempia vuosia paremmin, mutta tilanne edelleen vaikea erityisesti lasten ja nuorisopsykiatriassa, missä on jouduttu turvautumaan myös ostopalveluihin ja etävastaanottoihin.

Lasten, nuorten ja perheiden palvelujärjestelmän vaikuttavuutta kehitettiin edelleen muun muassa näyttöön perustuvien menetelmien käyttöönotolla. Henkilöstöä koulutettiin menetelmien käyttöön (IPC, Cool Kids), ja lisäksi aloitettiin Ohjattu omahoito -koulutukset perustason työntekijöille.

Systeemisen työn tiimit toimivat lastensuojelussa ja lapsiperhesosiaalityössä. Perusopetuksen koulukuraattorit koulutettiin systeemiseen työskentelyyn.

Lasten ja nuorten päihdekuntoutusyksikkö aloitti toimintansa tammikuussa 2023 ja yksikön kaksi paikkaa olivat koko vuoden käytössä. Yksikön toiminnan myötä yhteistyö nuorten mielenterveys- ja päihdepalvelujen kanssa tiivistyi entisestään.

HAPPEE 2 -hanketyönä on jatkettu neuropsykiatrisen osaamiskeskuksen ja sähköisen perhekeskuksen sekä näyttöön perustuvien menetelmien käyttöönottoon liittyvää kehittämistä.

Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman (2023–2025) seurantaan perustettiin alatyöryhmä Perhekeskus ja kohtaamispaikka - teeman alle. Työryhmässä on ollut mukana kuntien, seurakuntien ja järjestöjen toimijoita hyvinvointialueen omien toimijoiden lisäksi.

### **Aikuisten monialaisten palvelujen toiminta ja painopisteiden toteutuminen**

Hyvinvointialueen edustajat ovat olleet aktiivisesti mukana valmistelemassa TE-palvelujen järjestämisvastuun siirtoa valtiolta kuntapohjaiselle toimijalle vuoden 2025 alusta (TE2024-uudistus). Sosiaali- ja terveystieteiden palvelujen järjestämisvastuun siirto hyvinvointialueelle aiheutti hyvin vähän muutoksia Etelä-Karjalan monialaisen työllistymisen palvelujen toimintaan ja prosesseihin.

Vastuualueen palvelutuotannossa suurimpia kehittämistarpeita on asumispalveluissa. Vuoden aikana valmisteltiin päihteiden käyttäjien tarpeisiin Asunto ensin -asumisyksikön konseptia ja etsittiin tilaratkaisua. Tilaratkaisu on edelleen kesken. Sosiaalihuoltolakiin tuli vuoden alussa säädös, jonka mukaan hyvinvointialueiden on järjestettävä matalan kynnyksen osallisuutta vahvistavaa päivätoimintaa, jossa voi asioida myös päihtyneenä ja toimintaan tulee sisältyä mm. sosiaaliohjausta. Toimintaa on saatu käynnistymään pienimuotoisesti Lappeenrannassa. Sosiaalisesta luototuksesta tuli 1.8.2023 pakollinen palvelu hyvinvointialueille. STM myönsi Etelä-Karjalan hyvinvointialueelle 100 000 euron avustuksen luottopääoman perustamiseen ja myöntämisperusteet on päätetty aluehallituksessa.

Talouden sopeuttamistoimeen vastaamiseksi ja palveluiden arkivaikuttavuuden parantamiseksi vastuualueella on panostettu systeemisen ajattelun ja toiminnan mukaisesti moniammatillisen ja monialaisen yhteistyön vahvistamiseen yksiköiden sisällä ja yksiköiden välillä. Systemisestä tiimimallista on erittäin hyviä kokemuksia mm. Mattilan ja Katajapuun asumisyksiköissä ja nuorten aikuisten avopalveluissa.

Aikuisten monialaisten palvelujen yhtenä painopisteenä on ollut hoidon/palvelujen monimuotoisuuden sekä tietoon ja näyttöön perustuvan toiminnan lisääminen.

Terapiat etulinjaan -kehittämistyössä on hoitohenkilöstöä koulutettu laajasti näyttöön perustuviin lyhytinterventioihin. Sähköinen terapianavigaattori on otettu käyttöön kaikissa yksiköissä, joissa tehdään hoidontarpeen arviointia. Etäpalvelut vastaanottotoiminnassa ja mm. valmennuspalveluissa ja toiminnallisen kuntoutuksen palveluissa mahdollistettiin asiakkaiden tarpeiden mukaisesti. Asiakkaat voivat käyttää sähköistä ajanvarausta mielenterveys- ja päihdepalvelujen avopalveluissa. Laatuun perustuva työhönvalmennusmalli on käytössä Tuetun työllistymisen palveluissa.

Laadukkaaseen rekrytointiprosessiin, mm. rekrytointiviestintään, on paneuduttu kaikissa aikuisten monialaisten palvelujen yksiköissä. Perehdytystä on kehitetty mm. aikuisten monialaisten palvelujen omalla Moodle-pohjaisella perehdytysohjelmalla. Henkilöstöön panostaminen on vastuualueen strategian keskiössä ja olemme laatineet palvelevan ja valmentavan johtamisen periaatteet, joissa kaikilla johtamisen tasoilla toteutetaan. Suurimmat saatavuusongelmat ovat olleet lääkäreiden, sosiaalityöntekijöiden ja toimintaterapeuttien ammateissa sekä maakunnan pienissä kunnissa.

Hoito- ja palvelutakuut toteutuivat aikuisten monialaisissa palveluissa pääsääntöisesti. Systemisen ajattelun mukaisesti on lisätty yksiköiden välistä yhteistä työtä niin että asiakkaat saavat mahdollisimman kokonaisvaltaista apua ja tukea. Loppuvuodesta käynnistettiin uudenlaisen arkivalmennuksen kehittäminen ja toiminta käynnistyy kokeiluna alkuvuodesta 2024. Henkilöstön kouluttaminen Terapiat etulinjaan -toimintamallin porrasteiseen hoitomalliin ja lyhytterapeutisiin näyttöön perustuviin menetelmiin tukee hoitotakuun onnistumista mielenterveys- ja päihdepalvelujen kiireettömään hoitoon pääsyssä. Osallistuimme sote-keskusten omatiimien suunnitteluun ja toimintaan. Aktiivisesti päihteitä käyttävien kuntouttavan työtoiminnan pilottiryhmiä toteutettiin yhteistyössä Työelämäpalvelujen ja mielenterveys- ja päihdepalvelujen kesken. Asumispalveluissa yksiköiden profiilia ja toimintaa on muutettu niin, että pystymme paremmin vastaamaan niiden palveluidenkäyttäjän



tarpeisiin, joiden toimintakyvyn arviointi on vaikeaa ja sitä myötä palveluiden järjestäminen edellyttää laajoja selvittelyitä.

Vastuu maahanmuuttopalveluista siirtyi 1.1.2023 Lappeenrannan kaupungin järjestämälle maakunnalliselle maahanmuuttoyksikölle. Aikuisten sosiaalipalveluiden kotoutumista tukevan sosiaalityön ja sosiaaliohjauksen sekä maakunnallisen maahanmuuttoyksikön välinen yhteistyö ja työnjako toimii hyvin. Yhteistyö ja yhteinen kehittämistyö on tiivistä myös muiden kotoutumisen tuen toimijoiden kanssa. Kehittämistyötä tehdään myös osana TE24-uudistuksen valmistelua.

### **Vammaispalvelujen toiminta ja painopisteiden toteutuminen**

Oma-avontasuunnitelmat sekä asiakkaiden asumisen toteuttamisen suunnitelmat on päivitetty vastaamaan yksiköiden toimintaa ja asiakkaiden tarpeita. Työntekijöiden osaamisen ja työhyvinvoinnin parantaminen on ollut painopistealue. Henkilöstölle on järjestetty mm. neuropsykiatrisista haasteista koulutusta ja pidetty työpajoja vaikeimmin kehitysvammaisten arjen tukemiseksi. Henkilöstön osaamista haastavissa tilanteissa toimimiseen on vahvistettu Avekki-koulutuksella. Esihenkilötyön tueksi on aloitettu rekrytoimaan vastaavia yksiköihin.

HAPPEE-hankkeen avulla on purettu koronan aiheuttamaa palveluvelkaa ja saatu kaikkein vaikeimmassa asemassa olevia asiakkaita avun ja tuen piiriin. Asiakasosallisuutta ja itsemääräämisoikeutta on tuettu mm. HB:lla, kehittäjäasiakastoiminnalla ja systeemisellä työskentelyllä. Päiväaikaisen toiminnan sisältöjä on kehitetty asiakaslähtöisesti.

Kaikkein vaikeimmin vammaisten toimintaa kehitettiin työpajoissa, joihin osallistui asumisyksiköiden ja päivätoiminnan henkilökuntaa.

Alihankintamalli on otettu käyttöön vammaisten henkilöiden työllistämisen keinona. On saatu vakiinnutettua Työtä-hankkeen aikana aloitettuja pilotointeja. Hyvinvointialueen sisällä on tehty yhteistyötä aikuisten monialaisten palvelujen kanssa yhteisessä työhön valmentajien tiimissä. Osatyökykyisiä on ollut

palkkatyössä v. 2023 49 asiakasta, mikä on ennätysmäärä. Vertaisvalmennusta on hyödynnetty hyvinvointialueelle työllistyneiden asiakkaiden ohjauksessa.

Verkostoyhteistyö on edelleen vahvistunut TE-palvelujen ja oppilaitosten kesken.

Ilta-aikaista kerhotoimintaa järjestetään Imatralla ja Lappeenrannassa viikoittain.

Marttojen kanssa on tehty yhteistyötä. Martat ovat vetäneet toimintaa, joka on vahvistanut asiakkaiden arjen taitoja. Asiakkaat ovat osallistuneet toiminnan suunnitteluun.

Asumisen ostopalveluissa on tehty palveluluokkien tarkistuksia.

### 3.4.2. Terveys- ja kuntoutuspalveluiden käyttötalouden ja painopistealueiden toteuma

| Terveys- ja kuntoutuspalvelut         | Alkuperäinen talousarvio 2023 | Talousarvio-muutokset | Talousarvio muutosten jälkeen | Toteuma 2023    | Poikkeama   | Poikkeama %  |
|---------------------------------------|-------------------------------|-----------------------|-------------------------------|-----------------|-------------|--------------|
|                                       | 1000 €                        | 1000 €                | 1000 €                        | 1000 €          | 1000 €      |              |
| Toimintatulot                         |                               |                       |                               |                 |             |              |
| Myyntitulot                           | 6 693                         | 315                   | 7 008                         | 7 145           | 137         | 2,0 %        |
| Maksutulot                            | 17 014                        | 0                     | 17 014                        | 16 421          | -594        | -3,5 %       |
| Tuet ja avustukset                    | 2 201                         | 0                     | 2 201                         | 2 075           | -126        | -5,7 %       |
| Muut toimintatuotot                   | 200                           | 264                   | 464                           | 587             | 123         | 26,6 %       |
| Valmistus omaan käyttöön              | 0                             | 0                     | 0                             | 0               | 0           |              |
| Toimintamenot                         |                               |                       |                               |                 |             |              |
| Henkilöstömenot                       | -140 202                      | -2 551                | -142 753                      | -145 831        | -3 078      | 2,2 %        |
| Palvelujen ostot                      | -110 819                      | -6 373                | -117 192                      | -114 253        | 2 939       | -2,5 %       |
| Aineet, tarvikkeet, tavarat           | -34 470                       | -1 352                | -35 822                       | -35 355         | 467         | -1,3 %       |
| Avustukset muille                     | 0                             | 0                     | 0                             | 0               | 0           |              |
| Avustukset liikelaitoksille           | 0                             | 0                     | 0                             | 0               | 0           |              |
| Muut toimintamenot                    | -21 553                       | 0                     | -21 553                       | -21 985         | -432        | 2,0 %        |
| <b>Toimintakate</b>                   | <b>-280 936</b>               | <b>-9 698</b>         | <b>-290 634</b>               | <b>-291 197</b> | <b>-563</b> | <b>0,2 %</b> |
| Valtion rahoitus                      | 0                             | 0                     | 0                             | 0               | 0           |              |
| Rahoitustulot ja -menot               | 0                             | 0                     | 0                             | -45             | -45         |              |
| Korkotulot muilta                     | 0                             | 0                     | 0                             | 0               | 0           |              |
| Muut rahoitustulot muilta             | 0                             | 0                     | 0                             | 0               | 0           |              |
| Korkomenot                            | 0                             | 0                     | 0                             | 0               | 0           |              |
| Muut rahoitusmenot                    | 0                             | 0                     | 0                             | 0               | 0           |              |
| <b>Vuosikate</b>                      | <b>-280 936</b>               | <b>-9 698</b>         | <b>-290 634</b>               | <b>-291 242</b> | <b>-608</b> | <b>0,2 %</b> |
| Poistot ja arvonalentumiset           |                               |                       |                               |                 |             |              |
| Suunnitelman mukaiset poistot         | -1 119                        | 0                     | -1 119                        | -904            | 215         | -19,2 %      |
| Satunnaiset erät                      | 0                             | 0                     | 0                             | 0               | 0           |              |
| <b>Tilikauden tulos</b>               | <b>-282 055</b>               | <b>-9 698</b>         | <b>-291 752</b>               | <b>-292 146</b> | <b>-394</b> | <b>0,1 %</b> |
| Varausten lisäys (-) tai vähennys (+) | 0                             | 0                     | 0                             | 0               | 0           |              |
| <b>Tilikauden ylijäämä (alijäämä)</b> | <b>-282 055</b>               | <b>-9 698</b>         | <b>-291 752</b>               | <b>-292 146</b> | <b>-394</b> | <b>0,1 %</b> |

Terveys- ja kuntoutuspalveluiden tilikauden alijäämä oli 0,4 miljoonaa euroa lisätalousarviota suurempi. Toimintatuotot toteutuivat 0,5 miljoonaa euroa lisätalousarviota pienempinä. Maksutuotot osastotoiminnassa toteutuivat 0,6 miljoonaa euroa lisätalousarviota pienempinä sekä kuntouksen että erikoissairaanhoidon vastuualueiden osastoilla.

Toimintakulut ylittivät lisätalousarvion 0,2 miljoonaa euroa. Henkilöstökulujen osalta lisätalousarviossa huomioitiin palkankorotusten vaikutukset, joten valtaosa henkilöstökulujen 3 miljoonan euroa ylityksestä koostuu erikoissairaanhoidon erilliskorvauksista. Palvelujen ostoissa isoimpana ulkoisena ylityksenä ovat sairaalapalvelujen ostot erikoissairaanhoidossa 1,1 miljoonaa euroa. Sisäisten erien (mm. Yhteisten palvelujen toimialueelle kirjatuista kiinteistöveron oikaisusta ja korkotuotoista johtuen) vaikutus palvelujen ostoissa muodosti 3,4 miljoonaa euroa lisätalousarviota pienemmät kustannukset. Lisätalousarviota 0,4 miljoonaa euroa pienempänä toteutui myös potilasvahinkovakuutuksen kustannukset.

Aineissa ja tarvikkeissa lisätalousarvio alittui 0,5 miljoonaa euroa. Potilastyössä käytettävät tarvikkeet ja lääkkeet alittuivat 0,1 miljoonaa euroa sekä kalustoon ja muuhun tarvikehankintaan (mm. korjaukseen) kohdistuneet kustannukset alittuivat 0,4 miljoonaa euroa lisätalousarvioon nähden.

Muiden toimintakulujen osalta lisätalousarvio ylittyi 0,4 miljoonaa euroa. Vuokraukseen liittyvät kustannukset sekä mm. apteekin hävikki toteutuivat lisätalousarviota suurempina.

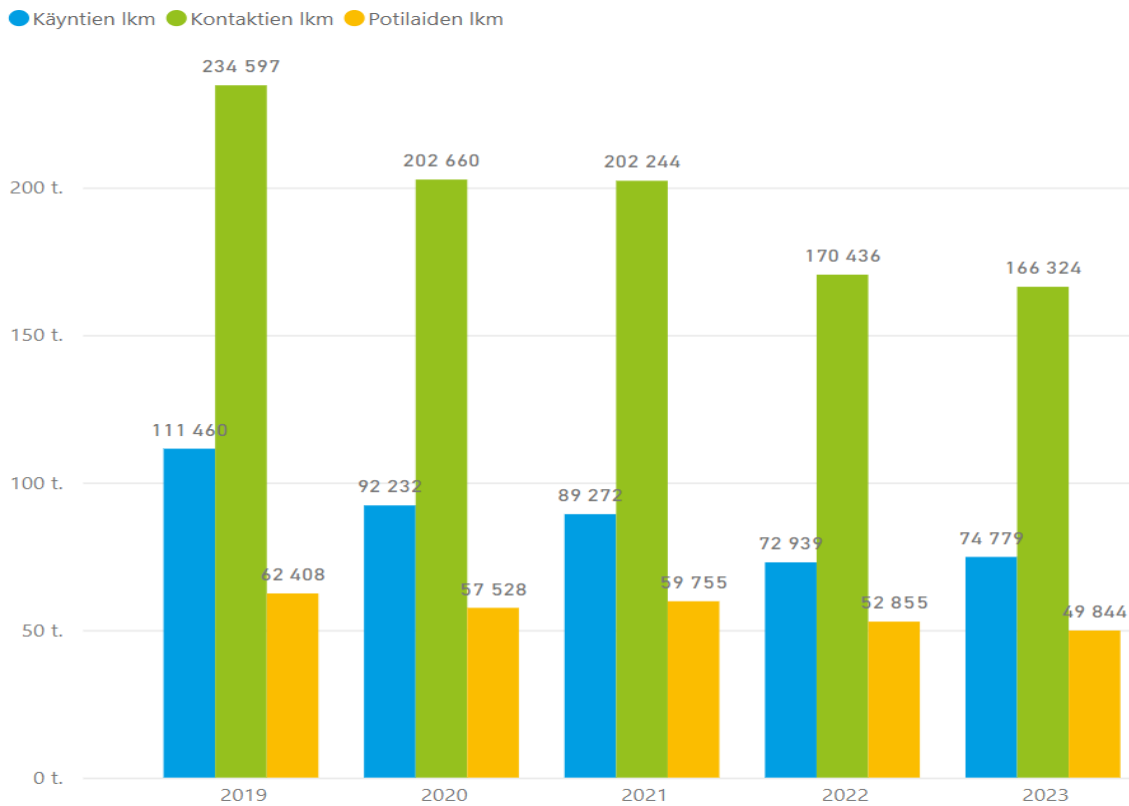
### **Perusterveydenhuollon ja kuntoutuksen toiminta ja painopisteiden toteutuminen**

Lääkärikäyntien määrä vuonna 2023 oli 202 429, mikä oli 2,8 prosenttia enemmän kuin edellisen vuoden vastaavana aikana. Käynneistä perusterveydenhuollon ja kuntoutuksen käyntejä oli hieman yli kolmannes, 37 prosenttia.

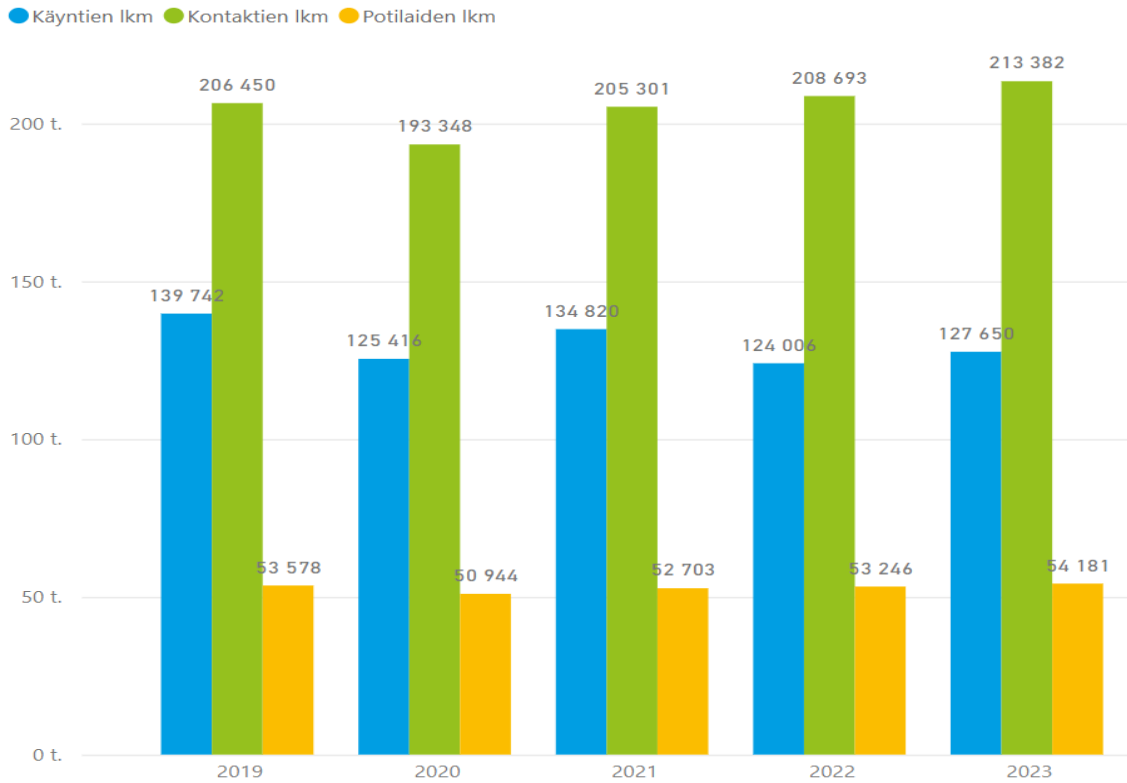
Perusterveydenhuollon ja kuntoutuksen käyntien määrä vuonna 2023 oli 2,5 prosenttia korkeampi kuin edellisenä vuonna. Erikoissairaanhoidon käyntien määrä oli 2,9 prosenttia korkeampi verrattuna edellisen vuoden käynteihin.

Päivystyskäyntien osuus kaikkien käyntien määrästä oli 43 prosenttia vuonna 2022 ja 44 prosenttia vuonna 2023. Optimaalisen tason pitäisi olla 30 prosenttia tai alle.

Alla oleva kaavio esittää perusterveydenhuollon ja kuntoutuksen lääkärikäyntien, lääkärikontaktien ja lääkärin potilasmäärien kehityksen vuosina 2019–2023.



Alla oleva kaavio esittää erikoissairaanhoidon lääkärikäyntien, kontaktien ja lääkärin potilasmäärien kehityksen vuosina 2019–2023.



Osastotoiminnassa hoitopäiviä vuonna 2023 oli 174 192, mikä oli 1,2 prosenttia vähemmän kuin vuonna 2022. Kuntoutuksen vuodeosastoilla hoitopäiviä oli 0,4 prosenttia vähemmän kuin vuonna 2022. Keskimääräinen hoitoaika kuntoutuksen vuodeosastoilla vuonna 2023 oli 21,6 vuorokautta ja edellisenä vuonna 21,4 vuorokautta. Erikoissairaanhoidossa hoitopäiviä vuonna 2023 oli 1,9 prosenttia vähemmän kuin vuonna 2022. Keskimääräinen hoitoaika erikoissairaanhoidossa vuonna 2023 oli 3,6 vuorokautta ja edellisenä vuonna 3,7 vuorokautta.

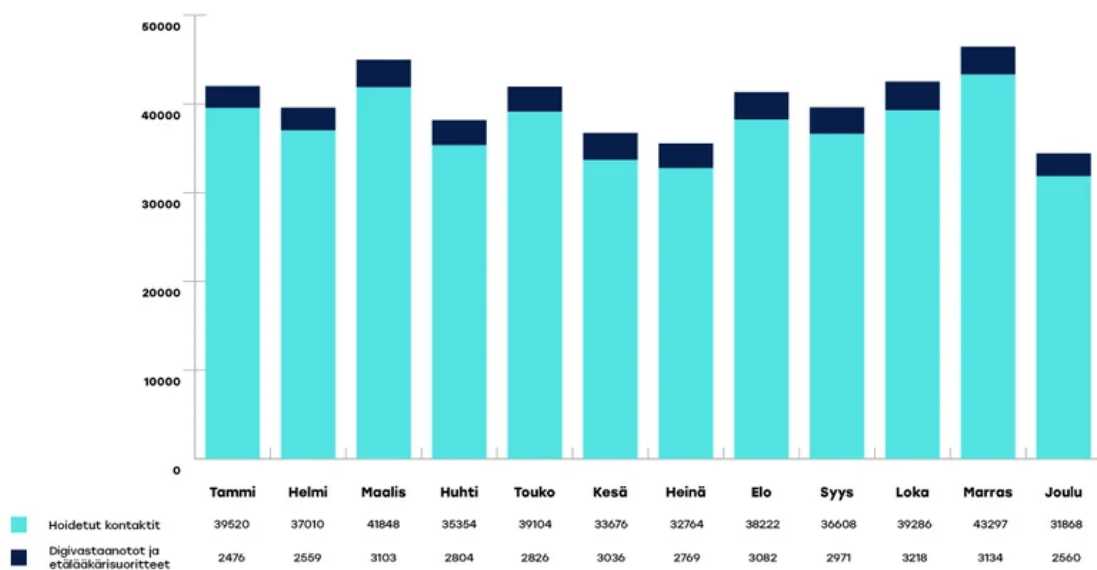
Leikkaustoiminnassa jonot kasvoivat vuoden 2023 aikana. Vuoden lopussa jonossa oli 1 814 hoitoa odottavaa potilasta ja heistä 25 prosenttia oli jonottanut yli 6 kuukautta. Lukumäärältään pisimmät jonot olivat kaihileikkauksiin (442 potilasta, yksi potilas yli 6 kk jonottanut), polven tai lonkan tekonivelleikkauksiin (430 potilasta, 50 prosenttia yli 6 kuukautta) ja tyräleikkauksiin (244 potilasta, 40 prosenttia yli 6 kuukautta). Elektiivisiä leikkauksia varten keskussairaalassamme on 12 leikkaussalia, joista keväällä 2023 pystyttiin haasteellisen henkilökuntatilanteen vuoksi käyttämään 8 salia, kesällä 4 salia ja joulukuuhun mennessä pystyttiin avoinna olevien salien määrää nostamaan 10:een.

Perusterveydenhuollossa 14 vrk:n hoitotakuu toteutui 54 prosentilla potilaista, mikä vastaa perusterveydenhuollossa työssä olevien lääkärin määrää liikkuen kuukausitasolla 50 prosenttia molemmin puolin lääkäritarpeesta.

## Kaiku24

Kaiku24:n toiminnassa seurataan kuukausittain toiminnan volyymiä, saatavuutta, laatua ja asiakastyytyväisyyttä. Kaiku24 kuukausittaisten kontaktien määrä ilman digivastaanottoja ja etälääkärikontakteja vaihteli välillä 31 868 kpl – 43 297 kpl. Digivastaanottojen ja etälääkärikontaktien kuukausittainen määrä vaihteli välillä 2 476 kpl – 3 218 kpl. Kun otetaan huomioon vuosina 2022–2023 hyvinvointialueen omat lääkärikontaktit ja niihin lisätään Kaiku24:n lääkärikontaktit, päästään alueemme julkisen sektorin perusterveydenhuollon lääkärikontakteissa samalle tasolle kuin vuosina 2020–2021. Tämä osoittaa, että hoidon tarve ei ole vähentynyt, vaan pysynyt samana. Nordic Healthcare Group (NHG) on arvioinut, että hoidon tarve tulee lisääntymään Etelä-Karjalan hyvinvointialueen alueella 1,3 prosenttia vuoteen 2030 mennessä.

Alla olevassa kuvassa on Kaiku24:n kontaktit vuonna 2023.



Kaiku24:n suurimmat diagnoosiryhmät ovat kuluvana vuonna olleet verenpainetauti, hyperkolesterolemia, aikuistyyppin diabetes (NIDDM), akuutit ylähengitystieinfektiot, virtsatietulehdus ja huonovointisuus.

Kaiku24:n toiminnan saatavuutta seurattiin potilaiden yhteydenoton toteutumisella saman päivän aikana. Toteutusprosentti oli neljänä kuukautena 100 ja kahdeksana kuukautena 99.

Kaiku24:n toiminnan laatua seurattiin tehtyjen Haiprojen sekä tulleiden muistutusten ja kanteluiden määrällä. Haiprojen määrä koko vuonna oli 76. Kanteluiden ja muistutusten määrä oli 18. Kaikki käsiteltiin Kaiku24:n toimesta.

Kaiku24:n asiakastyytyväisyyttä kuvaavat suositeltavuusindeksi NPS ja vastaus kysymykseen: koitko saaneesi meiltä tarpeellisen avun. Kuukausittainen NPS-luku vaihteli välillä 45,5–61,2. Kaiku24:ään yhteyttä ottaneista 87,7–92 prosenttia koki kuukausittain saaneensa tarpeellisen avun.

## Henkilökuntatilanne

Lääkäritilanne Terveys- ja kuntoutuspalveluissa oli vuonna 2023 seuraava:

|             | <b>Perusterveydenhuolto</b> | <b>Erikoissairaanhoido</b> | <b>Kuntoutus</b> |
|-------------|-----------------------------|----------------------------|------------------|
| Virkoja     | 90                          | 173                        | 19               |
| Täyttämättä | 46                          | 27                         | 1                |
| Täyttö-%    | 49 %                        | 84 %                       | 95 %             |

Hoitohenkilökunnassa on niin ikään vajetta, mutta ei samalla tasolla kuin perusterveydenhuollon lääkärikunnassa.

Kuntoutuksen vuodeosastoilla on odottanut päivittäin paikkaa asumispalveluihin 30–70 potilasta ja erikoissairaanhoidossa perusterveydenhuoltoon ja kuntoutukseen 15–30 potilasta.

## Kehityskohteet

Kuluvan vuoden alussa terveydenhuollon ja kuntoutuksen toimialueelle valittiin kolme kehityskohdetta:



- Henkilökunnan rekrytoinnin ja pysyvyyden parantaminen.
- Omatiimimalli perusterveydenhuoltoon.
- Potilaan polun sujuvoittaminen toimialueen sisällä.

Henkilökunnan rekrytointia ja pysyvyyttä varten palkattiin rekrytointiasiantuntijat erikseen sekä lääkäri- että hoitajahenkilökuntaa varten. Rekrytointiasiantuntijat ovat kontaktoineet työntekijöitä tarvitsevia yksiköitä, olleet esillä kohdennetusti tapahtumissa kotimaassa ja Euroopassa, ottaneet kontaktia potentiaaleihin työntekijöihin ja järjestäneet some-kampanjoita.

Omatiimimalli otettiin käyttöön terveysasemilla. Omatiimimalli rakentuu omahoitajuuden ympärille ja palvelee erityisesti moniammatillisesti useita eri palveluita tarvitsevia potilaita, samoin paljon palveluita käyttävät potilaat kuuluvat omatiimin asiakaskuntaan. Omatiimimalli myös muuttaa ja tehostaa lääkäriresurssin kohdentamista perusterveydenhuollossa.

Omatiimimallilla haetaan palveluiden oikeaa kohdentamista ja oikea-aikaisuutta ja sujuvuutta silloin, kun todetaan runsas palvelujen käyttö tai tarve. Vaikuttavuus tulee sekä asiakkaan että ammattilaisen oikeasta ajankäytöstä ja moniammatillisen yhteistyön hyödyntämisestä asiakkaan tarpeiden mukaisesti. Kontaktien määrä tulee optimoitua, kun ammattilaiset voivat tehdä joustavasti yhteistyötä konsultoimalla ja yhteisvastaanotoilla. Tieto kulkee oikea-aikaisesti ammattilaisten välillä. Hoitoon pääsy sujuvoituu, kun ohjautuminen on oikealle ammattilaiselle ja vastuuhenkilölle eikä hoito hajaudu.

Tällä hetkellä, kun omatiimimallin toiminta on vielä alussa, on meillä mittarina Omatiimiin ohjautuneiden asiakkaiden määrä. Hoitotakuuseen pääsyä seurataan, ja jotta Omatiimimalli vaikuttaisi siihen, on kontaktien osuttava oikealle ammattilaiselle ja kokonaiskontaktien vähennyttävä. Näin hoitoon pääsy paranee muillakin potilailla kuin Omatiimin asiakkailla. Vaikuttavuusmittareita kehitetään, yhdeksi mittareista on suunniteltu PEI-mittaria, mutta sitä ei ole vielä otettu käyttöön. Lisäksi on keskusteltu mittareiden yhtenäisyydestä muiden toimijoiden kanssa, eli otetaanko käyttöön mittarit, joita jo käytetään muissa asiakasohjausmalleissa vertailumahdollisuuden vuoksi. Ammattilaisille tehdään

kysely, jossa kartoitetaan ammattilaisten kokemusta Omatiimin toiminnasta ja ammattilaisten yhteistyöstä ja miten se vaikuttaa omaan työhön.

Potilaan polun sujuvoittaminen on alkanut tiedonkeruulla yksiköittäin sisältäen Terveystieteiden ja kuntoutuksen sekä Arjen tuen ja toimintakyvyn toimialueet. Keskeisessä osassa alussa ovat olleet gemba-tyyppiset tutustumiset eri yksiköihin.

### **Palveluverkko ja keskussairaala**

Palveluverkkoanalyysi toteutettiin vuoden 2023 aikana yhteistyössä maakuntien tilakeskuksen ja NHG:n kanssa ja tämän perusteella palveluverkkopäätöksen valmistelu alkoi.

Keskussairaalan resurssit kuluvana vuonna mahdollistivat edellytykset toiminnan jatkamiselle laajan päivystyksen sairaalana. Sairaalan statuksen säilyminen on ensiarvoisen tärkeää alueen asukkaiden terveydelle ja koko maakunnan elinvoimalle.

### **Suun terveydenhuolto**

Suun terveydenhuollossa vuonna 2023 käyntien, asiakkaiden ja kontaktien määrät olivat hyvin samankaltaiset kuin vuonna 2022. Käyntien määrä oli vuonna 2023 yhteensä 110 255 kappaletta. Kaikki käynnit lisääntyivät 1,5 prosenttia verrattuna vuoteen 2022. Hoidossa käyneiden asiakkaiden lukumäärä vuonna 2023 oli 44 040 kappaletta. Vuodesta 2022 kaikkien asiakkaiden määrä laski 1,0 prosentilla. Hoitoon pääsy kiristyi syksyllä 1.9.2023 alkuperäisestä 6 kuukaudesta 4 kuukauteen ja uusi hoitotakuu saavutettiin.

Happee2 kehitysprojekti aloitettiin elokuussa 2023, jossa on keskitytty ikäihmisten hammashoitoon ja hoidon saatavuuteen.

Vuoden 2023 aikana valmisteltiin uuden hammashoitolan valmistumista Etelä-Karjalan keskussairaalan A-torniin. Tilaan on valmistumassa 43 hoitohuonetta, johon muuttavat kesällä 2024 Armilan ja Sammonlahden hammashoitolat sekä Lappeenrannan keskushammashoitola.

Rekrytoinnit onnistuivat vuoden 2023 aikana hyvin. Työnantajakuva oli positiivinen ja työnhakijoita saatiin. Hammashoitajia saatiin palkattua 11 henkilöä oppisopimuksella. Suuhygienistien satelliittikoulutus aloitettiin Savonia-ammattikorkeakoulun kanssa.

### 3.4.3. Pelastustoimen käyttötalouden ja painopistealueiden toteuma

| Pelastustoimi                         | Alkuperäinen<br>talousarvio<br>2023 | Talousarvio-<br>muutokset | Talousarvio<br>muutosten<br>jälkeen | Toteuma<br>2023 | Poikkeama  | Poikkeama %   |
|---------------------------------------|-------------------------------------|---------------------------|-------------------------------------|-----------------|------------|---------------|
|                                       | 1000 €                              | 1000 €                    | 1000 €                              | 1000 €          | 1000 €     |               |
| <b>Toimintatulot</b>                  |                                     |                           |                                     |                 |            |               |
| Myyntitulot                           | 20                                  | 0                         | 20                                  | 636             | 616        | 3081,3 %      |
| Maksutulot                            | 150                                 | 0                         | 150                                 | 223             | 73         | 48,8 %        |
| Tuet ja avustukset                    | 14                                  | 0                         | 14                                  | 63              | 49         | 345,9 %       |
| Muut toimintatuotot                   | 0                                   | 0                         | 0                                   | 12              | 12         |               |
| Valmistus omaan käyttöön              | 0                                   | 0                         | 0                                   | 0               | 0          |               |
| <b>Toimintamenot</b>                  |                                     |                           |                                     |                 | 0          |               |
| Henkilöstömenot                       | -9 416                              | -186                      | -9 602                              | -9 692          | -90        | 0,9 %         |
| Palvelujen ostot                      | -2 657                              | -10                       | -2 667                              | -2 863          | -196       | 7,4 %         |
| Aineet, tarvikkeet, tavarat           | -1 034                              | 0                         | -1 034                              | -1 154          | -120       | 11,6 %        |
| Avustukset muille                     | -320                                | 0                         | -320                                | -201            | 119        | -37,1 %       |
| Avustukset liikelaitoksille           | 0                                   | 0                         | 0                                   | 0               | 0          |               |
| Muut toimintamenot                    | -4 000                              | 0                         | -4 000                              | -3 797          | 203        | -5,1 %        |
| <b>Toimintakate</b>                   | <b>-17 243</b>                      | <b>-196</b>               | <b>-17 439</b>                      | <b>-16 772</b>  | <b>666</b> | <b>-3,8 %</b> |
| Valtion rahoitus                      | 0                                   | 0                         | 0                                   | 0               | 0          | -125,0 %      |
| Rahoitustulot ja -menot               | 0                                   | 0                         | 0                                   | -2              | -2         |               |
| Korkotulot muilta                     | 0                                   | 0                         | 0                                   | 0               | 0          |               |
| Muut rahoitustulot muilta             | 0                                   | 0                         | 0                                   | 0               | 0          |               |
| Korkomenot                            | 0                                   | 0                         | 0                                   | 0               | 0          |               |
| Muut rahoitusmenot                    | 0                                   | 0                         | 0                                   | 0               | 0          |               |
| <b>Vuosikate</b>                      | <b>-17 243</b>                      | <b>-196</b>               | <b>-17 439</b>                      | <b>-16 774</b>  | <b>664</b> | <b>-3,8 %</b> |
| Poistot ja arvonalentumiset           |                                     |                           |                                     |                 |            |               |
| Suunnitelman mukaiset poistot         | -114                                | 0                         | -114                                | -103            | 11         | -9,6 %        |
| Satunnaiset erät                      | 0                                   | 0                         | 0                                   | 0               | 0          |               |
| <b>Tilikauden tulos</b>               | <b>-17 357</b>                      | <b>-196</b>               | <b>-17 553</b>                      | <b>-16 878</b>  | <b>675</b> | <b>-3,8 %</b> |
| Varausten lisäys (-) tai vähennys (+) | 0                                   | 0                         | 0                                   | 0               | 0          |               |
| <b>Tilikauden ylijäämä (alijäämä)</b> | <b>-17 357</b>                      | <b>-196</b>               | <b>-17 553</b>                      | <b>-16 878</b>  | <b>675</b> | <b>-3,8 %</b> |

Etelä-Karjalan pelastuslaitoksen tilikauden alijäämä muodostui vuonna 2023 yhteensä 0,7 miljoonaa euroa lisätalousarviota pienempänä. Talousarvion ennakoitua alijäämää parempaan tulokseen vaikutti osaltaan vuonna 2023 tapahtunut Kemiran öljyvahinko, josta Etelä-Karjalan pelastuslaitokselle kohdistunut myyntituotto paransi tilikauden tulosta 0,6 miljoonalla eurolla.

Kemiran öljyntorjuntatehtävän tuotot näkyvät myös tilikauden 2023 toimintakatteessa, joka toteutui lisätalousarvioon nähden 0,7 miljoonaa euroa pienempänä. Öljyntorjuntatehtävästä aiheutuneet henkilöstömenojen, palveluiden ostojen sekä aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden kustannukset aiheuttivat kuluerien ylittymisen lisätalousarvioon nähden 0,4 miljoonaa euroa, toisaalta maksettujen avustusten ennakoitua pienempi määrä 0,1 miljoonaa euroa sekä muiden liiketoimintamenojen alitukset 0,2 miljoonaa euroa tasoittivat kasvaneiden kustannusten aiheuttamaa alijäämää. Erityisesti leasing-rahoituksen sekä vuokratulujen säästöt lisätalousarvioon nähden siivittivät pelastustoimen toimintakatteen alitusta.

Suunnitelman mukaiset poistot toteutuivat 9,6 prosenttia lisätalousarviota pienempänä. Kaikkia vuodelle 2023 investointisuunnitelmassa hyväksytyjä kone- ja kalustoinvestointeja ei saatu toteutettua vuoden aikana, vaan esimerkiksi Joutsenon säiliösammutusauton hankinta valmistuu vasta vuoden 2024 aikana. Myös hyvinvointialueelle siirtymisestä aiheutuneita ICT-investointeja erityisesti TUVE-toiminnan osalta on jouduttu siirtämään vuodelle 2024.

### **Pelastustoimen tavoitteiden toteutuminen**

Pelastustoimen osalta sitovana tavoitteena on, että pelastustoimen palvelutason tulee vastata paikallisia tarpeita ja onnettomuusuhkia. Pelastustoimen palvelut on tuotettu vahvistetun pelastustoimen palvelutasopäätöksen 2021–2025 mukaisesti.

Etelä-Karjalan pelastuslaitoksen tehtävä on vastata kaikissa olosuhteissa siitä, että pelastuslaitokselle säädetyt tehtävät suunnitellaan ja toteutetaan lainsäädännön sekä hyväksytyyn pelastustoimen palvelutasopäätöksen mukaisesti mahdollisimman tehokkaasti, taloudellisesti ja tarkoituksenmukaisesti. Palvelut tuotetaan lähellä ihmistä ja strategisia kumppanuuksia hyödyntäen.

Pelastuslaitokselle kulunut vuosi 2023 oli ensimmäinen yhteinen toimintavuosi sosiaali- ja terveystoimen kanssa Etelä-Karjalan hyvinvointialueen järjestämävastuulla (laki pelastustoimen järjestämisestä 613/2021). Lain

tarkoituksena on edistää ja ylläpitää turvallisuutta sekä varmistaa yhdenvertaiset, yhdenmukaiset ja kustannusvaikuttavat pelastustoimen palvelut. Pelastustoimen palveluiden rahoitusmalli muuttui hyvinvointialueen järjestämisvastuumuutoksen myötä kuntapohjaisesta valtionvarainministeriö-perusteiseen rahoitusmalliin.

Vuoden 2023 aikana laadittiin uuden rakenteen mukainen pelastustoimen palvelutasopäätös, joka on voimassa vuodet 2024–2026. Palvelutasopäätös on pelastustoimen palvelutuotannon keskeisin strateginen asiakirja, jossa kuvataan pelastustoimen palvelutaso suhteessa alueen onnettomuusuhkiin ja riskeihin sekä onnettomuuksien aikaiseen palvelutarpeeseen. Osana palveluiden järjestämistä pelastustoimen palveluiden tuottamisessa tulee järjestää niiden omavalvonta tavoitteena palveluiden saatavuuden, yhdenvertaisuuden, laadun ja vaikuttavuuden arviointi. Omavalvonnan toteuttamiseksi pelastuslaitos laati vuonna 2023 omavalvontasuunnitelman, jonka mittareiden ja mallin mukainen palvelutuotannon arviointi käynnistyy vuonna 2024.

Kiireellisissä pelastustoimen tehtävissä toimintakykyinen pelastusryhmä saavutti riskialueille asetetut toimintavalmiusaikavaatimukset. Ensimmäisen yksikön kiireellisissä pelastustoimen tehtävissä toimintavalmiusaikatavoitteet saavutettiin yhtä ruutua lukuun ottamatta, jossa jäätiin yhden prosentin päähän. Keskimääräinen toimintavalmiusaika kaikkien pelastustoimen tehtävien osalta saavutettiin ennalta määriteltujen arvojen mukaisesti. Pelastustoiminnan osalta yhtenä erityisen pitkäkestoisena ja osaltaan haastavana tehtävänä hoidettiin Joutsenon Kolarinlahdella öljyntorjuntatehtävää normaalipalvelutuotannon ohessa kentällä kuin johtokeskuksessa noin kahden kuukauden ajan. Vuoden 2023 kesällä lähetettiin osa Itä- ja Kaakkois-Suomen maastopalomuodostelmasta valmiussiirrolle kuukaudeksi Portugaliin. Onnettomuuksien ehkäisyn osalta ennalta asetetut määrälliset tavoitteet saavutettiin turvallisuuskoulutusten osalta sekä valvonnan paloturvallisuuden itsearviointien osalta. Valvontatoimissa jäätiin hieman suunnitellusta. Varautumisen ja valmiussuunnittelun, kokonaisturvallisuuden yhteensovittamisessa sekä koordinoinnissa sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen kesken saavutettiin ennalta määritellyt tavoitteet.



| Pelastustoimen palvelutasopäätös 2021–2025   |   | Turvallinen hyvinvointialue kaikille – yhteistyössä.   |
|--|---|--|
| Tavoite  | Toimenpiteet  | Toteuma 2023   |
| <b>Pelastustoimen palvelutaso vastaa kansallisia, alueellisia ja paikallisia tarpeita ja onnettomuus- tai muita uhkia kaikissa olosuhteissa.</b> | Pelastustoimen palvelut tuotetaan hyväksytyin pelastustoimen palvelutasopäätöksen mukaisesti.   | Pelastustoimen palvelut on tuotettu hyväksytyin pelastustoimen palvelutasopäätöksen mukaisesti.  |
| Palvelutasopäätöksen strategiset tavoitteet  |   |  |
| Tavoite  | Toimenpiteet  | Toteuma 2023   |
| <b>Yhteiskunnallinen vaikuttavuus</b><br><br><b>Onnettomuuksien ja vahinkojen määrä laskee.</b>  | <p><b>Turvallisuusviestintä</b></p> <p>Turvallisuusviestintä toteutetaan vahvistetun vuosisuunnitelman mukaisesti.</p> <p>Turvallisuuskoulutukseen osallistuneita on 20 % pelastustoimen alueen asukasmäärästä</p> <p><b>Valvonta</b></p> <p>Valvontatehtävät toteutetaan vahvistetun valvontaohjeen/-suunnitelman mukaisesti.</p> <p>Valvontatehtävät suoritetaan 100 %.</p> | <p>Turvallisuuskoulutus toteutettu vuosisuunnitelman mukaisesti.</p> <p>Turvallisuuskoulutukseen osallistuneita oli 23 % pelastustoimen alueen asukasmäärästä. Tilaisuuksien lukumäärä yhteensä 301.</p> <p>Valvontatehtävät toteutettu valvontasuunnitelman mukaisesti.</p> <p>Valvontatehtävät toteutuivat kokonaisuudessaan 85 %. Sisältäen kohteet, joissa henkilö- ja paloturvallisuudelle aiheutuva vaara tavanomaista korkeampi sekä asuinrakennukset ja niihin rinnastettavat kohteet.</p> <p>Paloturvallisuuden itsearviointi suoritti 79 % itsearviointivelvollisista.</p> |



|                                   |  |  |
|-----------------------------------|--|--|
|                                   | <p>Paloturvallisuuden itsearviointin suorittaneiden osuus 75 % itsearviointivelvollisista.</p> <p><b>Ohjaavat asiantuntijapalvelut</b></p> <p>Toteutuu suunnitellusti kyllä/ei</p> <p>Neuvontapalvelun asiakasyhteydenotot, toimenpiteet ja annetut lausunnot.</p> <p><b>Kiireellinen pelastustoiminta</b></p> <p>Kiireellisissä A-B kiireellisyysluokan pelastustehtävissä ensimmäinen yksikkö / toimintakykyinen pelastusryhmä vahvuudella 1+3 saavuttaa riskialueelle asetetun toimintavalmiusaikatavoitteen 50 %:ssa tehtävistä.</p> <p>Keskimääräinen toimintavalmiusaika &lt;15 min</p> <p>Pelastustehtävien määrä</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• &lt;20 / 1 000 as.</li> <li>• muutos kolmen edellisen vuoden keskiarvoon</li> </ul> <p>Pelastetut omaisuusarvot rakennuspaloissa € / %</p> | <p>kyllä</p> <p>2 353 kpl</p> <p>Toimintavalmiusaikatavoitteiden toteutuminen:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• I riskialue: 49 / 58 %</li> <li>• II-riskialue: 87 / 79 %</li> <li>• III-riskialue: 99 / 98 %</li> <li>• <b>yhteensä: 89 / 87 %</b></li> </ul> <p>13.14 min</p> <p>17,9 / 1 000 as. muutos 0,4 %</p> <p>931 milj. € / 99 %</p> |
| <p><b>Resurssit ja talous</b></p> | <p><i>Palvelut tuotetaan vahvistettujen määrärahojen puitteissa</i></p>  |  |

|  |   |  |
|--|---|--|
| <p><b>Pelastustoimella on riittävät resurssit ja palvelut tuotetaan laadulla ja kustannustehokkaasti.</b></p>                  | <p>Käyttötalouden toimintakate - 17,4 milj. €</p> <p>Kaluston investointimääräraha: 762 000 €</p> <p>Sammutus-, säiliösammutus- sekä säiliöautojen keski-ikä / &lt; 20 v.</p>                           | <p>Käyttötalouden toimintakate -16,8 milj. €</p> <p>Kaluston toteutuneet investoinnit: 553 930 €</p> <p>Sammutusautot 19 v. säiliösammutusautot 5,5 v. säiliöautot 18 v.</p> |
| <p><b>Prosessit ja rakenteet</b></p> <p><b>Pelastustoimella on tarkoituksenmukainen palveluverkko.</b></p>                     | <p><i>Riittävä henkilöstön määrä ja tarkoituksenmukainen sijoittelu koko alueelle</i></p> <p>Päätoimisen henkilöstön määrä: 103/ 100 000 as.</p> <p>Sopimuspalokuntalaisten määrä 450 / 100 000 as.</p> | <p>Päätoimisen henkilöstön määrä: 100 / 100 000 as.</p> <p>Sopimuspalokuntalaisten määrä: 507 / 100 000 as.</p>  |
| <p><b>Henkilöstön osaaminen ja työkyky</b></p> <p><b>Henkilöstön osaaminen ja työkyky vastaavat tehtävien vaatimuksia.</b></p> | <p>Osaamisen kehittäminen koulutussuunnitelman mukaisesti sekä työkyvyn ylläpitäminen</p>   | <p>Koulutus- / harjoituseuranta, palokuntakatselmuksset sekä toimintakykytestaukset pystytty suorittamaan suunnitelman mukaisesti.</p>                                       |

### 3.4.4. Yhteisten palveluiden käyttötalouden ja painopistealueiden toteuma

| Yhteiset palvelut                     | Alkuperäinen talousarvio 2023 | Talousarvio-muutokset | Talousarvio-muutosten jälkeen | Toteuma 2023   | Poikkeama     | Poikkeama %    |
|---------------------------------------|-------------------------------|-----------------------|-------------------------------|----------------|---------------|----------------|
|                                       | 1000 €                        | 1000 €                | 1000 €                        | 1000 €         | 1000 €        |                |
| <b>Toimintatulot</b>                  |                               |                       |                               |                |               |                |
| Myyntitulot                           | 2 940                         | 0                     | 2 940                         | 3 080          | 141           | 4,8 %          |
| Maksutulot                            | 0                             | 0                     | 0                             | 114            | 114           |                |
| Tuet ja avustukset                    | 7 613                         | 0                     | 7 613                         | 8 452          | 839           | 11,0 %         |
| Muut toimintatuotot                   | 525                           | 0                     | 525                           | 903            | 378           | 72,1 %         |
| Valmistus omaan käyttöön              | 0                             | 0                     | 0                             | 0              | 0             |                |
| <b>Toimintamenot</b>                  |                               |                       |                               |                |               |                |
| Henkilöstömenot                       | -18 754                       | -299                  | -19 053                       | -18 390        | 664           | -3,5 %         |
| Palvelujen ostot                      | 11 592                        | 299                   | 11 891                        | 4 476          | -7 414        | -62,4 %        |
| Aineet, tarvikkeet, tavarat           | -3 337                        | 0                     | -3 337                        | -3 094         | 243           | -7,3 %         |
| Avustukset muille                     | -288                          | 0                     | -288                          | -286           | 1             | -0,5 %         |
| Avustukset liikelaitoksille           | 0                             | 0                     | 0                             | 0              | 0             |                |
| Muut toimintamenot                    | 7 593                         | 0                     | 7 593                         | 10 350         | 2 757         | 36,3 %         |
| <b>Toimintakate</b>                   | <b>7 883</b>                  | <b>0</b>              | <b>7 883</b>                  | <b>5 605</b>   | <b>-2 278</b> | <b>-28,9 %</b> |
| Valtion rahoitus                      | 542 029                       | 12 159                | 554 188                       | 554 188        | 0             | 0,0 %          |
| Rahoitustulot ja -menot               | -1 056                        | 0                     | -1 056                        | 756            | 1 811         | -171,6 %       |
| Korkotulot muilta                     | 0                             | 0                     | 0                             | 979            | 979           |                |
| Muut rahoitustulot muilta             | 150                           | 0                     | 150                           | 1 035          | 885           | 590,0 %        |
| Korkomenot                            | -1 196                        | 0                     | -1 196                        | -1 239         | -43           | 3,6 %          |
| Muut rahoitusmenot                    | -10                           | 0                     | -10                           | -19            | -9            | 90,0 %         |
| <b>Vuosikate</b>                      | <b>548 857</b>                | <b>12 159</b>         | <b>561 016</b>                | <b>560 549</b> | <b>-467</b>   | <b>-0,1 %</b>  |
| Poistot ja arvonalentumiset           |                               |                       |                               |                |               |                |
| Suunnitelman mukaiset poistot         | -7 104                        | 0                     | -7 104                        | -6 637         | 467           | -6,6 %         |
| Satunnaiset erät                      | 0                             | 0                     | 0                             | 0              | 0             |                |
| <b>Tilikauden tulos</b>               | <b>541 753</b>                | <b>12 159</b>         | <b>553 912</b>                | <b>553 912</b> | <b>0</b>      | <b>0,0 %</b>   |
| Varausten lisäys (-) tai vähennys (+) | 277                           | 0                     | 277                           | 277            | 0             | 0,0 %          |
| <b>Tilikauden ylijäämä (alijäämä)</b> | <b>542 030</b>                | <b>12 159</b>         | <b>554 188</b>                | <b>554 188</b> | <b>0</b>      | <b>0,0 %</b>   |

Yhteisten palvelujen toimintatuotot toteutuivat 1,5 miljoonaa euroa lisätalousarviota suurempina. Suurin ero lisätalousarvioon nähden kertyi tuissa ja avustuksissa, 0,8 miljoonaa euroa johtuen mm. työterveyshuollon kustannusten korvauksista sekä valtion lisärahoituksesta toiminnan kehittämisen kustannuksiin. Myös muissa toimintatuotoissa erilaiset vuokratuotot toteutuivat lisätalousarviota 0,4 miljoonaa euroa suurempina.

Toimintakulut yhteensä olivat yhteisten palvelujen osalta -3,7 miljoonaa euroa yli lisätalousarvion. Henkilöstökulut toteutuivat 0,4 miljoonaa euroa lisätalousarviota pienempinä. Palvelujen ostoissa (-7,1 miljoonan euron ylitys sis. sisäiset vyörytykset toimialueille) ulkoiset kulut ylittivät lisätalousarvion -2,9 miljoonaa euroa. Suurimmat ylitykset kertyivät ICT-palveluissa -1,6 miljoonaa euroa, työterveyshuollon kustannuksissa -0,9 miljoonaa euroa sekä puhtaanapito- ja pesulapalveluissa -0,2 miljoonaa euroa.

Aineet, tarvikkeet ja tavarat toteutuivat 0,2 miljoonaa euroa lisätalousarviota pienempinä. Muissa toimintakuluissa 2,8 miljoonan euron alituksesta lisätalousarvioon nähden 2,4 miljoonaa euroa kertyi kiinteistöveron takautuvasta sekä vuoden 2023 oikaisusta. Valtion rahoitus toteutui lisätalousarvion mukaisena. Rahoitustuloissa ja -menoissa lisätalousarviota suurempi toteuma (1,8 miljoonaa euroa) kertyi pääosin korkotuottojen ja rahoitustuottojen osalta. Poistot ja arvonalentumiset toteutuivat 0,5 miljoonaa euroa lisätalousarviota pienempinä sekä varausten muutos lisätalousarvion mukaisena.

### **Yhteisten palveluiden toiminta ja painopistealueiden toteutuminen**

Yhteiset palvelut on organisoitunut seuraaviin vastuualueisiin rinnastuviin vastuukokonaisuuksiin: strategia- ja päätöksenteon tuen palvelut, vaikuttavuus-, talous- ja tietopalvelut, henkilöstöpalvelut (HR), tukipalvelut sekä viestintäpalvelut.

Yhteisten palveluiden toiminnassa on keskitytty vuonna 2023 strategisen, jatkuvaan kehittämiseen perustuvan johtamisen vahvistamiseen, hallinnon toimintamallien järjestäytymiseen ja selkiyttämiseen sekä organisaatiokulttuurin muutoksen johtamisen tukemiseen.

Yhteisissä palveluissa on kehitetty hyvinvointialueen toimintajärjestelmää siten, että strategian toteuttaminen on mahdollista ja strategia lähtee systemaattisesti johdettuna toteutumaan kolmen arvovirran kautta: tiedon arvovirta, toiminnan muutoksen tuen arvovirta sekä hallinnon arvovirta. Tiedon arvovirran kautta johtamisen tueksi tuotetaan tietoa, joka mahdollistaa tietoon perustuvan

päätöksenteon. Toiminnan muutoksen tuen arvovirta vahvistaa johtamisen muutostyötä kaikilla organisaation tasoilla.

Hallinnon arvovirta mahdollistaa toimivat hyvinvointialueen päätöksenteon prosessit sekä tehokkaan hallinnon toteutumisen hyvinvointialueen sisällä sekä yhdessä sen sidosryhmien kanssa.

Yhteisten palveluiden toimintaa raamitti vahvasti uudistuvaa organisaatiokulttuuria heijastelevan johtamis- ja toimintajärjestelmän suunnittelu ja käynnistäminen tukien koko organisaation johtamis- ja toimintakulttuurin muutosta.

Organisaatio- ja johtamiskulttuurin kehittämisen tavoite heijastui myös henkilöstöpalveluiden toimintaan. Muut henkilöstöpalveluiden painopisteet vuonna 2023 määräytyivät strategiakärjen ”henkilöstöön panostaminen” sekä sen perusteella keväällä 2023 vahvistettujen, strategisen henkilöstöohjelman määrittämien painopisteiden ja toimenpiteiden mukaisesti. Toimenpiteitä tehtiin kaikilla henkilöstöohjelman painopistealueilla: ”Yhteisen arjen kehittämistä” tehtiin mm. uudistamalla perehdytysprosesseja ja vahvistamalla henkilöstön osallisuuden kokemusta mm. luomalla vuoropuhelun foorumeita. ”Välittävän johtajuuden” ideaa kirkastettiin mm. loppuvuodesta konseptoitujen esihenkilöiden arvokeskusteluiden kautta ja sitä vahvistettiin pitkin vuotta panostamalla esihenkilöiden valmennukseen, sparraukseen ja tukeen. ”Hakijakokemuksen edistämiseen” panostettiin mm. kehittämällä rekrytointiprosessia ja -konsepteja sekä eri henkilöstöryhmille räätälöityä rekrytointi-, hakija- ja opiskelijaviestintää ja yleistä työnantajamarkkinointia yhteistyössä viestinnän kanssa.

Henkilöstöpalveluiden keskeinen kehittämisen punainen lanka oli sisäisen työnantajamaineen parantaminen, jonka keskiössä oli myös HR-järjestelmä uudistus. Hyvinvointialueen ensimmäisen toimintavuoden aikana kirkastui tarve panostaa henkilöstösuunnitteluun, -koordinaatioon ja -optimointiin. Ensimmäiset askeleet otettiin syksyllä käynnistämällä varahenkilöstön ja sijaishallinnan kehittämisprosessi.

Muina painopisteinä yhteisissä palveluissa on ollut strategisten linjausten (palvelustrategia ja strategian toimeenpano-ohjelma) valmisteluprosessit päätöksentekoa varten sekä strategian toimeenpanon ohjaaminen. Loppuvuodesta 2023 painopisteenä oli myös talouden sopeutusohjelman 2024–2026 valmistelutyön johtaminen, tuki ja koordinointi aluevaltuuston päätöksentekoa varten.

Strategian toimeenpano-ohjelman valmistumisen yhteydessä käynnistettiin strategian toimeenpanon toteutusmallin (Tavoitteet ja avaintulokset, TAT-mallin) pilotointi yhteisissä palveluissa ja johtoryhmässä. Malli on tarkoitus ottaa käyttöön vuoden 2024 aikana organisaatiotasoisesti tukemaan kokonaisvaltaista strategiatavoitteiden johtamista ja seuranta organisaatiossa.

Uudistuvan organisaatiokulttuurin perustaksi käynnistettiin johtamisjärjestelmän ja johtamisen kehittäminen, TAT-toimintamallin käyttöönotto, kokonaisarkkitehtuurin hallintamallin, jatkuvan parantamisen, asiakaskokemuksen johtamisen sekä laatutyön toimintamallien vahvistaminen, osallisuuden ja kumppanuusperusteisten toimintamallien kehittäminen sekä toimivien hallinnollisten prosessien ja rakenteiden tuella hyvinvointialueen päätöksentekokyvyn tukeminen.

Osana johtamisen muuttamista käynnistettiin organisaation kokonaisarkkitehtuurin hallinnan kehitystyö. Tämä tunnistettiin edellytykseksi uudistuvan johtamisen asiakaslähtöisen prosessijohtamisen toteuttamiselle sekä kaikkien yhteisten palveluiden arvovirtojen kehittymiselle.

Hyvinvointialueen ICT-valmistelun KATTO 2 -ohjelman keskeisin osa-alue oli henkilöstöhallinnon ohjelmistojen projektin loppuunsaattaminen ja uuden HR-tietojärjestelmän käyttöönotto. Jatkuvan palvelutuotannon lisäksi toimintaympäristön muutos aiheutti kehittämistarpeita myös tiedolla johtamisen teknisessä ympäristössä sekä tietoturvan jatkuvassa parantamisessa.

Tietoturvan osalta hyvinvointialue aloitti ISO 27001 Tietoturvallisuuden hallintajärjestelmän käyttöönoton yhteistyössä Kymenlaakson hyvinvointialueen

kanssa. Tiedolla johtamisen ja tietoturvan lisäksi ICT:n kolmas kärki vuonna 2023 oli digitaalisten palveluiden kehittäminen ja niiden vaikuttavuuden lisääminen. Vuoden 2023 lopussa käynnistettiin digitaalisen asiointialustan yhteishankinta Kymenlaakson hyvinvointialueen kanssa. Lisäksi edistettiin koko organisaation tasolla digi- ja kirjaamisosaamisen kyvykkyyttä.

Etelä-Karjalan hyvinvointialueella kehittämisspalvelujen ja projektitoimiston toiminnan vakiointia jatkettiin. Hanketoiminnasta edettiin systemaattisesti kohti organisaation yhteistä kehittämistä toimintakulttuuria vahvistamalla. TKI-prosessien vakioimista jatkettiin tuloksekkaan projektityön saavuttamiseksi. Hyvinvointialueen projektisalkunhallintamalli määriteltiin osana kokonaisarkkitehtuuri toimintamallin käyttöönottoa. Vuosien 2024–2025 TKKIO-ohjelman valmistelu aloitettiin.

Kumppanuusperusteisten toimintamallien kehittäminen on käynnistetty erityisesti vahvistaen kumppanuuksia kolmannen sektorin toimijoiden, kuntien sekä muiden alueen toimijoiden kanssa. Kumppanuusmalli korostuu myös palvelustrategiaan ja strategian toimeenpano-ohjelmaan pohjautuvissa hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen ohjelmissa (Sutjakka, Sopuisa ja Ikäystävällinen), jotka käynnistyivät vuoden 2023 aikana. Aloitettiin laajan hyvinvointisuunnitelman valmistelu vuosille 2026–2029. Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen ohjelmiin liittyy myös lasten ja nuorten hyvinvointiin panostavan ns. Islannin malliin pohjautuvan Etelä-Karjalan mallin yhteistyöverkostojen ja toimintamallien suunnittelun käynnistäminen vuoden 2024 aikana. Tukipalveluissa käynnistettiin julkisten hankintojen sekä sihteerityön käytön kehittämisen valmistelut.

Organisaation omavalvontatoiminnot ovat järjestäytyneet vuoden 2023 aikana uusien lakiperusteisten velvoitteiden edellyttämällä tavalla. Samalla on terävöitetty organisaation laatu- ja riskienhallintatyötä, jotka pitävät sisällään potilas- ja asiakasturvallisuuden sekä lääketurvallisuustoimintojen kehittämistyön tiiviinä osana omavalvontatoimintoja.

Sosiaali- ja terveydenhuollon varautumisen vahvistamista on toteutettu vastaamaan tiukentuneita ja muuttuneita valmiuden ja varautumisen vaatimuksia hyvinvointialueille.

Vuoden 2023 aikana toteutettiin myös organisaation viestintäpalveluiden vahvistamis- ja kehittämistyötä. Tähän liittyen perustettiin uusi viestintäjohtajan virka täydentämään yhteisten palveluiden johtavia viranhaltijoita.



## 4. Tilinpäätöslaskelmat

Tilinpäätöslaskelmia ovat tuloslaskelma, rahoituslaskema, tase, konsernituloslaskelma ja -tase sekä konsernin rahoituslaskelma.

Hyvinvointialue on aloittanut toimintansa 1.1.2023, joten tilikauden vertailutietoa ei esitetä tilinpäätöslaskelmien tulosta ja rahoituslaskelmaa koskevissa osissa.

Rahoitusasemaa kuvaavan taseen vertailutietona esitetään hyvinvointialueen avaava tase 1.1.2023.

### 4.1. Tuloslaskelma

| Etelä-Karjalan hyvinvointialue |                       | 1.1.-31.12.2023        |
|--------------------------------|-----------------------|------------------------|
| Toimintatuotot                 |                       |                        |
| Myyntituotot/Liikevaihto       | 17 583 345,01         |                        |
| Maksutuotot                    | 40 342 787,97         |                        |
| Tuet ja avustukset             | 12 211 526,78         |                        |
| Muut toimintatuotot            | <u>5 187 829,75</u>   | 75 325 489,51          |
| Valmistus omaan käyttöön       | 0,00                  | 0,00                   |
| Toimintakulut                  |                       |                        |
| Henkilöstökulut                |                       |                        |
|                                | -252 207              |                        |
| Palkat ja palkkiot             | 538,79                |                        |
| Henkilösivukulut               |                       |                        |
| Eläkekulut                     | -51 891 141,74        |                        |
| Muut henkilösivukulut          | -9 061 593,40         |                        |
|                                | -240 942              |                        |
| Palvelujen ostot               | 759,72                |                        |
| Aineet, tarvikkeet ja tavarat  | -45 010 987,43        |                        |
| Avustukset                     | -19 400 158,75        |                        |
| Muut toimintakulut             | <u>-33 337 690,28</u> | -651 851 870,11        |
| <b>Toimintakate</b>            |                       | <b>-576 526 380,60</b> |
| Valtion rahoitus               |                       | 554 188 460,86         |
| Rahoitustuotot ja -kulut       |                       |                        |
| Korkotuotot                    | 978 556,55            |                        |

|  |               |                       |
|--|---------------|-----------------------|
| Muut rahoitustuotot                    | 1 035 213,88  |                       |
| Korkokulut                             | -1 239 323,29 |                       |
| Muut rahoituskulut                     | -82 083,20    | 692 363,94            |
| <b>Vuosikate</b>                       |               | <b>-21 645 555,80</b> |
| Poistot ja arvonalentumiset            |               |                       |
| Suunnitelman mukaiset poistot          | -8 074 143,70 |                       |
| Arvonalentumiset                       | 0,00          | -8 074 143,70         |
| Satunnaiset erät                       |               |                       |
| Satunnaiset tuotot                     | 0,00          |                       |
| Satunnaiset kulut                      | 0,00          | 0,00                  |
| <b>Tilikauden tulos</b>                |               | <b>-29 719 699,50</b> |
| Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+) |               | 276 921,48            |
| Varausten lisäys (-) tai vähennys (+)  |               | 0,00                  |
| Rahastojen lisäys (-) tai vähennys (+) |               | 0,00                  |
| <b>Tilikauden ylijäämä (alijäämä)</b>  |               | <b>-29 442 778,02</b> |

## 4.2. Rahoituslaskelma

Etelä-Karjalan hyvinvointialue

2023

### Toiminnan rahavirta

|                             |                |                |
|-----------------------------|----------------|----------------|
| Vuosikate                   | -21 645 555,80 |                |
| Satunnaiset erät            | 0,00           |                |
| Tulorahoituksen korjauserät | -1 008 319,00  | -22 653 874,80 |

### Investointien rahavirta

|  |                |                |
|--|----------------|----------------|
| Investointimenot                               | -17 996 897,37 |                |
| Rahoitusosuudet investointimenoihin            | 2 023 189,79   |                |
| Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot | 0,00           | -15 973 707,58 |

**Toiminnan ja investointien rahavirta** **-38 627 582,38**

### Rahoituksen rahavirta

|                           |  |      |
|---------------------------|--|------|
| Antolainauksen muutokset  |  |      |
| Antolainasaamisten lisäys |  | 0,00 |

|  |                |                       |
|--|----------------|-----------------------|
| Antolainasaamisten vähennys                      | 0,00           | 0,00                  |
| Lainakannan muutokset                            |                |                       |
| Pitkäaikaisten lainojen lisäys                   | 0,00           |                       |
| Pitkäaikaisten lainojen vähennys                 | -4 650 000,00  |                       |
| Lyhytaikaisten lainojen muutos                   | 0,00           | -4 650 000,00         |
| Oman pääoman muutokset                           |                | 0,00                  |
| Muut maksuvalmiuden muutokset                    |                |                       |
| Toimeksiantojen varojen ja<br>pääomien muutokset | -236 466,82    |                       |
| Vaihto-omaisuuden muutos                         | 491 705,26     |                       |
| Saamisten muutos                                 | 4 540 050,16   |                       |
| Korottomien velkojen muutos                      | -29 987 710,75 | -25 192 422,15        |
| <b>Rahoituksen rahavirta</b>                     |                | <b>-29 842 422,15</b> |
| <b>Rahavarojen muutos</b>                        |                | <b>-68 470 004,53</b> |
| Rahavarat 31.12.                                 | 22 660 095,24  |                       |
| Rahavarat 1.1.                                   | -91 130 099,77 | -68 470 004,53        |

### 4.3. Tase

| Etelä-Karjalan hyvinvointialue<br>VASTAAVAA | 31.12.2023           | 1.1.2023             |
|---|----------------------|----------------------|
| <b>PYSYVÄT VASTAAVAT</b>                    | <b>99 609 416,10</b> | <b>91 709 852,22</b> |
| <b>Aineettomat hyödykkeet</b>               | <b>6 117 967,67</b>  | <b>6 774 592,20</b>  |
| Aineettomat oikeudet                        | 4 078 407,50         | 4 893 704,84         |
| Muut pitkävaikutteiset menot                | 1 245 468,05         | 1 732 209,99         |
| Ennakkomaksut                               | 794 092,12           | 148 677,37           |
| <b>Aineelliset hyödykkeet</b>               | <b>90 660 880,24</b> | <b>82 130 959,03</b> |
| Maa- ja vesialueet                          | 1 857 152,33         | 1 857 152,33         |
| Rakennukset                                 | 62 021 901,14        | 65 421 711,28        |
| Kiinteät rakenteet ja laitteet              | 6 574 429,80         | 7 426 630,82         |
| Koneet ja kalusto                           | 4 635 606,09         | 3 191 466,63         |
| Muut aineelliset hyödykkeet                 | 0,00                 | 0,00                 |

|  |                       |                       |
|--|-----------------------|-----------------------|
| Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat   | 15 571 790,88         | 4 233 997,97          |
| <b>Sijoitukset</b>                         | <b>2 830 568,19</b>   | <b>2 804 300,99</b>   |
| Osakkeet ja osuudet                        | 1 568 528,98          | 1 542 261,78          |
| Muut lainasaamiset                         | 1 262 039,21          | 1 262 039,21          |
| <b>VAIHTUVAT VASTAAVAT</b>                 | <b>59 804 986,73</b>  | <b>133 306 746,68</b> |
| <b>Vaihto-omaisuus</b>                     | <b>4 265 063,35</b>   | <b>4 756 768,61</b>   |
| Aineet ja tarvikkeet                       | 4 265 063,35          | 4 756 768,61          |
| <b>Saamiset</b>                            | <b>32 879 828,14</b>  | <b>37 419 878,30</b>  |
| Pitkäaikaiset saamiset                     | 6 260,83              | 10 910,90             |
| Lainasaamiset                              | 6 260,83              | 10 910,90             |
| Muut saamiset                              | 0,00                  | 0,00                  |
| Lyhytaikaiset saamiset                     | 32 873 567,31         | 37 408 967,40         |
| Myyntisaamiset                             | 8 759 627,32          | 9 731 053,83          |
| Lainasaamiset                              | 7 182,38              | 10 554,68             |
| Muut saamiset                              | 3 715 935,98          | 3 856 919,06          |
| Siirtosaamiset                             | 20 390 821,63         | 23 810 439,83         |
| <b>Rahoitusomaisuusarvopaperit</b>         |                       |                       |
| Muut arvopaperit                           | 15 829 953,41         | 0,00                  |
| <b>Rahat ja pankkisaamiset</b>             | <b>6 830 141,83</b>   | <b>91 130 099,77</b>  |
| <b>VASTAAVAA YHTEENSÄ</b>                  | <b>159 414 402,83</b> | <b>225 016 598,90</b> |
| Etelä-Karjalan hyvinvointialue VASTATTAVAA | <b>31.12.2023</b>     | <b>1.1.2023</b>       |
| <b>OMA PÄÄOMA</b>                          | <b>-9 869 254,52</b>  | <b>19 573 523,50</b>  |
| Peruspääoma                                | 22 972 318,05         | 22 972 318,05         |

|   |                       |                       |
|---|-----------------------|-----------------------|
| Arvonkorotusrahasto                         | 0,00                  | 0,00                  |
| Muut omat rahastot                          | 98 893,58             | 98 893,58             |
| Edellisten tilikausien yli-/alijäämä        | -3 497 688,13         | -3 497 688,13         |
| Tilikauden yli-/alijäämä                    | -29 442 778,02        | 0,00                  |
| <b>POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET</b> | <b>3 220 766,65</b>   | <b>3 497 688,13</b>   |
| Poistoero                                   | 3 220 766,65          | 3 497 688,13          |
| <b>PAKOLLISET VARAUKSET</b>                 | <b>7 226 604,00</b>   | <b>8 234 923,00</b>   |
| Eläkevaraukset                              | 0,00                  | 0,00                  |
| Muut pakolliset varaukset                   | 7 226 604,00          | 8 234 923,00          |
| <b>TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT</b>              | <b>2 066 617,70</b>   | <b>2 303 084,52</b>   |
| Valtion toimeksiannot                       | 595 316,92            | 919 287,14            |
| Lahjoitusrahastojen pääomat                 | 1 431 991,10          | 1 347 807,90          |
| Muut toimeksiantojen pääomat                | 39 309,68             | 35 989,48             |
| <b>VIERAS PÄÄOMA</b>                        | <b>156 769 669,00</b> | <b>191 407 379,75</b> |
| <b>Pitkäaikainen</b>                        | <b>56 679 905,00</b>  | <b>53 776 379,00</b>  |
| Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta     | 49 125 000,00         | 53 775 000,00         |
| Lainat julkisyhteisöiltä                    | 0,00                  | 0,00                  |
| Muut velat                                  | 1 379,00              | 1 379,00              |
| Siirtovelat                                 | 7 553 526,00          | 0,00                  |
| <b>Lyhytaikainen</b>                        | <b>100 089 764,00</b> | <b>137 631 000,75</b> |
| Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta     | 4 650 000,00          | 4 650 000,00          |
| Laina julkisyhteisöiltä                     | 0,00                  | 0,00                  |
| Ostovelat                                   | 28 564 230,44         | 41 427 070,14         |
| Muut velat                                  | 7 858 118,30          | -5 459 238,19         |
| Siirtovelat                                 | 59 017 415,26         | 97 013 168,80         |
| <b>VASTATTAVAA YHTEENSÄ</b>                 | <b>159 414 402,83</b> | <b>225 016 598,90</b> |



## 4.4. Konsernilaskelmat

### 4.4.1. Konsernituloslaskelma

| KONSERNI   | 1.1.-31.12.2023 |                        |
|--|-----------------|------------------------|
| Toimintatuotot                                   |                 | 76 051 059,05          |
| Toimintakulut                                    |                 | -652 127 964,62        |
| Osuus osakkuusyhteisöjen<br>voitosta (tappiosta) |                 | -200 760,20            |
| <b>Toimintakate</b>                              |                 | <b>-576 277 665,77</b> |
| Valtion rahoitus                                 |                 | 554 188 460,86         |
| Rahoitustuotot ja -kulut                         |                 |                        |
| Korkotuotot                                      | 978 967,53      |                        |
| Muut rahoitustuotot                              | 1 078 525,41    |                        |
| Korkokulut                                       | -1 355 057,13   |                        |
| Muut rahoituskulut                               | -82 633,34      | 619 802,47             |
| <b>Vuosikate</b>                                 |                 | <b>-21 469 402,44</b>  |
| Poistot ja arvonalentumiset                      |                 |                        |
| Suunnitelman mukaiset poistot                    | -8 357 736,33   |                        |
| Arvonalentumiset                                 | 0,00            | -8 357 736,33          |
| Satunnaiset erät                                 |                 |                        |
| <b>Tilikauden tulos</b>                          |                 | <b>-29 827 138,77</b>  |
| Tilinpäätössiirrot                               |                 | 0,00                   |
| Tilikauden verot                                 |                 | 0,00                   |
| Laskennalliset verot                             |                 | -15 436,00             |
| Vähemmistöosuudet                                |                 | 0,00                   |
| <b>Tilikauden ylijäämä (alijäämä)</b>            |                 | <b>-29 842 574,77</b>  |

### 4.4.2. Konsernirahoituslaskelma

| KONSERNI | 2023 |
|----------|------|
|----------|------|

|  |                |                       |
|--|----------------|-----------------------|
| <b>Toiminnan rahavirta</b>                     |                |                       |
| Vuosikate                                      | -21 469 402    |                       |
| Satunnaiset erät                               | 0,00           |                       |
| Tulorahoituksen korjauserät                    | -807 558,80    | -22 276 961,24        |
| <b>Investointien rahavirta</b>                 |                |                       |
| Investointimenot                               | -18 011 897,37 |                       |
| Rahoitusosuudet investointimenoihin            | 2 023 189,79   |                       |
| Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot | 0,00           | -15 988 707,58        |
| <b>Toiminnan ja investointien rahavirta</b>    |                | <b>-38 265 668,82</b> |
| <b>Rahoituksen rahavirta</b>                   |                |                       |
| Antolainauksen muutokset                       |                |                       |
| Antolainasaamisten lisäys                      | 0,00           |                       |
| Antolainasaamisten vähennys                    | 0,00           | 0,00                  |
| Lainakannan muutokset                          |                |                       |
| Pitkäaikaisten lainojen lisäys                 | 17 536,79      |                       |
| Pitkäaikaisten lainojen vähennys               | -4 688 841,09  |                       |
| Lyhytaikaisten lainojen muutos                 | -427,89        | -4 671 732,19         |
| Oman pääoman muutokset                         |                | 1 574,86              |
| Muut maksuvalmiuden muutokset                  |                |                       |
| Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset  | -236 466,82    |                       |
| Vaihto-omaisuuden muutos                       | 491 705,26     |                       |
| Saamisten muutos                               | 4 548 098,80   |                       |
| Korottomien velkojen muutos                    | -29 989 612,96 | -25 186 275,72        |
| <b>Rahoituksen rahavirta</b>                   |                | <b>-29 856 433,05</b> |
| <b>Rahavarojen muutos</b>                      |                | <b>-68 122 101,87</b> |
| Rahavarat 31.12.                               | 23 201 804,92  |                       |
| Rahavarat 1.1.                                 | 91 323 906,79  | -68 122 101,87        |



### 4.4.3. Konsernitase

VASTAAVAA KONSERNI

31.12.2023

**PYSYVÄT VASTAAVAT** **108 170 439,24**

**Aineettomat hyödykkeet** **6 119 752,70**

Aineettomat oikeudet 4 080 192,53

Muut pitkävaikutteiset menot 1 245 468,05

Ennakkomaksut 794 092,12

**Aineelliset hyödykkeet** **98 474 270,79**

Maa- ja vesialueet 1 882 864,23

Rakennukset 69 681 172,05

Kiinteät rakenteet ja laitteet 6 574 429,80

Koneet ja kalusto 4 764 013,83

Muut aineelliset hyödykkeet 0,00

Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat 15 571 790,88

**Sijoitukset** **3 576 415,75**

Osakkeet ja osuudet 2 290 266,54

Joukkovelkakirjalainasaamiset 0,00

Muut lainasaamiset 1 262 039,21

Muut saamiset 24 110,00

**VAIHTUVAT VASTAAVAT** **44 585 673,33**

**Vaihto-omaisuus** **4 265 063,35**

Aineet ja tarvikkeet 4 265 063,35

**Saamiset** **32 948 758,47**

Pitkäaikaiset saamiset 6 260,83

Lainasaamiset 6 260,83

Muut saamiset 0,00

|   |                       |
|---|-----------------------|
| Lyhytaikaiset saamiset                      | 32 942 497,64         |
| Myyntisaamiset                              | 8 779 137,81          |
| Lainasaamiset                               | 7 182,00              |
| Muut saamiset                               | 3 715 937,63          |
| Siirtosaamiset                              | 20 440 240,20         |
| <b>Rahoitusomaisuusarvopaperit</b>          |                       |
| Muut arvopaperit                            | 15 829 953,41         |
| <b>Rahat ja pankkisaamiset</b>              | <b>7 371 851,51</b>   |
| <b>VASTAAVAA YHTEENSÄ</b>                   | <b>168 586 065,98</b> |
| <br>  |                       |
| VASTATTAVAA KONSERNI                        | <b>31.12.2023</b>     |
| <b>OMA PÄÄOMA</b>                           | <b>-5 369 732,93</b>  |
| Peruspääoma                                 | 22 972 318,05         |
| Arvonkorotusrahasto                         | 0,00                  |
| Muut omat rahastot                          | 204 908,67            |
| Edellisten tilikausien yli-/alijäämä        | 1 295 615,12          |
| <b>Tilikauden yli-/alijäämä</b>             | <b>-29 842 574,77</b> |
| <b>POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET</b> | <b>0,00</b>           |
| Poistoero                                   | 0,00                  |
| <b>PAKOLLISET VARAUKSET</b>                 | <b>7 226 604,00</b>   |
| Eläkevaraukset                              | 0,00                  |
| Muut pakolliset varaukset                   | 7 226 604,00          |
| <b>TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT</b>              | <b>2 066 617,70</b>   |
| Valtion toimeksiannot                       | 595 316,92            |
| Lahjoitusrahastojen pääomat                 | 1 431 991,10          |

|   |                       |
|---|-----------------------|
| Muiden toimeksiantojen pääomat          | 39 309,68             |
| <b>VIERAS PÄÄOMA</b>                    | <b>164 662 577,49</b> |
| <b>Pitkäaikainen</b>                    | <b>63 938 189,28</b>  |
| Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta | 56 383 284,28         |
| Lainat julkisyhteisöiltä                | 0,00                  |
| Muut velat                              | 1 379,00              |
| Siirtovelat                             | 7 553 526,00          |
| <b>Lyhytaikainen</b>                    | <b>100 724 388,21</b> |
| Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta | 5 086 463,60          |
| Ostovelat                               | 28 595 025,93         |
| Muut lyhytaikaiset velat                | 7 888 876,88          |
| Siirtovelat                             | 59 036 972,97         |
| Laskennalliset verovelat                | 117 048,83            |
| <b>VASTATTAVAA YHTEENSÄ</b>             | <b>168 586 065,98</b> |

## 5. Liitetiedot

### 5.1. Tilinpäätöksen liitetietoja koskevat säännökset ja ohjeet

Tilinpäätökseen kuuluvat tase, tuloslaskelma, rahoituslaskelma ja niiden liitteenä olevat tiedot (Laki hyvinvointialueesta 117 §). Liitetiedoista säädetään valtionneuvoston asetuksella hyvinvointialueen tilinpäätöksessä esitettävistä tiedoista.

Tilinpäätöksen liitetietojen tarkoituksena on täydentää laskelmien muodossa esitettyä tilinpäätösinformaatiota oikean ja riittävän kuvan antamiseksi tuloksesta, taloudellisesta asemasta ja rahoituksesta sekä toiminnasta.

### 5.2. Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Liitetieto 1) Arvostusperiaatteet ja -menetelmät sekä jaksotusperiaatteet ja -menetelmät

#### **Arvostusperiaatteet ja -menetelmät sekä jaksotusperiaatteet ja -menetelmät**

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteen mukaisesti.

#### **Pysyvien vastaavien arvostus**

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Pysyvien vastaavien sijoitukset on merkitty taseessa hankintamenoon.

### **Vaihto-omaisuuden arvostus**

Vaihto-omaisuus on merkitty taseeseen varastojen osalta hankintameno määräisenä.

### **Rahoitusomaisuuden arvostus**

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon.

## **5.3. Tilinpäätöksen esittämistapaa koskevat liitetiedot**

Liitetieto 4) edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus

### **Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus**

Avaava tase 1.1.2023 on muodostunut Etelä-Karjalan sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymän tilinpäätöksen 2022, hyvinvointialueen alkusaldojen ja alkusaldoina Etelä-Karjalan pelastuslaitokselta ja hyvinvointialueen kunnilta siirtyneiden omaisuus- ja velkaerien yhdistelmänä. Aloittavaan taseeseen 1.1.2023 Etelä-Karjalan hyvinvointialueen muodostumisen takia alkusaldon muutoksena tehdyt kirjaukset:

|  |              |
|--|--------------|
| Etelä-Karjalan pelastuslaitoksen koneet ja kalusto | 127 967,74   |
| Etelä-Karjalan pelastuslaitoksen siirtovelka       | 1 235 730,41 |
| Alueen kunnilta siirtovelka                        | 87 887,22    |
| Kuntayhtymältä maa-alueiden arvonkorotuksen purku  | 0,00         |
| Omasta pääomasta ja maa-alueiden tase-erästä       | 603 013,93   |

## **5.4. Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot**

Liitetieto 5) konsernitilinpäätöstä koskevat periaatteet

### **Konsernitilinpäätöksen laajuus**

Konsernitilinpäätökseen on yhdistetty tytäryhteisöt Etelä-Karjalan Sairaalaparkki Oy ja Asunto Oy Joutsenon Pirttiläntie 1 sekä osakkuusyhteisöt Saimaan Tukipalvelut Oy, Meidän IT ja talous Oy, Kaiku24 Oy ja Kaakkois-Suomen sosiaalialan osaamiskeskus Oy.

### **Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet ja keskinäisen omistuksen eliminointi**

Konserniyhteisöjen keskinäiset saamiset ja velat sekä tuotot ja kulut on eliminoitu. Hyvinvointialueen ja sen tytäryhteisöjen keskinäisen omistuksen eliminointi on tehty.

### **Suunnitelmapoistojen oikaisu ja vähemmistöosuudet**

Asunto Oy Joutsenon Pirttiläntie 1:n aineellisen hyödykkeiden poistot on oikaistu hyvinvointialueen poistosuunnitelman mukaisiksi. Jäännösarvojen ero on kirjattu konsernituloslaskelmassa poistojen oikaisuksi ja aikaisemmille tilikausille kertynyt ero konsernitaseessa edellisten tilikausien yli-/alijäämän oikaisuksi.

### **Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset**

Konsernitaseessa hyvinvointialueen poistoero on siirretty omaan pääomaan. Konserniyhteisöjen verotusperusteiset varaukset sekä poistoero on jaettu omaan pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan. Jako on otettu huomioon omistuksen eliminoinnissa, vähemmistöosuuksien erottamisessa sekä osakkuusyhtiöiden yhdistelemisessä.

### **Osakkuusyhteisöt**

Osakkuusyhteisöt on yhdistelty sovelletun pääomaosuusmenetelmän mukaisesti konsernitilinpäätökseen.

### **Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus**

Laadittu konsernitilinpäätös on Etelä-Karjalan hyvinvointialueen ensimmäinen konsernitilinpäätös. Avaava konsernitase 1.1.2023 on muodostunut Etelä-Karjalan

sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymän konsernitilinpäätöksen 2022, hyvinvointialueen alkusaldojen ja alkusaldoina Etelä-Karjalan pelastuslaitokselta ja hyvinvointialueen kunnilta siirtyneiden omaisuus- ja velkaerien yhdistelmänä.

## 5.5. Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

Liitetieto 6) toimintatuotot tehtäväkokonaisuuksittain

| <b>Toimintatuotot tehtäväalueittain*</b> |                  |                         |
|--|------------------|-------------------------|
|  | Konserni<br>2023 | Hyvinvointialue<br>2023 |
| Sosiaali- ja Terveyspalvelut             |                  | 61 841 651 €            |
| Pelastustoimi                            |                  | 935 237 €               |
| Yhteiset palvelut                        |                  | 12 548 601 €            |
| <i>Toimintatuotot yhteensä*</i>          |                  | 75 325 490 €            |

\*Toimintatuottojen erittely esitetään ulkoisista eristä

Liitetieto 7) Valtion rahoitus eriteltynä

| <b>Valtion rahoitus</b>          | <b>2023</b>   |
|----------------------------------|---------------|
| Sosiaali- ja terveydenhuolto     | 540 031 632 € |
| Pelastustoimi                    | 14 156 829 €  |
| Lisärahoitus                     | - €           |
| <i>Valtion rahoitus yhteensä</i> | 554 188 461 € |

Liitetieto 8) palvelujen ostot eriteltynä asiakaspalvelujen ostoihin ja muihin palveluiden ostoihin

| <b>Palvelujen ostojen erittely</b>                 |   |               |
|--|---|---------------|
|  |   | <b>2023</b>   |
| Asiakaspalvelujen ostot                            | - | 105 568 866 € |
| Muiden palvelujen ostot                            | - | 135 373 894 € |
| <i>Hyvinvointialueen palvelujen ostot yhteensä</i> | - | 240 942 760 € |

Liitetieto 9) Valtuustoryhmien toimintaedellytysten tukemiseksi annetut tuet valtuustoryhmittäin eriteltynä

| <b>Valtuustoryhmille annetut tuet</b>          |                       |
|--|-----------------------|
|  | <b>2023</b>           |
| KD /2023 tuki                                  | - 3 000,00 €          |
| KESK /2023 tuki                                | - 39 000,00 €         |
| KOK /2023 tuki                                 | - 45 000,00 €         |
| VAS /2023 tuki                                 | - 3 000,00 €          |
| PS /2023 tuki                                  | - 18 000,00 €         |
| SDP /2023 tuki                                 | - 48 000,00 €         |
| Vihr. /2023 tuki                               | - 15 000,00 €         |
| PKP yhteisl. /2023 tuki                        | - 6 000,00 €          |
| <b>Valtuustoryhmille annetut tuet yhteensä</b> | <b>- 177 000,00 €</b> |

Liitetieto 10) selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista ja niiden muutoksista

| <b>Pysyvien vastaavien poistosuunnitelma</b>  | <b>Poisto-aika</b> | <b>Poisto-<br/>menetelmä</b> |
|---|--------------------|------------------------------|
| <b>Aineettomat hyödykkeet</b>   |                    |                              |
| Aineettomat oikeudet ja muut pitkävaikutteiset menot  |                    |                              |
| Aineettomat oikeudet  | 5 vuotta           | Tasapoisto                   |
| Laajat tietojärjestelmät, mm. potilastietojärjestelmä   | 5 vuotta           | Tasapoisto                   |
| Atk-ohjelmistot   | 3 vuotta           | Tasapoisto                   |
| Vuokra- ja osakehuoneistojen peruseräparannusmenot  | 5 vuotta           | Tasapoisto                   |
| Kehittämismenot (mikäli aktivoinnit käytössä)   | 5 vuotta           | Tasapoisto                   |
| Muut pitkävaikutteiset menot  | 2 vuotta           | Tasapoisto                   |
| Keskeneräiset hankinnat   |                    | Ei poistoa                   |
| <b>Aineelliset hyödykkeet</b>   |                    |                              |
| Maa- ja vesialueet  |                    | Ei poistoa                   |
| Rakennukset ja rakennelmat  |                    |                              |
| Hallinto- ja laitosrakennukset  | 30 vuotta          | Tasapoisto                   |
| Asuinrakennukset  | 30 vuotta          | Tasapoisto                   |
| Muut rakennukset  | 30 vuotta          | Tasapoisto                   |
| Saneeraukset  |                    |                              |
| - sovelletaan saneerauksille, jotka eivät ole peruskorjauksen tasoisia, mutta parantavat tilantoinnallisuutta ja jatkavat tilan käyttöikä | 10 vuotta          | Tasapoisto                   |
| Laajat peruskorjaukset  | 20 vuotta          | Tasapoisto                   |



|   |           |                        |
|---|-----------|------------------------|
| Kiinteät rakenteet ja laitteet  |           |                        |
| Maa- ja vesirakenteet   | 15 vuotta | Tasapoisto             |
| Vedenjakelu- ja viemäriverkko   | 30 vuotta | Tasapoisto             |
| Kaukolämpöverkko  | 20 vuotta | Tasapoisto             |
| Puhelinverkko   | 10 vuotta | Tasapoisto             |
| Muut kiinteät rakenteet ja laitteet   | 10 vuotta | Tasapoisto             |
| Koneet ja kalusto   |           |                        |
| Raskaat tutkimus- ja hoitokoneet sekä sairaalalaitteet, esim. magneettikuvauslaitteisto | 10 vuotta | Tasapoisto             |
| Tutkimus- ja hoitokoneet sekä sairaalalaitteet  | 5 vuotta  | Tasapoisto             |
| Muut koneet, laitteet ja kalusto  | 3 vuotta  | Tasapoisto             |
| Kuljetusvälineet  | 4 vuotta  | Tasapoisto             |
| Muut aineelliset hyödykkeet   |           |                        |
| Luonnonvarat  |           | Käytön mukainen poisto |
| Arvo- ja taide-esineet  |           | Ei poistoa             |
| Keskeneräiset hankinnat   |           | Ei poistoa             |
| <b>Käyttöomaisuusarvopaperit ja muut pitkäaikaiset sijoitukset</b>                      |           |                        |
| Osakkeet ja osuudet   |           | Ei poistoa             |

Pienet käyttöomaisuushankinnat, joiden hankintameno on alle 10.000 euroa, kirjataan vuosikuluksi.

Liitetieto 11) selvitys olennaisista kuluihin sisältyvistä pakollisten varausten muutoksista

| <b>PAKOLLISTEN VARAUSTEN MUUTOKSET</b> | <b>Konserni<br/>2023</b> | <b>Hyvinvointialue<br/>2023</b> |
|--|--------------------------|---------------------------------|
| Potilasvahinkovakuutusmaksu 1.1.       | 8 234 923,00             | 8 234 923,00                    |
| Lisäykset tilikaudella                 | 0,00                     | 0,00                            |
| Vähennykset tilikaudella               | -1 008 319,00            | -1 008 319,00                   |
| Potilasvahinkovakuutusmaksu 31.12.     | 7 226 604,00             | 7 226 604,00                    |

Liitetieto 14) erittely poistoeron muutoksista

| <b>ERITTELY POISTOERON MUUTOKSISTA</b>           | <b>2023</b> |
|--|-------------|
| Investointivaraukseen liittyvä poistoeron muutos | 245 964,48  |
| Investointirahastoon liittyvä poistoeron muutos  | 30 957,00   |

|                                      |
|--------------------------------------|
| <b>Poistoeron muutokset yhteensä</b> |
|--------------------------------------|

|                   |
|-------------------|
| <b>276 921,48</b> |
|-------------------|

## 5.6. Tasetta koskevat liitetiedot

### 5.6.1. Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

Liitetieto 16) tiedot pysyvistä vastaavista tase-eräkohtaisesti

#### Pysyvät vastaavat 31.12.2023

|  | Aineettomat<br>oikeudet | Muut pitkä-<br>vaikutteiset<br>menot | Kesken-<br>eräiset<br>hankinnat | Yhteensä            |
|--|-------------------------|--------------------------------------|---------------------------------|---------------------|
| <b>Aineettomat hyödykkeet</b>          |                         |                                      |                                 |                     |
| Poistamaton hankintameno 1.1.          | <b>4 893 704,84</b>     | <b>1 732 209,99</b>                  | <b>148 677,37</b>               | <b>6 774 592,20</b> |
| Lisäykset tilikaudella                 | 0,00                    | 2 340,00                             | 3 737 532,61                    | 3 739 872,61        |
| Rahoitusosuudet tilikaudella           | -1 186 670,85           | 0,00                                 | -836 518,94                     | -2 023 189,79       |
| Vähennykset tilikaudella               | 0,00                    | 0,00                                 | 0,00                            | 0,00                |
| Siirrot erien välillä                  | 2 154 580,38            | 101 018,54                           | -2 255 598,92                   | 0,00                |
| Tilikauden poisto                      | -1 783 206,87           | -590 100,48                          | 0,00                            | -2 373 307,35       |
| Arvonlennukset ja niiden palautukset   | 0,00                    | 0,00                                 | 0,00                            | 0,00                |
| <b>Poistamaton hankintameno 31.12.</b> | <b>4 078 407,50</b>     | <b>1 245 468,05</b>                  | <b>794 092,12</b>               | <b>6 117 967,67</b> |

|                               | Maa-alueet          | Rakennukset          | Kiinteät<br>rakenteet ja<br>laitteet | Koneet ja<br>kalusto | Kesken-<br>eräiset<br>hankinnat | Yhteensä             |
|-------------------------------|---------------------|----------------------|--------------------------------------|----------------------|---------------------------------|----------------------|
| <b>Aineelliset hyödykkeet</b> |                     |                      |                                      |                      |                                 |                      |
| Poistamaton hankintameno      | <b>1 857 152,33</b> | <b>65 421 711,28</b> | <b>7 426 630,82</b>                  | <b>3 191 466,63</b>  | <b>4 233 997,97</b>             | <b>82 130 959,03</b> |
| Lisäykset tilikaudella        | 0,00                | 0,00                 | 0,00                                 | 912 526,06           | 13 318 231,50                   | <b>14 230 757,56</b> |
| Rahoitusosuudet tilikaudella  | 0,00                | 0,00                 | 0,00                                 | 0,00                 | 0,00                            | <b>0,00</b>          |
| Vähennykset tilikaudella      | 0,00                | 0,00                 | 0,00                                 | 0,00                 | 0,00                            | <b>0,00</b>          |
| Siirrot erien välillä         | 0,00                | 198 592,69           | 145 436,52                           | 1 636 409,38         | -1 980 438,59                   | <b>0,00</b>          |
| Tilikauden poisto             | 0,00                | -3 598 402,83        | -997 637,54                          | -1 104 795,98        | 0,00                            | <b>-5 700 836,35</b> |
| Arvonlennukset ja niiden pa   | 0,00                | 0,00                 | 0,00                                 | 0,00                 | 0,00                            | <b>0,00</b>          |
| <b>Kirjanpitoarvo 31.12.</b>  | <b>1 857 152,33</b> | <b>62 021 901,14</b> | <b>6 574 429,80</b>                  | <b>4 635 606,09</b>  | <b>15 571 790,88</b>            | <b>90 660 880,24</b> |

Lahjoituksena saatu asunto-osake arvoltaan 60.000,00.

#### Pysyvien vastaavien sijoitukset

|                              | Osakkeet<br>tytäryht. | Osakkeet<br>osakkuusyht. | Osakkeet,<br>muut<br>osakkeet ja<br>osuudet | Lainasaamis<br>et<br>kuntayhtymi<br>itä | Yhteensä            | Kaikki<br>yhteensä   |
|------------------------------|-----------------------|--------------------------|---|---|---------------------|----------------------|
| <b>Osakkeet ja osuudet</b>   |                       |                          |   |   |                     |                      |
| <b>Lainasaamiset</b>         |                       |                          |   |   |                     |                      |
| Poistamaton hankintameno     | <b>396 725,01</b>     | <b>819 143,03</b>        | <b>326 393,74</b>                           | <b>1 262 039,21</b>                     | <b>2 804 300,99</b> | <b>91 709 852,22</b> |
| Lisäykset tilikaudella       | 0,00                  | 6 267,20                 | 20 000,00                                   | 0,00                                    | 26 267,20           | <b>17 996 897,37</b> |
| Rahoitusosuudet tilikaudella | 0,00                  | 0,00                     | 0,00  | 0,00                                    | 0,00                | <b>-2 023 189,79</b> |
| Vähennykset tilikaudella     | 0,00                  | 0,00                     | 0,00  | 0,00                                    | 0,00                | <b>0,00</b>          |
| Siirrot erien välillä        | 0,00                  | 0,00                     | 0,00  | 0,00                                    | 0,00                | <b>0,00</b>          |
| Tilikauden poisto            | 0,00                  | 0,00                     | 0,00  | 0,00                                    | 0,00                | <b>-8 074 143,70</b> |
| Arvonlennukset ja niiden pa  | 0,00                  | 0,00                     | 0,00  | 0,00                                    | 0,00                | <b>0,00</b>          |
| <b>Kirjanpitoarvo 31.12.</b> | <b>396 725,01</b>     | <b>825 410,23</b>        | <b>346 393,74</b>                           | <b>1 262 039,21</b>                     | <b>2 830 568,19</b> | <b>99 609 416,10</b> |

Liitetieto 16b) tiedot pysyvistä vastaavista tase-eräkohtaisesti, konserni

**Pysyvät vastaavat 31.12.2023**

|  | <b>Aineettomat<br/>oikeudet</b> | <b>Muut pitkä-<br/>vaikutteiset<br/>menot</b> | <b>Kesken-<br/>eräiset<br/>hankinnat</b> | <b>Yhteensä</b>      |
|--|---------------------------------|---|--|----------------------|
| <b>Aineettomat hyödykkeet</b>          |                                 |   |  |                      |
| Poistamaton hankintameno 1.1.          | <b>4 897 869,90</b>             | <b>1 732 209,99</b>                           | <b>148 677,37</b>                        | <b>6 778 757,26</b>  |
| Lisäykset tilikaudella                 | 0,00                            | 2 340,00                                      | 3 737 532,61                             | <b>3 739 872,61</b>  |
| Rahoitusosuudet tilikaudella           | -1 186 670,85                   | 0,00  | -836 518,94                              | <b>-2 023 189,79</b> |
| Vähennykset tilikaudella               | 0,00                            | 0,00  | 0,00                                     | <b>0,00</b>          |
| Siirrot erien välillä                  | 2 154 580,38                    | 101 018,54                                    | -2 255 598,92                            | <b>0,00</b>          |
| Tilikauden poisto                      | -1 785 586,90                   | -590 100,48                                   | 0,00                                     | <b>-2 375 687,38</b> |
| Arvonlennukset ja niiden palautukset   | 0,00                            | 0,00  | 0,00                                     | <b>0,00</b>          |
| <b>Poistamaton hankintameno 31.12.</b> | <b>4 080 192,53</b>             | <b>1 245 468,05</b>                           | <b>794 092,12</b>                        | <b>6 119 752,70</b>  |

|                                      | <b>Maa-alueet</b>   | <b>Rakennukset</b>   | <b>Kiinteät<br/>rakenteet ja<br/>laitteet</b> | <b>Koneet ja<br/>kalusto</b> | <b>Kesken-<br/>eräiset<br/>hankinnat</b> | <b>Yhteensä</b>      |
|--------------------------------------|---------------------|----------------------|---|------------------------------|--|----------------------|
| <b>Aineelliset hyödykkeet</b>        |                     |                      |   |                              |  |                      |
| Poistamaton hankintameno 1.1.        | <b>1 882 864,23</b> | <b>73 332 658,07</b> | <b>7 426 630,82</b>                           | <b>3 334 411,09</b>          | <b>4 233 997,97</b>                      | <b>90 210 562,18</b> |
| Lisäykset tilikaudella               | 0,00                | 15 000,00            | 0,00  | 912 526,06                   | 13 318 231,50                            | <b>14 245 757,56</b> |
| Rahoitusosuudet tilikaudella         | 0,00                | 0,00                 | 0,00  | 0,00                         | 0,00                                     | <b>0,00</b>          |
| Vähennykset tilikaudella             | 0,00                | 0,00                 | 0,00  | 0,00                         | 0,00                                     | <b>0,00</b>          |
| Siirrot erien välillä                | 0,00                | 198 592,69           | 145 436,52                                    | 1 636 409,38                 | -1 980 438,59                            | <b>0,00</b>          |
| Tilikauden poisto                    | 0,00                | -3 865 078,71        | -997 637,54                                   | -1 119 332,70                | 0,00                                     | <b>-5 982 048,95</b> |
| Arvonlennukset ja niiden palautukset | 0,00                | 0,00                 | 0,00  | 0,00                         | 0,00                                     | <b>0,00</b>          |
| <b>Kirjanpitoarvo 31.12.</b>         | <b>1 882 864,23</b> | <b>69 681 172,05</b> | <b>6 574 429,80</b>                           | <b>4 764 013,83</b>          | <b>15 571 790,88</b>                     | <b>98 474 270,79</b> |

Lahjoituksena saatu asunto-osake arvoltaan 60.000,00.

**Pysyvien vastaavien sijoitukset**

|  | <b>Osakkeet<br/>tytäryht.</b> | <b>Osakkeet<br/>osakkuusyht.</b> | <b>Osakkeet,<br/>muut<br/>osakkeet ja<br/>osuudet</b> | <b>Laina-<br/>saamiset<br/>kuntayhty-<br/>miltä</b> | <b>Yhteensä</b>     | <b>Kaikki<br/>yhteensä</b> |
|--|-------------------------------|----------------------------------|---|---|---------------------|----------------------------|
| <b>Muut saamiset, muut lainasaamiset</b> |                               |                                  |   |   |                     |                            |
| Poistamaton hankintameno 1.1.            | <b>396 725,01</b>             | <b>1 208 703,80</b>              | <b>326 393,74</b>                                     | <b>1 286 149,21</b>                                 | <b>3 217 971,76</b> | <b>100 207 291,20</b>      |
| Lisäykset tilikaudella                   | 0,00                          | 6 267,20                         | 20 000,00   | 0,00  | <b>26 267,20</b>    | <b>18 011 897,37</b>       |
| Rahoitusosuudet tilikaudella             | 0,00                          | 0,00                             | 0,00  | 0,00  | <b>0,00</b>         | <b>-2 023 189,79</b>       |
| Vähennykset tilikaudella                 | 0,00                          | 0,00                             | 0,00  | 0,00  | <b>0,00</b>         | <b>0,00</b>                |
| Siirrot erien välillä                    | 0,00                          | 2 000,00                         | -2 000,00   | 0,00  | <b>0,00</b>         | <b>0,00</b>                |
| Tilikauden poisto                        | 0,00                          | 0,00                             | 0,00  | 0,00  | <b>0,00</b>         | <b>-8 357 736,33</b>       |
| Arvonlennukset ja niiden palautukset     | 0,00                          | 0,00                             | 0,00  | 0,00  | <b>0,00</b>         | <b>0,00</b>                |
| Eliminoitu konsernitilinpäätöksessä      | -396 725,01                   | 0,00                             | 0,00  | 0,00  | <b>-396 725,01</b>  | <b>-396 725,01</b>         |
| Hankintamenon oikaisu +osuus osakkeista  | 0,00                          | 728 901,80                       | 0,00  | 0,00  | <b>728 901,80</b>   | <b>728 901,80</b>          |
| <b>Kirjanpitoarvo 31.12.</b>             | <b>0,00</b>                   | <b>1 945 872,80</b>              | <b>344 393,74</b>                                     | <b>1 286 149,21</b>                                 | <b>3 576 415,75</b> | <b>108 170 439,24</b>      |

Liitetieto 17–20) omistukset muissa yhteisöissä

| OMISTUKSET MUISSA YHTEISÖISSÄ                         | Y-tunnus  | Ekhva omistus-osuus % | Konsernin omistus-osuus % | Konsernin osuus (1.000 €) |                      |                               |
|---|-----------|-----------------------|---------------------------|---------------------------|----------------------|-------------------------------|
|   |           |                       |                           | omasta pää-omasta         | vieraasta pää-omasta | tilikauden voitosta/tappiosta |
| <b>TYTÄRYHTEISÖT</b>                                  |           |                       |                           |                           |                      |                               |
| Etelä-Karjalan Sairaalaparkki Oy                      | 2307032-7 | 100                   | 100                       | 246                       | 7 646                | 0                             |
| Asunto Oy Joutsenon Pirttiläntie                      | 1642677-8 | 55,26                 | 55,26                     | 257                       | 72                   | 0                             |
| <b>OSAKKUUSYHTEISÖT</b>                               |           |                       |                           |                           |                      |                               |
| Saimaan Tukipalvelut Oy                               | 0162017-2 | 30,14                 | 30,14                     | 1 031                     | 2 602                | 43                            |
| Kaiku 24 Oy   | 3192900-7 | 40,00                 | 40,00                     | 318                       | 1 188                | 80                            |
| Meidän IT ja talous Oy (kons)                         | 2945110-4 | 21,01                 | 21,01                     | 501                       | 1 544                | -349                          |
| Kaakkois-Suomen sosiaalialan osaamiskeskus Oy         | 1735895-7 | 35,42                 | 35,42                     | 95                        | 85                   | 26                            |
| <b>VALTION JA HYVINVOINTIALUEIDEN YHTEISET YHTIÖT</b> |           |                       |                           |                           |                      |                               |
| Maakuntien Tilakeskus Oy                              | 2809806-2 | 2,30                  | 2,30                      | 58                        | 30                   | 11                            |
| DigiFinland Oy  | 2859355-7 | 2,90                  | 2,90                      | 425                       | 137                  | 30                            |
| <b>MUUT</b>   |           |                       |                           |                           |                      |                               |
| 2 M-IT Oy   | 2859795-3 | 6,54                  | 6,54                      | 789                       | 1 966                | 238                           |
| Hyvinvointialueyhtiö Hyvil Oy                         | 3324881-1 | 4,35                  | 4,35                      |                           |                      |                               |
| Kuntien Tiera Oy                                      | 2362180-3 | 13 €                  | 13 €                      |                           |                      |                               |
| SOTEVirtuaalikirjasto Oy                              | 3102659-6 | 7,35                  | 7,35                      | 15                        | 25                   | 0                             |
| UNA Oy, C-sarjan osakkeet                             | 2898565-7 | 1,17                  | 1,17                      |                           |                      |                               |
| Sarastia Oy 1 kpl osake                               | 2360731-5 | 1 €                   | 1 €                       |                           |                      |                               |
| Sansia Oy 1 kpl osake                                 | 2364760-8 | 1 osake               | 1 osake                   |                           |                      |                               |
| Istekki Oy  | 2292633-0 | 0,06 %                | 0,06 %                    |                           |                      |                               |
| Kaakkois-Suomen Tieto Oy                              | 2369983-8 | 0,05 %                | 0,05 %                    |                           |                      |                               |
| EKOP, osuus   | 0915619-1 |                       |                           |                           |                      |                               |

Liitetieto 21) pitkä- ja lyhytaikaiset saamiset tytäryhteisöiltä, hyvinvointiyhtymiltä, joissa hyvinvointialue on jäsenenä sekä osakkuus- ja muilta omistusyhteisöiltä

|   | 2023<br>Pitkäaikaiset | 2023<br>Lyhytaikaiset |
|---|-----------------------|-----------------------|
| <b>Saamiset osakkuus- sekä omistusyhteisöiltä</b> |                       |                       |
| Myyntisaamiset                                    | 0,00                  | 4 131,28              |
| Lainasaamiset                                     | 0,00                  | 0,00                  |
| Muut saamiset                                     | 0,00                  | 0,00                  |
| Siirtosaamiset                                    | 0,00                  | 0,00                  |
| <b>Yhteensä</b>                                   | <b>0,00</b>           | <b>4 131,28</b>       |
| <b>Saamiset muilta</b>                            |                       |                       |

|                          |                 |                      |
|--------------------------|-----------------|----------------------|
| Myyntisaamiset           | 0,00            | 8 755 496,04         |
| Lainasaamiset            | 6 260,83        | 7 182,38             |
| Muut saamiset            | 0,00            | 3 715 935,98         |
| Siirtosaamiset           | 0,00            | 20 390 821,63        |
| <b>Yhteensä</b>          | <b>6 260,83</b> | <b>32 869 436,03</b> |
| <b>Saamiset yhteensä</b> | <b>6 260,83</b> | <b>32 873 567,31</b> |

Liitetieto 22) siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät

| <b>SIIRTOSAAMISET</b>                | <b>Konserni<br/>2023</b> | <b>Hyvinvointialue<br/>2023</b> |
|--------------------------------------|--------------------------|---------------------------------|
| Lyhytaikaiset siirtosaamiset         |                          |                                 |
| Menoennakot                          |                          |                                 |
| Muut menoennakot                     | 569 700,25               | 569 700,25                      |
| Tulojäämät                           |                          |                                 |
| Valtionavustukset ja muut korvaukset | 15 265 472,17            | 15 265 472,17                   |
| Kela, ensihoito                      | 284 146,59               | 284 146,59                      |
| Kela, työterveyshuollon korvaus      | 3 079 367,27             | 3 079 367,27                    |
| Kela, perhevapaakorvaus              | 237 500,00               | 237 500,00                      |
| Palkkatukisaatavat                   | 101 611,88               | 101 611,88                      |
| Vuokratilitykset                     | 576 077,26               | 576 077,26                      |
| TVR koulutuskorvaus                  | 122 796,61               | 122 796,61                      |
| Siirtyvät korot                      | 81 429,82                | 81 429,82                       |
| Muut tulojäämät                      | 122 138,35               | 72 719,78                       |
| <b>Yhteensä</b>                      | <b>20 440 240,20</b>     | <b>20 390 821,63</b>            |

## 5.6.2. Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

Liitetieto 23) tase-eräkohtainen erittely oman pääoman erien lisäyksistä ja vähennyksistä sekä siirroista näiden erien välillä tilikauden aikana

**OMAN PÄÄOMAN ERITTELY**

|  | Konserni<br><b>2023</b> | Hyvinvointialue<br><b>2023</b> |
|--|-------------------------|--------------------------------|
| Peruspääoma 1.1.                               | 24 167 967,94           | 24 167 967,94                  |
| Muutokset alkusaldoon 1.1.                     |                         |                                |
| Pela pysyvät vastaavat                         | 127 967,74              | 127 967,74                     |
| Pela lomapalkkavelat                           | -1 235 730,41           | -1 235 730,41                  |
| Rautjärvi lomapalkkavelat                      | -11 380,00              | -11 380,00                     |
| Parikkala lomapalkkavelat                      | -24 996,23              | -24 996,23                     |
| Savitaipale lomapalkkavelat                    | -29 714,63              | -29 714,63                     |
| Ruokolahti Lomapalkkavelat                     | -21 796,36              | -21 796,36                     |
| Peruspääoma 1.1.                               | 22 972 318,05           | 22 972 318,05                  |
| Vähennykset                                    |                         |                                |
| Peruspääoma 31.12.                             | 22 972 318,05           | 22 972 318,05                  |
| <br>   |                         |                                |
| Arvonkorotusrahasto 1.1.                       | 603 013,93              | 603 013,93                     |
| Muutokset alkusaldoon 1.1.                     |                         |                                |
| Arvonkorotus purku                             | -603 013,93             | -603 013,93                    |
| Arvonkorotusrahasto 1.1.                       | 0,00                    | 0,00                           |
| Arvonkorotusrahasto 31.12.                     | 0,00                    | 0,00                           |
| <br>   |                         |                                |
| Muut omat rahastot, tutkimusrahasto 1.1.       | 98 893,58               | 98 893,58                      |
| Siirrot rahastoon                              | 0,00                    | 0,00                           |
| Siirrot rahastosta                             | 0,00                    | 0,00                           |
| Muut omat rahastot, tutkimusrahaston po 31.12. | 98 893,58               | 98 893,58                      |
| <br>   |                         |                                |
| Muut omat rahastot, lainanlyh.rahasto1.1.      | 105 144,82              | 0,00                           |
| Lisäykset tilikaudella                         | 870,27                  | 0,00                           |
| Vähennykset tilikaudella                       | 0,00                    | 0,00                           |
| Muut omat rahastot, lainanlyh.rahasto 31.12.   | 106 015,09              | 0,00                           |
| <br>   |                         |                                |
| Edellisten tilikausien alijäämä 1.1.           | 1 235 987,63            | -3 497 688,13                  |
| Muutokset tilikaudella                         | 59 627,49               |                                |
| Edellisten tilikausien alijäämä 31.12.         | 1 295 615,12            | -3 497 688,13                  |
| <br>   |                         |                                |
| Tilikauden yli-/alijäämä                       | -29 842 574,77          | -29 442 778,02                 |
| <br>   |                         |                                |
| Oma pääoma yhteensä 31.12.                     | -5 369 732,93           | -9 869 254,52                  |

Liitetieto 24) erittely poistoerosta

| <b>ERITTELY POISTOEROSTA</b>             |  | <b>2023</b>  |
|--|--|--------------|
| Investointivaraukseen liittyvä poistoero |  | 2 866 125,88 |
| Investointirahastoon liittyvä poistoero  |  | 354 640,76   |
| Poistoero yhteensä                       |  | 3 220 766,65 |

Liitetieto 25) pitkäaikaiseen vieraaseen pääomaan kuuluvat erät, jotka eräännyvät myöhemmin kuin viiden vuoden kuluttua

|   | Konserni<br><b>2023</b> | Hyvinvointialue<br><b>2023</b> |
|---|-------------------------|--------------------------------|
| Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta | 36 126 368,34           | 30 525 000,00                  |
| Yhteensä                                | 36 126 368,34           | 30 525 000,00                  |

Liitetieto 27) erittely olennaisista pakollisiin varauksiin merkityistä eristä

|                                   | Konserni<br><b>2023</b> | Hyvinvointialue<br><b>2023</b> |
|-----------------------------------|-------------------------|--------------------------------|
| Muut pakolliset varaukset         |                         |                                |
| Potilasvahinkovakuutusmaksuvastuu | 7 226 604,00            | 7 226 604,00                   |

Liitetieto 28) pitkä- ja lyhytaikaiset velat tytäryhteisöille, hyvinvointiyhtymille, sekä osakkuus- ja muille omistusyhteisöille

|  | <b>2023</b>   |               |
|--|---------------|---------------|
|  | Pitkäaikainen | Lyhytaikainen |
| <b>Velat tytäryhteisöille</b>                        |               |               |
| Ostovelat  | 0,00          | 100,00        |
| Muut velat   | 0,00          | 0,00          |
| Siirtovelat  | 0,00          | 0,00          |
| Yhteensä   | 0,00          | 100,00        |
| <b>Velat osakkuus- sekä omistus-<br/>yhteisöille</b> |               |               |
| Ostovelat  | 0,00          | 1 151 350,58  |
| Muut velat   | 0,00          | 0,00          |



|             |      |              |
|-------------|------|--------------|
| Siirtovelat | 0,00 | 0,00         |
| Yhteensä    | 0,00 | 1 151 350,58 |

#### Velat muille

|             |               |               |
|-------------|---------------|---------------|
| Ostovelat   | 0,00          | 27 412 779,86 |
| Muut velat  | 49 126 379,00 | 12 508 118,30 |
| Siirtovelat | 7 553 526,00  | 59 017 415,26 |
| Yhteensä    | 56 679 905,00 | 98 938 313,42 |

Vieras pääoma yhteensä 56 679 905,00 100 089 764,00

Liitetieto 30) siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät

|   | Konserni<br>2023 | Hyvinvointialue<br>2023 |
|---|------------------|-------------------------|
| Pitkäaikaiset siirtovelat                               |                  |                         |
| Tuloennakot VM avustus                                  | 7 553 526,00     | 7 553 526,00            |
| Lyhytaikaiset siirtovelat                               |                  |                         |
| Tuloennakot   | 1 331 725,57     | 1 331 725,57            |
| Menojäämät  |                  |                         |
| Lomapalkkavelan ja<br>henkilösivukulujen<br>jaksotukset | 42 953 796,01    | 42 953 423,02           |
| Muut palkkojen ja<br>henkilösivukulujen<br>jaksotukset  | 12 314 341,24    | 12 314 157,53           |
| Korkojaksotukset  | 78 629,84        | 59 628,83               |
| Potilasvakuutusyhdistys                                 | 651 640,00       | 651 640,00              |
| Muut menojäämät   | 1 706 840,31     | 1 706 840,31            |
| Lyhytaikaiset siirtovelat yhteensä                      | 59 036 972,97    | 59 017 415,26           |

## 5.7. Vakuuksia, vastuusitoumuksia ja taseen ulkopuolisia järjestelyjä koskevat liitetiedot

Liitetieto 31) velat, jonka vakuudeksi on annettu omaisuutta

| Velat, joiden vakuudeksi on annettu kiinteistöjä | Konserni<br><b>2023</b> | Hyvinvointialue<br><b>2023</b> |
|--|-------------------------|--------------------------------|
| Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta          | 104 820,11              | 0,00                           |
| Vakuudeksi annetut kiinnitykset                  | 350 000,00              | 0,00                           |
| Vakuudeksi annetut kiinnitykset yhteensä         | 350 000,00              | 0,00                           |

Liitetieto 35) vuokravastuut

| <b>Vuokravastuut</b>                            | Konserni<br><b>2023</b> | Hyvinvointialue<br><b>2023</b> |
|---|-------------------------|--------------------------------|
| Vuokravastuut                                   |                         |                                |
| Toimitilojen vuokravastuut                      | 85 424 690,45           | 85 424 690,45                  |
| Koneiden ja laitteiden vuokravastuut            | 12 568 796,68           | 12 568 796,68                  |
| Maa-alueiden vuokravastuut                      | 486 054,63              | 486 054,63                     |
| Vuokravastuut yhteensä                          | 98 479 541,76           | 98 479 541,76                  |
| siitä seuraavalla tilikaudella maksettava osuus | 27 237 188,69           | 27 237 188,69                  |

Liitetieto 36) vastuusitoumukset

| <b>Vastuusitoumukset</b>                                  | <b>2023</b>   |
|---|---------------|
| Takaukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta |               |
| Alkuperäinen pääoma                                       | 11 700 000,00 |
| Jäljellä oleva pääoma                                     | 7 576 292,00  |

Liitetieto 38) muut hyvinvointialuetta koskevat taseen ulkopuoliset järjestelyt

Arvonlisäveron palautusvastuu 5 992 381,51

## 5.8. Henkilöstöä, tilintarkastajan palkkioita ja intressitahotapahtumia koskevat liitetiedot

Liitetieto 41) luottamushenkilöiden palkkioista perityt ja tilitetyt luottamushenkilömaksut

|  | <b>2023</b>      |
|--|------------------|
| SDP/Kaakkois-Suomi                               | 11 729,00        |
| Kokoomus   | 15 720,60        |
| Keskusta   | 6 042,25         |
| Perussuomalaiset                                 | 2 203,01         |
| Suomen Kristillisdemokraatit                     | 415,00           |
| Vihreät  | 4 922,00         |
| Kaakkois-Suomen Vasemmistoliitto                 | 1 126,25         |
| Pro Savitaipale                                  | 421,50           |
| <b>Tilitetyt luottamushenkilömaksut yhteensä</b> | <b>42 579,61</b> |

Liitetieto 42) tilintarkastajan palkkiot

|                                   | <b>2023</b> |
|-----------------------------------|-------------|
| <b>BDO Auditor Oy</b>             |             |
| Tilintarkastuspalkkiot            | 52 199,57   |
| Hankkeiden tarkastus ja lausunnot | 18 978,00   |
| Tarkastuslautakunnan avustaminen  | 37 710,00   |
| Palkkiot yhteensä                 | 108 887,57  |

Liitetieto 43) intressitahotapahtumat

Hyvinvointialueen lähipiirin/intressipiirin kanssa ei ole ollut tavanomaisesta poikkeavia liiketoimia.

Hyvinvointialuejohtajan kanssa on 30.6.2022 solmittu hyvinvointialueesta annetun lain mukainen johtajasopimus, jossa on sovittu 6 kuukauden palkkaa vastaavasta 96 000,00 euron suuruudesta erokorvauksesta.

## 6. Allekirjoitukset ja merkinnät

### Tilinpäätöksen allekirjoitukset

Lappeenrannassa / 2024

Etelä-Karjalan hyvinvointialueen aluehallitus on allekirjoittanut tilinpäätöksen sähköisesti.

### Tilinpäätösmerkintä

Tilinpäätös on laadittu hyvän kirjanpitotavan mukaisesti. Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Lappeenrannassa / 2024

BDO Audiator Oy, tilintarkastusyhteisö

Ulla-Maija Tuomela

JHT, KHT

## 7. Luettelot ja selvitykset

### Käytetyt kirjanpitokirjat

|                  |                |
|------------------|----------------|
| Tilinpäätöskirja | pdf-tulosteena |
| Tase-erittelyt   | sähköisenä     |
| Päiväkirja       | pdf-tulosteena |
| Pääkirja         | pdf-tulosteena |

### Käytetyt tositelajit

|        |                        |
|--------|------------------------|
| ALKUSA | Alkusaldot             |
| BUD    | Talousarvio            |
| BUDL   | Lisätalousarvio        |
| BUDP   | Projektibudjetti       |
| IRKONV | Intime, resk.konv.     |
| KASSA1 | Ceepos                 |
| KOMKOR | Käyttöom. muist. korj. |
| KOMMUI | Käyttöom. muistiot     |
| KOMTOS | Käyttöomaisuustositt   |
| MARELA | Apteekki               |
| MARTT2 | Martt2-tositteet       |
| MARTTA | Martta-tositteet       |
| MATKAT | Matkalaskut            |
| MRP01  | Ennakkomaksut          |
| MRP10  | Takaisin perit.palkat  |
| MRP11  | Vakuutusyhtiö          |
| MRP15  | Yleislaskutus (ei UO   |
| MRP16  | Yleislaskutus (UO-ke   |
| MRP20  | Pelastuslaitos (UO-k   |
| MRP21  | Pelastuslaitos (ei U   |
| MRP30  | MTP asumispalvelut     |

|        |                         |
|--------|-------------------------|
| MRP31  | Päihdehuollon asiak.l.  |
| MRP32  | Palveluasuminen         |
| MRP35  | Taksikyydit             |
| MRP70  | Jamix, Kotipalveluat.   |
| MRP71  | Jamix Savitaipale       |
| MRP74  | Sairaankuljetus omavas. |
| MRP78  | WebMarela               |
| MRP82  | LifeCare Kuntalaskut    |
| MRP84  | LifeCare Asiakaslask.   |
| MRP95  | Pandia/Sosiaalinen I    |
| MRP96  | Päihdehuollon asumis.   |
| MRP97  | Lastensuojelu           |
| MRP98  | Toimeentulon tak.per.   |
| MRP99  | Vammaispalvelut         |
| MRPHYV | MRP Hyvitysl. kuitta    |
| MRPK   | MRP Luottotappiot       |
| MRPKL  | MRP Korkolaskut         |
| MRPMAN | MRP Manuaalis.          |
| MRPMK  | MRP Kehotusmaksut       |
| MRPVII | MRP Viitesuorit.        |
| MUIJAK | Muistioiden jaksot      |
| MUIJAS | Muistiot jaks.sis       |
| MUIJJK | Jaksotus, toistuva      |
| MUIJKK | Jaksotus Kk             |
| MUIR02 | Muistiotos2 DC          |
| MUIRS2 | Muistiotos Sis2DC       |
| MUISEU | EU-muistiot             |
| MUISIS | Muistio sisäinen        |
| MUISPA | Muistiot, palvelukesk.  |

|        |                      |
|--------|----------------------|
| MUISRD | Muistiotos. ulk.     |
| MUISRS | Muistiotos sis.      |
| MUIST1 | Muistiotositteet 1   |
| MUIST3 | Saldojen jako        |
| MUISTP | Muistiotos tilinp.   |
| MUIVYO | Muistiotositteet     |
| OPERA  | Sisäiset erät        |
| ORPEFF | ORP Ostol. Effector  |
| ORPHVA | ORP Ostol. HVA       |
| ORPMAK | ORP Maksut           |
| ORPMVA | ORP Ostol. Mart.var. |
| ORPSLC | ORP Ostol.Sos.Eff.LC |
| ORPWMA | ORP Ostol. WebMarela |
| PALKAT | Palkkatositteet      |
| PANKKI | Pankkien tiliotteet  |
| SISLAS | Sisäiset laskut      |
| SOSTYO | Toimeentulotuet      |
| VYÖR   | Vyörytys             |
| ZBF    | Budjetointitositteet |
| ZKOM   | KOM konversio        |

Tämä on asiakirjan viimeinen sivu.

**Etelä-Karjalan hyvinvointialue**

Kirjaamo

Valto Käkelän katu 3

53130 Lappeenranta

Vaihde 05 352 000

Faksi 05 352 7800

etunimi.sukunimi@ekhva.fi

[www.ekhva.fi](http://www.ekhva.fi)

Y-tunnus: 3221313-1

Asiakirja päättyy tähän.



**SIGNATURES****ALLEKIRJOITUKSET****UNDERSKRIFTER****SIGNATURER****UNDERSKRIFTER**

This documents contains 152 pages before this page

Dokumentet inneholder 152 sider før denne siden

Tämä asiakirja sisältää 152 sivua ennen tätä sivua

Dette dokument indeholder 152 sider før denne side

Detta dokument inneholder 152 sidor före denna sida

authority to sign

representative

custodial

asemavaltuus

nimenkirjoitusoikeus

huoltaja/edunvalvoja

ställningsfullmakt

firmateckningsrätt

förvaltare

autoritet til å signere

representant

foresatte/verge

myndighed til at underskrive

repræsentant

frihedsberøvende

**SIGNATURES****ALLEKIRJOITUKSET****UNDERSKRIFTER****SIGNATURER****UNDERSKRIFTER**

This documents contains 153 pages before this page

Dokumentet inneholder 153 sider før denne siden

Tämä asiakirja sisältää 153 sivua ennen tätä sivua

Dette dokument indeholder 153 sider før denne side

Detta dokument innehåller 153 sidor före denna sida

authority to sign

representative

custodial

asemavaltuus

nimenkirjoitusoikeus

huoltaja/edunvalvoja

ställningsfullmakt

firmateckningsrätt

förvaltare

autoritet til å signere

representant

foresatte/verge

myndighed til at underskrive

repræsentant

frihedsberøvende